ORVOSKARI HIRMONDÓ

Pécs, 2011. április

Salvia officinalis
(orvosi zsálya)

Agrostemma
githago
(konkoly)

Helichrysum
italicum
(curry)

Achillea
millefolium
(közönséges
cickafark)

TARTALOM

Célok és realitás: visszatekintés a TDK idei tevékenységére *(Balogh Péter)*
A Doktori és Habilitációs Tanács ülései
Érettségire felkészítő konzultációs tábor *(Kupó Péter)*
Kovács L. Gábor, az MTA rendes tagja
Kovács L. Gábor Markusovszky-díjat kapott
Egy 37 éve működő európai szakértői testület első tanácskozása Magyarországon *(Decsi Tamás)*
Pécs-Normandia Lions Club, PTE, PTE EHÖK együttműködési megállapodás *(Györkő Béláné)*
Beszámoló a „Trópusi orvostudományról" tartott képzésről *(Ternák Gábor)*
Nemzetközi Est *(Földényi Gabriella)*
I. Német Alumni Találkozó *(Faubl Nóra)*
Húsz éves a Pécsi Gyermekpulmonológiai Központ *(Adonyi Mária)*
Promovax *(Freund Zsófia)*
Melius Gyógynövénykert *(Horváth Györgyi)*
Európai kórházi gyógyszerészek kongresszusa *(Nyaka Bernadett)*
Kellényi Lóránd 80 éves *(Péczely László)*
Tájékoztató a siófoki üdülési lehetőségekről
Irodalmi összeállítás *(Kiss Tamás)*
Az Erdélyi Múzeum Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztályának ülése *(Weninger Csaba)*
V. Hámori Artur Belgyógyászati Napok *(Fisi Viktória)*
Mentor továbbképzés a Családorvostani Intézetben *(Heim Szilvia)*
Szakmai továbbképzés a Fül-orr-gégészeti és Fej-nyaksebészeti Klinikán *(Tóth Eszter)*
A Szívgyógyászati Klinika sikere a minőségirányításban *(Horváth Iván, Ritz Péter)*
Lift *(Ember István)*
Könyvismertető: Rúzsás Csilla és Mess Béla: A fogantatástól a koporsóig
Egy barátom emlékei: 1944-1985-2001 *(Jobst Kázmér)*
Szemléletváltás a lázcsillapításban *(Molnár Dénes)*
Benke József: Lepra
■
Intézeti, Klinikai hírek, információk
■
Tudományos közlemények
■
Sajtószemle
■
In memoriam Kétyi Iván

A borítón a Melius Gyógynövénykertben készült fotók, középen Rodler Miklós Nemzetközi Esten készült fotói láthatók

A hátsó borítón Benke József: Lepra c. írásának fotóanyagából válogattunk

A belső borítón: Professzoraink, tanáraink Varga Gyula képei

Célok és realitás: visszatekintés a TDK idei tevékenységére

Az immár a végéhez közeledő idei tanév TDK eseményeire a meglehetősen sűrű időbeosztás volt a jellemző a második félévben, amiben kiemelkedő jelentősége volt a XXX. jubileumi OTDK-ra való felkészülésnek és az azt megelőző házi konferenciának (az eredményekről lásd: Orvoskari Hírmondó 2011. március, 3-6. o. – a szerk.). Emellett szintén fontos esemény volt a hagyományos Dékáni Pályamunkák értékelése és a díjazás az első félévben. A kari TDK működésének adminisztratív-pénzügyi szervezésének szempontjából fontos előrelépést jelentett, hogy egy elnyert egyetemi TÁMOP pályázat támogatásával kibővült lehetőség van az elkövetkező két év során a TDK-tevékenység elősegítésére.

A TDK szervezeti felépítése némiképp módosult az előző évekhez képest. Így a korábbi dékáni vezetőségi feladatkörök átalakulása során az eddigi gazdasági és diákjóléti dékánhelyettesi ellenőrzés után a tudományos dékánhelyettes hatáskörébe tartozik a TDK működésének felügyelete. Ez a változás semmiféle zavart nem okozott a TDK működésében, a TDK (az egyetemi utánpótlás-nevelésben meghatározó) súlyának megfelelően a korábbi időszak után is a dékáni vezetés messzemenő támogatását élvezi. A TDK vezetőségi tagjaiként az idei tanévtől a fogorvos és gyógyszerész szakok képviseletében oktatók és hallgatók is részt vesznek a munkában. Az évkezdés szervezeti és működési változásai közé tartozik a TDK-regisztráció teljesen online módra való átalakítása, ami jelentékenyen egyszerűsíti a regisztrációt és a tagnyilvántartást. Jelenleg 320 fő körüli a regisztrált TDK-létszám.

Az idei év fontosabb eseményei voltak a házi konferencia, az OTDK, valamint két külföldi rendezvényen való részvétel: a marosvásárhelyi TDK-konferencia márciusban, majd a zágrábi CROSS7 nemzetközi hallgatói konferencia; mindkettőn a kari hallgatók immár hagyományosan részt vesznek.

A házi konferenciát közvetlenül a második félév kezdése után, február 17-18-án rendeztük, az OTDK felhívásában megadott tudományági csoportosítással. A szervezés szempontjából gondokat okozott, hogy olyan tudományági összekapcsolások is előfordultak (elsősorban a klinikai szakterületeken), melyek az eddigi zsűri-összeállítási hagyományokkal nehezen voltak összeegyeztethetők, így 6-8 tudományterület egy tagozatban való összevonása, amibe beneveztett előadásokat egy ötfős zsűri értékelte. A zsűri összeállításával kapcsolatos szervezési nehézségeink immár állandóvá váltak, aminek megoldására a TDK vezetőség kiemelt figyelmet fog fordítani. Általánosságban elmondható, hogy a TDK tevékenységében nem tapasztaltunk lényeges változást, a továbbra is megmaradt néhány domináns intézeti és klinikai jelenlét mellett nyomasztóan nagy hiányosságok vannak akár olyan intézetek és klinikák konferencia-részvételen keresztül lemérhető TDK-aktivitásában is, melyek korábban a hallgatói kutatómunka erősségeinek számítottak. Ugyanakkor több, korábban nem különösképpen aktív TDK-tevékenységet felmutató intézet és klinika jelentősen növelte részvételét a házi konferencián, és egyre több, idegen nyelvű képzésben részt vevő hallgató szerepelt előadásokkal, és jutott tovább az OTDK-ra.

Az OTDK-ra összesen 234 pályamunkát neveztek. A kiírásnak megfelelően a PTE ÁOK hallgatói közül 32 pályamunkát fogadtak el. Karunkról a magyar hallgatók mellett az angol és német programban résztvevő külföldi hallgatók (összesen három fő) is képviseltették magukat. A hagyományoktól eltérően, mely szerint az orvostudományi tagozatok és az Egészségtudományi Karok (ETK) valamint a tudományterületeinek megfelelő tagozatok viszonylag elkülönülten vesznek részt (illetve külön delegálási kvóták szerint neveznek), idén a két tagozatcsoport nem különült el, így pl. az eseményt rendező DE ÁOK-os hallgatói viszonylag nagy számban vettek részt az otthoni egészségtudományi szekciókban való indulásuk révén.

Az OTDT szabályainak megfelelően számozott (I-III) díjazásban a pályamunkák 1/3-a

ORVOSKARI HÍRMONDÓ

Felelős szerkesztő: Barthó Loránd, Decsi Tamás
Olvasószerkesztő: Hollósy Tibor
Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke
■
A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12. Tel.: 536-116.
E-mail: hirmondo@aok.pte.hu ■ HU ISSN 1586-1031
Elektronikus publikáció: www.aok.pte.hu/hirmondo ■ HU ISSN 1586-1295
■
Nyomtatta a PTE ÁOK Nyomdája.

részesülhet, ami idén 71 pályamunka volt. Ezek közül a PTE ÁOK hallgatói két I. (Élettan, Kórélettan, Gyógyszertan illetve Konzervatív Klinikai Orvostudományok), két II. (Pathológia, Morfológia illetve Konzervatív Klinikai Orvostudományok), valamint két III. helyezést (Élettan, Kórélettan, Gyógyszertan illetve Egészségtudományok) értek el, amellett több előadás különdíjat nyert. Ezek az eredmények némiképp elmaradnak a 2009-es OTDK eredményeihez képest, ahol két I, három II. és négy III. helyezést értek el karunk hallgatói. Előzetes eredmények alapján a XXX. OTDK legtöbb díjazást elnyert ÁOK intézménye a DE, második a SE, míg a SZTE és a PTE nagyjából egyforma számú helyezést ért el.

I. helyezett

Botz Bálint: A preprotachykinin-A gén által kódolt neuropeptidek szerepének vizsgálata szenzoros és motoros működésekben normál és neuropátiás körülmények között (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet). Témavezető: *dr. Helyes Zsuzsanna*

Kovács Anna: Ugyanolyan boldogok a krónikus betegségben szenvedő gyeremekek, mint egészséges kortársaik? Életminőség vizsgálatok 8-18 éves gyermekekben (Gyermekgyógyászati Klinika). Témavezető: *dr. Hollódy Katalin*

II.helyezett

Benkő Eszter: Leukémiás tumortömeg kombinált sejt, DNS és RNS alapú monitorizálása t(12;21)+ gyermekkori akut limfoblasztos leukémiában (Patológiai Intézet). Témavezető: *dr. Pajor László, dr. Alpár Donát*

Strammer Erzsébet: Szociális kogníció, empátia és a fizikai állapotromlás összefüggései sclerosis multiplex betegekben (Neurológiai Klinika). Témavezető: *dr. Illés Zsolt*

III. helyzett

Budai Anna, Dani Tímea: A dinamikus véletlenpont sztereogramok jelentősége a kisgyermekkori látásszűrésben (Élettan Intézet). Témavezető: *dr. Mikó-Baráth Eszter, dr. Jandó Gábor*

Nagy Péter: Tachykininek szerepének vizsgálata krónikus ízületi gyulladás és degeneratív betegségek egérmodelljeiben (Farmakológai és Farmakoterápiai Intézet). Témavezető: *dr. Helyes Zsuzsanna, dr. Markovics Adrienn, dr. Borbély Éva*

Jubileumi különdíj

Rupeena Purewal: Lithium: a new therapeutic approach in AD? Department of Laboratory Medicine. Tutor: *dr. Nagy Tamás.*

László Eszter: A living will (élő végakarat) törvényi lehetőség ismertsége, megítélése és továbbgondolása (Magatartástudományi Intézet). Témavezető: *dr. Jakab Tibor*

Kellermayer Blanka: Az agyi eredetű neurotróp faktor (BDNF) hatása a szinapszis ubiquitin-proteaszóma rendszerére (Neurológiai Klinika). Témavezető: dr. Illés Zsolt

Különdíj

Kiss Péter: Teljes gégeeltávolítás utáni olfaktórikus és pulmonális rehabilitáció (Fül-orr-gégészeti és Fej-nyak sebészeti Klinika). Témavezető: *dr. Móricz Péter*

Vajda Katalin: Dentális és szkeletális érettség összehasonlítása (Fogászati és Szájsebészeti Klinika). Témavezető: dr. Szabó Gyula Tamás

Kormos Viktória: Szorongás és stressz-reakció vizsgálata hipofízis adenilát-cikláz aktiváló polipeptid (PACAP) génhiányos egerekben viselkedési és c-fos immunhisztokémiai módszerekkel (Farmakológai és Farmakoterápiai Intézet). Témavezető: *dr. Helyes Zsuzsanna*

Anne Klinworth: Bearthing patterns can influence heart rate asymmetry in healthy volunteers (Szívgyógyászati Klinika). Témavezető: *dr. Hejjel László*

Riba Ádám (Magyar Biokémiai Egyesület különdíja): A poli(ADP-ribóz) polimeráz gátlás hatása a kináz kaszkádok aktivitására és a hősokk fehérjék expressziójára doxorubicin-indukálta szívelégtelenségben (I. sz. Belgyógyászati Klinika). Témavezető: *dr. Halmosi Róbert*

Az Orvos- és Egészségtudományi Szekció mellett karunk TDK-hallgatói közül **Borza Erzsébet,** a PTE ÁOK IV. évf. gyógyszerészhallgatója a Pécsen megrendezett XXX. jubileumi OTDK Kémiai és Vegyipari Szekciójának Szerves Kémia III. tagozatában munkájával **3. helyezést ért el**. Pályamunkájának címe: „Nitroxidokkal módosított rezveratrolok szintézise és alkalmazása" Témavezető: *dr. Kálai Tamás* egyetemi tanár (Szerves és Gyógyszerkémiai Intézet).

A külföldi konferencia-lehetőségek közül a marosvásárhelyi TDK-konferencia az OTDK előtt került megrendezésre, annak mintegy gyakorló-pályájaként is értékes tapasztalatokat nyújtott a résztvevőknek. A korábbi évektől eltérően a zágrábi CROSS7 rendezvényen bemutatott előadásokat elbírálták és rangsorolták. A konferencián karunkat 11 hallgató képviselte, akik közül két fő első és második helyezést ért el.

I. helyezett

Horváth Gábor: Enriched environment contra social isolation in ischemic retinal degeneration. Témavezetői: *dr. Szabadfi Krisztina, dr. Atlasz Tamás, dr. Reglődi Dóra, dr. Kiss Péter* (Anatómiai Intézet)

II. helyezett

Németh Márton: The effect of the HO-3089 PARP-inhibitor on systemic inflammatory response. Témavezetői: *dr. Tánczos Krisztián, dr. Leiner Tamás, dr. Mikor András, dr. Kovács Krisztina, dr. Molnár Zsolt* (Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet)

Észrevételek, javaslatok

A jelenlegi kari TDK-munkában a kutatás tudományos és szakmai minőségi javítása mellett szervezeti változtatásokra van szükség. A hallgatók lelkesedésének felkeltése mellett hangsúlyt kell fektetni a meglévő tudományági munkák frissítésére, és azon témavezetők fokozottabb támogatására, akik modern módszertanú, perspektivikus területet művelnek, és abba hatékonyan bevonják hallgatóikat. A kari kutatási támogatási alaphoz hasonlóan a TDK-s munka elősegítésére is pályázati úton elnyerhető, a témavezető által kezelt, de kizárólag a TDK-munkát támogató forrás kialakítása segítheti elő a fokozottabb témavezetői aktivitást. Emellett a hagyományos TDK-központoknak számító, nagy intézetekben és klinikákon dolgozó oktatók TDK-témavezetői aktivitásának fokozásával és kiterjesztésével lehet elérni a hallgatói kutatói munka gyarapodását és minőségének javulását. Folyamatos utánpótlás-nevelést segíthet elő olyan TDK-témák kijelölése, amely révén klinikai és elméleti intézetekben folyó kollaboratív kutatásba kapcsolódhatnak be a hallgatók, akár az adott klinikai szaktárgy felvétele előtt, esetleg abba az irányba való később-

bi továbbfejlődési lehetőséggel.

A kari TDK működési átalakításában a saját intézményi TDK-tevékenység fokozottabb bemutatásával (a házi konferenciák mellett akár szűkebb tudományterületi mini-konferenciák megrendezésével) lehet elősegíteni a hallgatók tapasztalatszerzését, aminek megszervezése a kari TDK-vezetőség feladata. Külön problémát jelent az oktatói oldalon megfigyelhető, egyre inkább általánosnak mondható érdektelenség, mely megnyilvánul akár a konferenciák zsűri-összeállításának nehézségében, akár a zsűrik általi minősítésben, aminek kulcsszerepe van a megfelelő TDK-munkák kiválasztásában. Ezen nehézségek megszüntetésére a TDK-rendezvények átgondoltabb szervezésére és időzítésére van szükség, amivel sokkal korábban ki lehet jelölni a résztvevő zsűriket. Ennek eléréséhez az arra alkalmas intézeti-klinikai minősített oktatók nyilvántartásba vételére van szükség, aminek összehangolásában és elérésében az intézetvezetői-klinikavezetői támogatás mellett az dékáni vezetés segítségére is számítunk.

Dr. Balogh Péter

A Doktori és Habilitációs Tanács ülései

2011. február 21.

1. Habilitációs ügyek

1/a Új habilitációs pályázatok

A Tanács egyhangú szavazással javasolja a pályázati anyagot bíráló bizottságokhoz történő kiadását.

Dr. Ábrahám István Miklós, kutatásvezető egyetemi tanár, Center for Neuroendocrinology, Dept. of Physiology, University New Zealand;
Dr. Bellyei Szabolcs, adjunktus, Onkoterápiás Intézet
Dr. Csermely Tamás, docens, Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika;
Dr. Rókusz László, osztályvezető főorvos, ÁEK I. sz. Belgyógyászati Osztály;
Dr. Stankovics József, docens, Gyermekklinika;
Dr. Tamás László, osztályvezető főorvos, Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház, Fül-Orr-Gége Osztály;
Dr. Vástyán Attila, adjunktus, Gyermekklinika
Dr. Vermes Csaba, adjunktus,Mozgásszervi Intézet

1/b Habilitációs pályázat lezárása

Dr. Szapáry László egyetemi adjunktus (Neurológiai Klinika) 2011. február 18-án megtartotta nyilvános habilitációs előadásait. A Tanács egyhangú szavazással javasolja a cím odaítélését.

2. Doktori ügyek

2/a Állami ösztöndíjas PhD-hallgatók ügyei

Boros Melinda II. éves PhD-hallgató (Farmakológiai Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. február 1-től 2011. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.
Futó Kinga II. éves PhD-hallgató (Biofizikai Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. február 1-től 2012. január 31-ig. Kérését a DHT támogatja.
Dr. Molnár Réka II. éves PhD-hallgató (Farmakognóziai Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. február 1-től 2011. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.
Dr. Szijártó Valéria II. éves PhD-hallgató (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) PhD-tanulmányainak halasztását kéri 2011. február 1-től 2011. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.
Dr. Varga Eszter III. éves PhD-hallgató (Pszichiátriai Klinika) PhD tanulmányainak halasztását kéri 2011. február 1-től 2012. január 31-ig. Kérését a DHT támogatja.
Dr. Fejes Árpád II. éves PhD-hallgató (Gyógyszerészi Kémiai Intézet) PhD tanulmányainak halasztását kéri 2011. február 1-től 2011. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.
Amrein Krisztina I. éves PhD-hallgató (Idegsebészeti Klinika) témaváltoztatási kérelme. Az új téma címe: Diffúz axonális és neurális károsodás kísérletes terápiás befolyásolásának lehetőségei állatkísérteles modellekben. Témavezetője dr. Büki András. Kérését a DHT támogatja.
Dr. Fónagy Eszter II. éves PhD-hallgató (Kórélettani és Gerontológiai Intézet) PhD tanulmányait 2010. december 15-től levelezős hallgatóként szeretné folytatni. Kérését a DHT támogatja.
Kupi Tünde II. éves PhD-hallgató (Biofizikai Intézet) PhD tanulmányait 2011. február 1-től levelezős hallgatóként szeretné folytatni. Kérését a DHT támogatja.
Dr. Brubel Réka II. éves PhD-hallgató (Anatómiai Intézet) PhD tanulmányait 2010. november 15-től levelezős hallgatóként szeretné folytatni. Kérését a DHT támogatja. Kettős témavezetésének engedélyezését kéri a programvezető dr. Csernus Valér: dr. Reglődi Dóra egyetemi docens mellett dr. Lubics Andrea. Kérését a DHT támogatja. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.
Dr. Miklós Zsanett I. éves PhD-hallgató (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) kettős témavezetésének kérése: dr. Jancsó Gábor mellett dr. Szabados Sándor. Kérését a DHT támogatja.
Kovács Viktória I. éves PhD-hallgató (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) kettős témavezetésének kérése: dr. Szokodi István egyetemi docens mellett dr. Szabados Sándor egyetemi docens. Kérését a DHT támogatja.
Dr. Balatonyi Borbála II. éves PhD-hallgató (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) kettős témavezetésének kérése: dr. Rőth Erzsébet mellett dr. Szabados Sándor. Kérését a DHT támogatja.
Dr. Marton Andrea Dorottya II. éves PhD-hallgató (Neurológiai Klinika) a Semmelweis Egyetemen részt vett a „Klinikai műszer diagnosztika és terápia" című PhD kurzuson és sikeres vizsgát tett. A DHT négy kreditpont beszámítását engedélyezi.
Dr. Bellyeiné dr. Pozsgai Éva III. éves PhD-hallgató (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) kettős témavezetésének kérése: dr. Sümegi Balázs mellett dr. Bellyei Szabolcs. Kérését a DHT nem támogatja. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az

opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Vincze András III. éves PhD-hallgató (Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

2/b Levelezős PhD-hallgatók ügyei

Dr. Bocskai Tímea (AITI) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Bellyei Árpád által vezetett PhD programhoz (témavezető: dr. Bogár Lajos). Kérését a DHT támogatja.

Dr. Péterfi Lehel (Kaposvár) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Bellyei Árpád által vezetett PhD programhoz (témavezető: dr. Pytel Ákos). Kérését a DHT támogatja.

Dr. Somogyvári Krisztina (Fül-Orr-Gégeklinika) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Bellyei Árpád által vezetett PhD programhoz (témavezető: dr. Gerlinger Imre). Kérését a DHT támogatja.

Dr. Burián András (Fül-Orr-Gégeklinika) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Sümegi Balázs által vezetett PhD programhoz (témavezető: dr. Gallyas Ferenc és dr. Lujber László). Kérését a DHT támogatja.

Dr. Járai Tamás (Fül-Orr-Gégeklinika) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Sümegi Balázs által vezetett PhD programhoz (témavezető: dr. Sümegi Balázs és dr. Gerlinger Imre). Kérését a DHT támogatja.

Dr. Gelencsér Gábor (Fogászati Klinika) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Sümegi Balázs által vezetett PhD programhoz (témavezető: dr. Gallyas Ferenc és dr. Olasz Lajos). Kérését a DHT támogatja.

Dr. Sridharan Manavalan (USA) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Csernus Valér által vezetett PhD programhoz (témavezető: dr. Reglődi Dóra). Kérését a DHT támogatja.

Fábián Eszter (Anatómiai Intézet) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Csernus Valér által vezetett PhD programhoz (témavezető: dr. Reglődi Dóra). Kérését a DHT támogatja.

Dr. Költő Gyöngyvér (Kaposvár) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Czirják László által vezetett PhD programhoz (témavezető: dr. Komócsi András). Kérését a DHT támogatja.

Dr. Tormási Imre György (Kaposvár) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Szabó István által vezetett PhD programhoz (témavezető: dr. Szilágyi András). Kérését a DHT támogatja.

Dr. Révész Péter (Fül-Orr-Gégeklinika) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Ember István által vezetett PhD programhoz (témavezető: dr. Ember István és dr. Gerlinger Imre). Kérését a DHT támogatja.

Deres László (PannonPharma) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Tóth Kálmán által vezetett PhD programhoz (témavezető: dr. Tóth Kálmán és dr. Sümegi Balázs). Kérését a DHT támogatja.

Dr. Demeter Béla levelezős PhD-hallgató (Miskolc – Idegsebészeti Klinika) PhD tanulmányainak halasztását kéri 2011. február 1-től 2012. január 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Bovári-Biri Judit levelezős PhD-hallgató (PannonPharma – Biofizikai Intézet) PhD tanulmányainak halasztását kéri 2011. február 1-től 2011. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Ivanova Enikő levelezős PhD-hallgató (II. sz. Belgyógyászati Klinika – Nephrológiai Centrum) PhD tanulmányainak halasztását kéri 2011. február 1-től 2012. január 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Édel Zsófia levelezős PhD-hallgató (II. sz. Belgyógyászati Klinika – Nephrológiai Centrum) PhD tanulmányainak halasztását kéri 2011. február 1-től 2012. január 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Szabó Melinda levelezős PhD-hallgató (Edelény – Orvosi Genetikai Intézet) PhD tanulmányainak halasztását kéri 2011. február 1-től 2012. január 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Entz Bertalan levelezős PhD-hallgató (Székesfehérvár – Szemészeti Klinika) PhD tanulmányainak halasztását kéri 2011. február 1-től 2012. január 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Bruszt Kitti levelezős PhD-hallgató (I. sz. Belgyógyászati Klinika) PhD tanulmányainak halasztását kéri 2011. február 1-től 2012. január 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Falusi Boglárka levelezős PhD-hallgató (AITI - I. sz. Belgyógyászati Klinika) PhD tanulmányainak halasztását kéri 2011. február 1-től 2011. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Léránt Gergely levelezős PhD-hallgató (Országos Onkológiai Intézet - Sebészeti Klinika) PhD tanulmányainak halasztását kéri 2011. február 1-től 2011. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Naszádos Gyula levelezős PhD-hallgató (Országos Onkológiai Intézet - Sebészeti Klinika) PhD tanulmányainak halasztását kéri 2011. február 1-től 2011. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Jakab László levelezős PhD-hallgató (Sebészeti Klinika) PhD tanulmányainak halasztását kéri 2011. február 1-től 2011. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Nedvig Klára levelezős PhD-hallgató (Kaposvár – Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) PhD tanulmányainak halasztását kéri 2011. február 1-től 2011. augusztus 31-ig. Egyben nevezett kettős témavezetését kéri a programvezető dr. Rőth Erzsébet: dr. Ferencz Andrea mellett dr. Lőrinczy Dénes. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Mátrai Gábor levelezős PhD-hallgató (Sebészeti Tanszék – Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) PhD tanulmányainak halasztását kéri 2011. február 1-től 2011. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Kinczel Gábor levelezős PhD-hallgató (Mozgásszervi Sebészeti Intézet – Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) PhD tanulmányainak halasztását kéri 2011. február 1-től 2011. augusztus 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Pintér Örs levelezős PhD-hallgató (Szívgyógyászati Klinika) PhD tanulmányainak halasztását kéri 2011. február 1-től 2012. január 31-ig. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Kutasy Balázs levelezős PhD-hallgató (Írország - Gyermekklinika) az általa újonnan benyújtott dokumentumok alapján kreditpont beszámítását kéri. A Tanács négy kreditpont beszámítását engedélyezi. Nevezett

elkészítette értekezés tervezetét és fokozatszerzési eljárásra jelentkezik. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Tunyogi-Csapó Miklós (Mozgásszervi Sebészeti Intézet) elkészítette értekezés tervezetét és fokozatszerzési eljárásra jelentkezik. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Mohos Elemér (Veszprém – Sebészeti Klinika) elkészítette értekezés tervezetét és fokozatszerzési eljárásra jelentkezik. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Nőt László Gergely levelezős hallgató (Mozgásszervi Sebészeti Intézet – Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) szigorlata 2010. december 9-én summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Pintér Tünde levelezős hallgató (Immunológiai Klinika – Szívgyógyászati Klinika) szigorlata 2010. december 16-án summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Trauninger Anita levelezős hallgató (Neurológiai Klinika) szigorlata 2011. február 9-én summa cum laude eredménnyel megtörtént.

2/c Egyéni felkészülők ügyei

Dr. Bajzik Gábor egyéni felkészülő (Kaposvári Egyetem Egészségügyi Centrum – Idegsebészeti Klinika) tanulmányait nem kívánja a PTE ÁOK doktori képzésében folytatni. A Tanács tudomásul veszi a döntését.

Gubicskóné Kisbenedek Andrea egyéni felkészülő (ETK) tanulmányait nem kívánja a PTE ÁOK doktori képzésében folytatni. A Tanács tudomásul veszi a döntését.

Dr. Szanyi István egyéni felkészülő (Fül-Orr-Gégeklinika – Orvosi Népegészségtani Intézet) kettős témavezetésének kérése: dr. Ember István mellett dr. Gerlinger Imre. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Fekecs Tamás egyéni felkészülő (Bőrklinika – Sebészeti Klinika) kettős témavezetésének kérése: dr. Ferencz Andrea mellett dr. Battyáni Zita. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Kádár Zsolt egyéni felkészülő (Bőrklinika – Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) kettős témavezetésének kérése: dr. Rőth Erzsébet mellett dr. Battyáni Zita. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Lengyel Zsuzsanna egyéni felkészülő (Bőrklinika – Anatómiai Intézet) kettős témavezetésének kérése: dr. Csernus Valér mellett dr. Battyáni Zita. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Németh Ádám egyéni felkészülő (Szívgyógyászati Klinika) kettős témavezetésének kérése: dr. Szabados Sándor mellett dr. Cziráki Attila. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Balásné Dr. Szántó Ildikó egyéni felkészülő (Fogászati Klinika – Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Csikós Ágnes egyéni felkészülő (Családorvostani Intézet – Magatartástudományi Intézet) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Szalma József egyéni felkészülő (Fogászati Klinika – Laboratóriumi Medicina Intézet) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Hadarits Ferenc egyéni felkészülő (Szombathely – Orvosi Genetikai Intézet) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Szabó Alíz egyéni felkészülő (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Kanizsai Péter egyéni felkészülő (AITI – Kórélettani és Gerontológiai Intézet) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Pandur Edina egyéni felkészülő (Igazságügyi Orvostani Intézet – Laboratóriumi Medicina Intézet) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Soós Szilvia egyéni felkészülő (Kórélettani és Gerontológiai Intézet) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Kisfali Péter egyéni felkészülő (Orvosi Genetikai Intézet) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Böddi Katalin egyéni felkészülő (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) kettős témavezetésének kérése: dr. Ohmacht Róbert mellett dr. Szabó Zoltán. Kérését a DHT támogatja. Nevezett elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Laczy Boglárka egyéni felkészülő (II. sz. Belgyógyászati Klinika – Nephrológiai Centrum) PhD szigorlata 2010. november 25-én summa cum laude eredménnyel megtörtént. Nevezett egyik opponense a felkérést nem tudja vállalni, ezért másik opponens kijelölését kérik. A kérést a DHT támogatja.

Montskó Gergely egyéni felkészülő (Laboratóriumi Medicina Intézet - Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) PhD szigorlata 2010. december 15-én summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Szabó Árpád egyéni felkészülő (Farmakológiai Intézet) PhD szigorlatai 2010. december 16-án summa cum laude és cum laude eredménnyel megtörténtek.

Dr. Vorobcsuk András egyéni felkészülő (Szívgyógyászati Klinika) PhD szigorlata 2011. január 21-én summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Hadzsiev Kinga egyéni felkészülő (Orvosi Genetikai Intézet) szigorlata 2011. február 2-án summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. Mike Andrea egyéni felkészülő (Neurológiai Klinika) szigorlata 2011. február 11-én summa cum laude eredménnyel megtörtént.

Dr. László Kristóf egyéni felkészülő (Élettani Intézet) értekezésének védése 2010. november 24-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egy-

hangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Dr. Vörös Viktor egyéni felkészülő (Pszichiátriai Klinika) értekezésének védése 2010. november 25-én 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Sipeky Csilla egyéni felkészülő (Orvosi Genetikai Intézet) értekezésének védése 2010. november 26-án 95%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Hocsák Enikő egyéni felkészülő (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) értekezésének védése 2010. november 29-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Dr. Takács Gábor egyéni felkészülő (Élettani Intézet) értekezésének védése 2010. december 6-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Dr. Ajtay Zénó egyéni felkészülő (Szívgyógyászati Klinika) értekezésének védése 2010. december 13-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Dr. Kiss Pál Péter egyéni felkészülő (Budapest – Szívgyógyászati Klinika) értekezésének védése 2010. december 13-án 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Sáfrány Enikő egyéni felkészülő (Orvosi Genetikai Intézet) értekezésének védése 2010. december 14-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Dr. Bartha Éva egyéni felkészülő (I. sz. Belgyógyászati Klinika) értekezésének védése 2010. december 20-án 92%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Dr. Kenyeres Péter egyéni felkészülő (I. sz. Belgyógyászati Klinika) értekezésének védése 2010. december 20-án 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Dr. Vető Sára egyéni felkészülő (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) értekezésének védése 2010. december 21-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Dr. Mester László egyéni felkészülő (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) értekezésének védése 2010. december 23-án 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

Tucsek Zsuzsanna egyéni felkészülő (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) értekezésének védése 2011. január 27-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

3. Egyebek

- *Dr. Horváth Örs Péter* kreditpont beszámítását kéri a „A felső gasztrointesztinális traktus betegségeinek korszerű kezelése” továbbképzésen résztvevő és sikeres vizsgát elérő hallgatók részére. A Tanács két kreditpont beszámítását engedélyezi.
- *Dr. Lénárd László* kreditpont beszámítását kéri a “Matlab az orvosi és biológiai kutatásban” kurzuson részt vett és eredményes vizsgát tett hallgatók részére. A Tanács négy kreditpont beszámítását engedélyezi.
- **MTMT (Magyar Tudományos Művek Adattára): Az Országos Doktori Tanács 231/2010 (XII.17) sz. határozata: Doktorandusz hallgatók adatbevitele az MTMT rendszerébe.** A doktorandusz hallgatóknak a fokozatszerzési eljárás során a védés feltételeként 2011 szeptemberétől kötelezően fel kell vinni az adataikat az MTMT-be, a törzstagi adatfelvitelhez hasonlóan.
- *Dr. Ferenczi Kornél* (Németország) javaslata PhD együttműködéssel kapcsolatban. Kérését a DHT támogatja. A részletek kidolgozására később kerül sor.
- *Dr. Bellyei Árpád* PhD programvezető az általa vezetett doktori program vezetéséről lemond. A programjában résztvevők a dr. Illés Tamás által vezetett doktori programban folytatják megkezdett munkájukat.

A Tanács áttekintette a karunkon működő doktori programokat és az alábbi határozatot hozta: 2011. március 1-től

- a *dr. Bellyei Árpád* által eddig vezetett „Sebészeti beavatkozások kísérletes és klinikai vizsgálata” című doktori program a *dr. Illés Tamás* által vezetett „Mozgásszervi klinikai tudományok” program keretében működik tovább,
- a *dr. Kellermayer Miklós* által eddig vezetett „Molekuláris patológia” című doktori program *dr. Miseta Attila vezetésével* működik tovább „Molekuláris patológiai és laboratóriumi vizsgálatok jelentősége az orvosi diagnosztikában és terápiában” címmel,
- a dr. Miseta Attila által eddig vezetett „Alap- és alkalmazott kutatások fog- és szájbetegségekben” című doktori program *dr. Olasz Lajos* vezetésével működik tovább.

Dr. Fischer Emil
egyetemi tanár
a PTE ÁOK Doktori és
Habilitációs Tanácsának elnöke

2011. március 21.

1. Habilitációs ügyek
1/a Habilitációs pályázatok nyilvános részének indítása

A felkért bíráló bizottságok véleményét is figyelembe véve a Tanács egyhangúlag javasolja az EHHB-nak az alább nevezettek habilitációs pályázatánál a nyilvános eljárás megindítását.

Dr. Ábrahám István, Miklós, kutatásvezető egyetemi tanár, Center for Neuroendocrinology, Dept. of Physiology, University New Zealand;

Dr. Bellyei Szabolcs, adjunktus, Onkoterápiás Intézet;

Dr. Csermely Tamás, docens, Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika;

Dr. Rókusz László, osztályvezető. főorvos, ÁEK I. sz. Belgyógyászati Osztály;

Dr. Stankovics József, adjunktus, Gyermekklinika;

Dr. Tamás László, osztályvezető. főorvos, Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház, Fül-Orr-Gége Osztály;

Dr. Vástyán Attila, adjunktus, Gyermekklinika

Dr. Vermes Csaba, adjunktus, Mozgásszervi Intézet.

1/b Habilitációs pályázat lezárása

A Tanács egyhangú szavazással javasolja az EHHB-nak az alább nevezettek részére a cím odaítélését.

Dr. Adamovich Károly, docens, Gyermekklinika

Dr. Balaskó Márta, adjunktus, Kórélettani Intézet

Dr. Barakonyi Alíz, adjunktus, Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet

Dr. Berente Zoltán, docens, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

Dr. Buzás Péter, adjunktus, Élettani Intézet

Dr. Csábi Györgyi, adjunktus, Gyermekklinika

Dr. Kelemen Anna, osztályvezető főorvos, tanszékvezető főiskolai tanár, OITI Mozgássérültek Pető András Nevelőképző és Nevelőintézete

Dr. Kerényi Mónika, docens, Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet

Dr. Kovács Kálmán András, adjunktus, Szülészeti Klinika

Dr. Lujber László, docens, Fül-Orr-Gégeklinika

Dr. Nagy Ákos Károly, intézetvezető adjunktus, Fogászati Klinika

Dr. Szabados Eszter, adjunktus, I. sz. Belgyógyászati Klinika

Dr. Szabó István, egységvezető főorvos, Kaposvár

2. Doktori ügyek

2/a Állami ösztöndíjas PhD-hallgatók ügyei

Bencsik Tímea II. éves PhD-hallgató (Farmakognóziai Tanszék) kettős témavezetésének kérése: dr. Papp Nóra mellett dr. Horváth Györgyi. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Buzási Péter I. éves PhD-hallgató (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) kettős témavezetésének kérése: dr. Kocsis Béla mellett dr. Kilár Ferenc. Kérését a DHT támogatja.

Felső Péter I. éves PhD-hallgató (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) kettős témavezetésének kérése: dr. Kocsis Béla mellett dr. Kilár Ferenc. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Szabó Péter II. éves PhD-hallgató (Laboratóriumi Medicina Intézet) PhD tanulmányait 2011. április 1-től levelezős hallgatóként szeretné folytatni. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Hajna Zsófia Réka I. éves PhD-hallgató (Farmakológiai Intézet) PhD tanulmányait 2011. április 15-től levelezős hallgatóként szeretné folytatni. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Mike-Borbély Éva I. éves PhD-hallgató (Farmakológiai Intézet) PhD tanulmányait 2011. április 15-től levelezős hallgatóként szeretné folytatni. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Kispál Zoltán II. éves PhD-hallgató (Gyermekklinika) Fulbright ösztöndíja lejár, ezért PhD tanulmányait 2011. május 1-től szeretné folytatni. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Halász Melinda III. éves PhD-hallgató (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

2/b Levelezős PhD-hallgatók ügyei

Dr. Csizmadia Csaba egyéni felkészülő (Szigetvár – Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) témavezetője *dr.* Rőth Erzsébet egyetemi tanár helyett dr. Borsiczky Balázs. Kérését a DHT támogatja.

2/c Egyéni felkészülők ügyei

Dr. Mintál Tibor egyéni felkészülő (Mozgásszervi Sebészeti Intézet – Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) témavezetője dr. Rőth Erzsébet helyett dr. Borsiczky Balázs. Kérését a DHT támogatja.

Dr. Karsai István egyéni felkészülő (TTK – Mozgástani Intézet) egyik opponense az opponensi feladatokat nem tudja vállalni, a védési bizottsági tagságot igen. Az új opponens kijelölése megtörtént.

Dr. Fekecs Tamás egyéni felkészülő (Bőrklinika – Sebészeti Klinika) témavezetésének megoszlása: dr. Ferencz Andrea és dr. Battyáni Zita mellett dr. Lőrinczy Dénes. Kérését a DHT nem támogatja. Nevezett elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Kirschner Róbert egyéni felkészülő (Flór Ferenc Kórház – Szívgyógyászati Klinika) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Markó Lajos egyéni felkészülő (II. sz. Belgyógyászati Klinika – Nephrológiai Centrum) értekezésének védése 2011. február 28-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD fokozat odaítélését.

3. Egyebek

- **Állami ösztöndíjas** PhD-képzésre **jelentkezési határidő 2011. május 20.** Csak meghirdetett témára lehet jelentkezni. A témahirdetés akkor lehetséges, ha a doktori adatbázis hiánytalanul fel van töltve. **Szóbeli elbeszélgetés 2011. június 20-tól várható.**
- **Dr. Lénárd László** dr. Buzás Pétert témavezetőként szeretné szerepeltetni. A téma címe: A színlátás mechanizmusának és agyi pályarendszerének vizsgálata főemlős alatti emlősökben. Kérését a DHT támogatja.
- **A Szenátus 2011. február 24-én elfogadta a PTE új habilitációs szabályzatát.** Az új kari habilitációs szabályzatot 2011. május 31-ig kell megküldeni az Egyetemi Habilitációs és Habitusvizsgáló Bizottságnak. A DHT következő ülésén dönt az új szabályzatról.
- **Doktori programok működése**: A Tanács ismételten foglalkozott a karon működő doktori programokkal. Az eddigi tapasztalatokat figyelembe véve, a problémákkal együtt is karunkon szervezett keretek között, a vonatkozó szabályok figyelembe vételével és eredményesen folyik a PhD-képzés. Ez elsősorban karunk oktatóinak, kutatóinak és a képzésben résztvevők tehetségének és szorgalmas munkájának köszönhető. A változó körülményekből adódó feladatok áttekintését a Tanács a következő ülésen folytatja.

Dr. Fischer Emil
egyetemi tanár
a PTE ÁOK Doktori és
Habilitációs Tanácsának elnöke

Érettségire felkészítő konzultációs tábor, 2011

▪ PTE ÁOK Tehetségért Mozgalom ▪

A PTE ÁOK Tehetségért Mozgalom szervezete hagyományaihoz híven ősszel és tavasszal a 2010/2011. tanévben is szervezett érettségire felkészítő konzultációs táborokat középiskolás tanulók számára.

Az oktatás célja segítségnyújtás azoknak a középiskolásoknak, akik a PTE Általános Orvosi Karán szeretnék tanulmányaikat folytatni. A szabadidős programokkal lehetőséget biztosítottunk arra, hogy leendő hallgatóink bepillantást nyerjenek az egyetemisták mindennapjaiba, az egyetem sajátos légkörébe.

A tavaszi előkészítő táborra 2011. április 19-23-ig került sor, mintegy 60 leendő érettségiző részvételével.

A regisztrációt követően a diákok a TM elnökének, *dr. Biró Gábornak* köszöntő szavai után *dr. Kocsis Béla* megnyitó előadását hallgathatták meg, ezt követte karunk épületének alagsori tornatermében egy ismerkedő teaest. Az oktatás másnap reggel kezdődött biológia, kémia és fizika tárgyakból. Az órák között a diákoknak lehetőségük nyílt megismerni a Gyógyszerészeti Tanszéket, valamint a Patológiai, és Kórélettani Intézeteket. Az ott eltöltött színes órák során számos maradandó élménnyel lettek, lettünk gazdagabbak.

Az esti programok során ellátogattunk többek között a Cella Septichorába, sütöttünk nyárson szalonnát, s meghallgathattuk a Pécs 'R' zenekar koncertjét is.

Az utolsó napi oktatást ünnepélyes záró előadás, értékelés, és oklevélátadás követte.

A TM-tábor szükségességét, sikerességét mi sem bizonyítja jobban, mint a jelentkezők egyre nagyobb érdeklődése, növekvő létszáma.

A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karán működő Tehetségért Mozgalom az Oktatásért Közalapítvány által kiírt NTP-OKA XIII – „a felsőoktatási intézmények által szervezett, középiskolásoknak szóló tehetséggondozó táborok támogatása" című pályázatán 1.875.000 forint támogatást nyert, melyet a gimnazisták számára szervezett nyári előkészítő tábor megrendezésére fordíthat.

Reményeink szerint ennek az összegnek a felhasználása színesíti, színvonalasabbá teszi a nyári előkészítő kurzus programjait.

A tábor oktató munkájának, eseményeinek, programjainak összegzéseként álljon itt két vélemény a jelenlevő középiskolásoktól:

„Nagyon jól éreztem magam. Nem gondoltam, hogy ilyen jó lesz. Sokat tanultam! Jók voltak a programok is. Sajnálom, hogy csak pár napos volt. Lehetett volna legalább egy hét. Az előadókkal meg voltunk elégedve. Többek között jó, hogy fiatalok, mert úgy érzem ez tette lehetővé, hogy az órák jó hangulatban teljenek, felszabadultan tudjunk kérdezni."

„Nagyon örültem, hogy itt lehettem, hasznos volt. Remélem, még találkozunk!"

Mi is reméljük, hogy szeptemberben sok ismerős arcot köszönthetünk.

Kupó Péter
Fotó: Dani Tímea

ÉLETRAJZ

Kovács L. Gábor, az MTA rendes tagja

Kovács L. Gábor a Pécsi Orvostudományi Egyetemen szerzett diplomát 1972-ben. 1975-ben klinikai laboratóriumi vizsgálatokból, 1979-ben neuroendokrinológiából szakvizsgázott. 1979-től az orvostudomány kandidátusa, 1986-tól az MTA doktora, 1995-ben habilitált. 1997-től egyetemi tanár, 2004-től az MTA levelező, 2010-től az MTA rendes tagja. Tudományos munkáját a Pécsi Orvostudományi Egyetem Élettani Intézetében kezdte *Lissák Kálmán* és *Telegdy Gyula* akadémikusok vezetésével. 1976-1987 között a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem Kórélettani Intézetének munkatársa volt. Számos alkalommal járt tanulmányúton, elsősorban Hollandiában, ahol *David De Wied* professzor, a Holland Tudományos Akadémia elnökének munkatársaként dolgozott az Utrechti Egyetemen. 1987-től Szombathelyen dolgozott, ahol 1990 és 2000 között a Markusovszky Kórház igazgató főorvosa volt. Jelenleg a PTE tudományos és innovációs rektorhelyettese, az Általános Orvostudományi Kar Laboratóriumi Medicina Intézetének, valamint az Egészségtudományi Kar Diagnosztikai Intézetének igazgatója.

Országos és nemzetközi kihatású laboratóriumi szakmai szervezetek vezető szakembere, így a Magyar Laboratóriumi Diagnosztikai Társaság elnöke, az Európai Laboratóriumi Szövetség elnökségének és az Amerikai Klinikai Kémiai Társaság Nemzetközi Tanácsadó Testületének tagja volt. Elnöke volt több alkalommal a Laboratóriumi Vizsgálatok Szakmai Kollégiumának és tagja volt a Magyar Endokrinológiai és Anyagcsere Társaság vezetőségének. Jelentős egyetemi vezetői funkciókat is betöltött: dékán, centrum elnök és klinikai rektorhelyettes volt. 2007-2009 között elnökének választotta az Egyetemi Klinikák Szövetsége. Szorosan vett szakmai munkáján kívül jelentős a felsőoktatással és a tudományos kutatással kapcsolatos szakmapolitikai tevékenysége is. A Magyar Rektori Konferencia Orvostudományi és Egészségtudományi Bizottságának elnöke, a Magyar Akkreditációs Bizottság Orvostudományi, Egészségtudományi és Sportbizottságának társelnöke. 2004-2007 között az MTA Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsának és az MTA Hálózati Tanácsának tagja volt. Hat éve vezeti az MTA Orvosi Tudományok Osztályának 2. számú Doktori Bizottságát.

Jelen tudományos érdeklődése a hormonális és metabolikus betegségek korai diagnosztikája, korai diagnosztikus biomarkerek kutatása. Tudományos közleményeinek száma: 421, ezek összesített impakt-faktora: 341, Hirsch-indexe: 39. A nemzetközi tudományos irodalomban több, mint ötezer alkalommal hivatkoztak munkáira. Az eddigiekben kilenc hazai és tizennégy nemzetközi kongresszus szervező-, vagy tudományos bizottságában működött közre. Tizenkét eredményesen lezárt kutatási pályázat témavezetője. Levelező taggá választása óta több mint 700 millió Ft értékben nyert el kutatási és innovációs pályázatokat. Tagja több nemzetközi tudományos folyóirat szerkesztőbizottságának (pl. Acta Medica, Biochemia Medica, Scandinavian Journal of Clinical Laboratory Investigations, Alpe-Adria Journal of Medicine).

Szakmai munkája elismeréseként számos alkalommal részesült kitüntetésben, ezek között a legrangosabbak: az Akadémiai Díj, Köztársasági Érdemérem, Szent-Györgyi Albert Díj, Jendrassik Loránd Emlékérem, Pándy Kálmán Emlékérem, Bálint Péter Emlékérem, az Amerikai Klinikai Kémiai Társaság Nemzetközi Díja, a Szegedi Orvostudományi Egyetem Kiváló Oktatója és címzetes egyetemi tanára, a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Karának Pro Facultate Díja, a Pécsi Tudományegyetem Aranygyűrűje.

Forrrás: www.pecsiujsag.hu

A PTE rektorhelyettese rangos elismerésben részesült

Prof. dr. Kovács L. Gábor, a Pécsi Tudományegyetem rektorhelyettese kapta a Markusovszky-emlékplakettet kedden, a kórház névadója tiszteletére rendezett ünnepségen Szombathelyen.

Az ünnep a kórház udvarán álló Markusovszky-szobor megkoszorúzásával kezdődött, majd a Romhányi-teremben folytatódott, ahol *dr. Kőfalvi István* orvosigazgató emlékezett a 118 éve elhunyt Markusovszky Lajosra. A neves orvos a jogi tanulmányait hagyta ott, hogy mégis inkább gyógyító lehessen.

Az ünnepségen dr. Nagy Lajos professzor jelentette be, hogy az idei Markusovszky-emlékplakettet prof. dr. Kovács L. Gábor akadémikus, egyetemi tanár, a kórház korábbi igazgatója kapja tudományos és szervező tevékenységéért, minthogy munkájával a kitüntetésre többszörösen is rászolgált. Jelenlegi érdeklődése a hormonális és metabolikus betegségek diagnosztikája. Elismertségét bizonyítja, hogy ötezerszer hivatkoztak rá eddig a nemzetközi szakirodalomban.

– Nagyon megtisztelő azok között lenni, akik már megkapták ezt a díjat – fogalmazott Kovács L. Gábor professzor, aki visszaemlékezett az 1987-2004 között itt töltött időkre. Egy híján negyven éve van a pályán, ebből 18 jelentős esztendőt dolgozott a Markusovszky kórházban.

Egy 37 éve működő európai szakértői testület első tanácskozása Magyarországon

A European Society for Paediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition (ESPGHAN) 1974-ben hozta létre a Committtee on Nutrition nevű bizottságát. A kezdetben egy viszonylag kicsiny szakmai társaság bizottságaként létrejött szervezet napjainkra a gyermekgyógyászati táplálkozástudomány egyik legjelentősebb szakértői testületévé vált.

A bizottság elsősorban annak köszönheti vitathatatlan nemzetközi elismertségét, hogy fennállásának 37 évében nem kevesebb, mint 33 szakmai ajánlást készített el és jelentetett meg a gyermekgyógyászati táplálkozástudomány vezető világlapjában, az ESPGHAN és a NASPGHAN (North American Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology and Nurition) által közösen szerkesztett *Journal of Pediatric Gastroenterology and Nutrition* című folyóiratban. A szakmai ajánlások listája az ESPGHAN honlapján megtalálható (www.espghan.med.up.pt), azonban ennek a kis írásnak a végére külön is beillesztettem azoknak az ajánlásoknak a bibliográfiai adatait, melyeknek szerzői felsorolásában a Pécsi Tudományegyetem is szerepel.

A Committee on Nutrition korábban inkább klubszerűen működött, azonban jelen formájában egy szigorúan szabályozott tíz tagú testület. A testület a tagjait három évre választja, a tagság egyszer meghosszabbítható, azonban további meghosszabbításra nincs mód. Mindig a teljes testület választ a lejáró mandátumú tagok helyére új tagokat. Bár a testületi tagságnak a professzori cím megléte nem feltétele, azonban az elmúlt néhány évben a testületnek csak professzori beosztású tagjai vannak. Engem 2007-ben választottak a testület tagjai sorába, korábban az ESPGHAN Nutríciós Bizottságának magyar tagja nem volt.

A különböző hosszú szöveges dokumentumok konszenzussal történő létrehozása még az elektronikus adattovábbítás mai szintje mellett is feltételezi, hogy a Nutríciós Bizottság tagjai viszonylag hosszabb időre, a gyakorlatban általában másfél napra személyesen is összegyűljenek valahol. Az általában évente kétszeri összejövetelek megszervezése mindig a testület egyik tagjának a feladata, így érthető, hogy korábban az ESPGHAN Nutríciós Bizottsága nem ülésezett Magyarországon.

Nagy megtiszteltetés volt számomra a testület 2011. évi tavaszi összejövetelének a megszervezése. A szigorúan tíz fős tanácskozásnak a Pécsi Akadémiai Bizottság Székháza adott otthont 2011. március 25-én és 26-án. A testület tanácskozásai mindig azonos forgatókönyv szerint zajlanak: pénteken délután két órára mindenkinek el kell jutnia a helyszínre, és a szombat estét is a rendezvény helyszínén kell töltenie. Ezzel a módszerrel kerülhető el az a sokunk által megtapasztalt helytelen gyakorlat, amikor egy nemzetközi értekezletre egyes résztvevők „kicsit később” (azaz dél körül) érkeznek, míg más résztvevők „kicsit korábban” (azaz rögtön ebéd után) hazaindulnak, lehetetlenné téve ezzel a valódi konszenzus kialakítását egy adott kérdésben. A Nutríciós Bizottság egyébként a munkaidőt (pénteken legalább négy óra, szombaton legalább nyolc óra tanácskozás) annyira komolyan veszi, hogy az általam lazításként szombaton késő délutánra tervezett és ajánlott villányi borkóstolást a bizottság tagjai kilenc szavazattal elutasították…

A szigorú munkarend ellenére lehetőség volt azért egy esti pécsi sétára és Pezsgőházi vacsorára, majd pedig szombaton este a Tenkes Csárda nyújtotta sajátos hangulat megtapasztalására is. A testület tagjainak külön jólesett, hogy pénteken délután *dr. Miseta Attila* dékán úr is felkereste és üdvözölte a tanácskozás résztvevőit.

Dr. Decsi Tamás
Gyermekgyógyászati Klinika
Fotó: Rodler Miklós

Az ESPGHAN Nutríciós Bizottságának legutóbbi 5 állásfoglalása:

Agostoni C., Decsi T., Fewtrell M., Goulet O., Kolacek S., Koletzko B., Michaelsen K. F., Moreno L., Puntis J., Rigo J., Shamir R., Szajewska H., Turck D., van Goudoever J.; ESPGHAN Committee on Nutrition: Complementary feeding: a commentary by the ESPGHAN Committee on Nutrition. *Journal of Pediatric Gastroenterology and Nutrition,* 46: 99-110, 2008.

Agostoni C, Braegger C, Decsi T, Kolacek S, Koletzko B, Michaelsen KF, Mihatsch W, Moreno LA, Puntis J, Shamir R, Szajewska H, Turck D, van Goudoever J: Breast-feeding: a commentary by the ESPGHAN Committee on Nutrition. *Journal of Pediatric Gastroenterology and Nutrition,* 49: 112-125, 2009.

Agostoni C, Buonocore G, Carnielli VP, De Curtis M, Darmaun D, Decsi T, Domello¨M, Embleton ND, Fusch C, Genzel-Boroviczeny O, Goulet O, Kalhan SC, Kolacek S, Koletzko B, Lapillonne A, Mihatsch W, Moreno L, Neu J, Poindexter B, Puntis J, Putet G, Rigo J, Riskin A, Salle B, Sauer P, Shamir R, Szajewska H, Thureen P, Turck D, van Goudoever JB, Ziegler EE for the ESPGHAN Committee on Nutrition: Enteral Nutrient Supply for Preterm Infants: Commentary From the European Society for Paediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition Committee on Nutrition. *Journal of Pediatric Gastroenterology and Nutrition* 50:85–91, 2010.

Braegger C, Decsi T, Dias JA, Hartman C, Kolacek S, Koletzko B, Koletzko S, Mihatsch W, Moreno L, Puntis J, Shamir R, Szajewska H, Turck D, van Goudoever J: Practical Approach to Paediatric Enteral Nutrition: A Comment by the ESPGHAN Committee on Nutrition. *Journal of Paediatric Gastroenterology and Nutrition* 51: 110-122, 2010.

Braegger C, Chmielewska A, Decsi T, Kolacek S, Mihatsch W, Moreno L, Pieœcik M, Puntis J, Shamir R, Szajewska H, DominiqueT, van Goudoever J: Supplementation of Infant Formula With Probiotics and/or Prebiotics: A Systematic Review and Comment by the ESPGHAN Committee on Nutrition. *Journal of Pediatric Gastroenterology & Nutrition,* 52: 238–250, 2011

Pécs-Normandia Lions Club, PTE, PTE EHÖK együttműködési megállapodás aláírása

2011. április 13-án az „Önkéntesség Évének” jegyében együttműködési megállapodás aláírására került sor a Pécs-Normandia Lions Club, a Pécsi Tudományegyetem, és a PTE Egyetemi Hallgatói Önkormányzata között. A megállapodás értelmében a PTE az EHÖK közreműködésével meghirdeti hallgatói között a klubnál végezhető önkéntes munka lehetőségét, így a jelentkezők közvetlen betekintést nyerhetnek az egyesület jószolgálati tevékenységébe, és maguk is hozzájárulhatnak a nemes program sikeréhez.

Az együttműködés célja, hogy minél több fiatal felnőtt vegyen részt az egyesület önkéntes munkájában, melynek során családi napköziben és nyári táborokban a rászoruló diákok ingyenes délutáni ellátását és tanítását végzik, a „tanulj, ne kallódj” mottó célkitűzésével.

A Pécsi Tudományegyetem elsőként nyitott a Lions Club felé, amely a hallgatók számára nagyon sok tapasztalatot nyújthat a jószolgálatról és az egyenlő bánásmód elvéről.

A Pécs-Normandia Lions Club működteti a „Mentő-Öv” Szülőszállást, melyet a PTE Klinikai Központ Gyermekgyógyászati Klinikáján kezelt beteg gyermekek, és koraszülött csecsemők szülei térítésmentesen vehetnek igénybe a gyógykezelés időtartama alatt, ezért a Klinika is meghívást kapott az eseményre. A 2010-ben bővített tíz szobás, 28 férőhelyes szállás minden igényt kielégít, valamennyi szobához külön fürdőszoba tartozik.

A fotón balról jobbra dr. Kovács L. Gábor rektorhelyettes, Simon Béláné, a Pécs-Normandia Lions Club elnöke és Zag Gábor, a PTE Egyetemi Hallgatói Önkormányzat elnöke látható.

Az aláírást követően a Pécs testvérvárosában, Fellbachban működő Lions Club nevében játékokat adtak át a Gyermekgyógyászati Klinika betegei számára.

Györkő Béláné

A PTE ÁOK közleménye a pécsi rezidens üggyel kapcsolatban

Az elmúlt napok során a PTE Gyerekklinikájáról távozó rezidensek kapcsán olyan állítások jelentek meg a médiában, amelyek alkalmasak a közvélemény félretájékoztatására, nem tényszerűek. Annak érdekében, hogy a kialakult helyzetben mindenki tisztán lásson, szükségesnek látjuk az alábbiak közlését.

A napvilágot látott állításokkal szemben a rezidensek nem kerültek „eltanácsolásra" a PTE Gyerekklinikájáról. A három rezidens a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központjával 2010. november elsejétől állt közalkalmazotti viszonyban, ám kinevezésüket többszöri egyeztetést követően sem írták alá. A munkáltató ezt követően írásban szólította fel őket a kinevezés aláírására – ezen felhívás határideje még nem járt le.

Az alá nem írt szerződés időtartama a **vonatkozó kormányrendelet rendelkezéseinek megfelelően került kialakításra,** megegyezik a szakképzés idejével, azaz a PTE nem „röghöz kívánta kötni" a rezidenseket, hanem a fennálló jogszabályi környezetnek megfelelően járt el. Ezzel garanciát vállalt arra, hogy a megkezdett szakképzésük teljes ideje alatt fizetett állást biztosít a rezidenseknek, hogy a szakképesítésüket biztosan megszerezhessék. Nem felel meg a valóságnak az az állítás, amely szerint a PTE, ha egy rezidens élethelyzete úgy hozza, nem tenné lehetővé a rezidens számára a szakterületváltást. Az egyetem több alkalommal is kijelentette, hogy nem látja akadályát a szakváltásnak, és minderre példák is akadnak.

A Pécsi Tudományegyetem mindent megtett annak érdekében, hogy a hiányszakmák esetében a munkabéren felül folyósítandó 50 százalékos támogatást megadja az arra jogosult rezidenseknek. Az illetékes minisztérium csak 2011 januárjában írta alá a támogatás utalásához szükséges szerződést. Ezután az addig elmaradt támogatást a PTE **visszamenőlegesen is folyósította.** Az egyetem elkötelezettségét az is mutatja, hogy a támogatások folyósítását a lehető legrövidebb adminisztratív átfutási időkkel eszközölte: a minisztériumtól január 6-án megérkező november-december havi támogatást 2011. február első felében kapták meg a rezidensek egy összegben, a januári járandóságot február 24-én, három nappal annak leutalása után, míg a februárra járó összeg folyósítása épp folyamatban van, miután az a múlt héten érkezett meg az egyetemre.

A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Gyermekgyógyászati Klinikáján a nap 24 órájában magasan képzett szakemberek vannak jelen, akikhez a rezidensek bizalommal fordulhatnak szakmai segítségért. A szakképzés irányítására szakmai irányítót (mentor) rendelt a klinika igazgatója 2010. novemberében, melyről 2010. december 3-án értesítette a Szak- és Továbbképző Igazgatóságot. A három rezidens kijelölt mentorai az MTA doktori fokozatával rendelkező egyetemi tanárok és egy habilitált egyetemi docens. A rezidensek képzését közvetlenül irányító tapasztalt szakképzett orvosok (tutorok) a munkavégzés helyszínének osztályairól kerültek ki. Az érintett rezidensek a havonta küldött igazoló jelentéseiken sajátkezű aláírásukkal tanúsították, hogy több szakvizsgával és megfelelő szakmai tapasztalattal rendelkező tutorok irányították szakmai fejlődésüket.

Fontosnak tartjuk leszögezni, hogy a PTE ÁOK helyteleníti a fiatal orvosok röghöz kötésének bármilyen formáját, emellett azt is pontosan érzékeli, hogy a fokozódó orvos-elvándorlás milyen tragikus következményekkel járhat a magyar egészségügyre nézve. Éppen ezért arra kérünk minden érintettet és az üggyel kapcsolatban megszólalót, hogy észrevételeit a tényszerűségre alapozza.

Pécs, 2011. március 29.

Dr. Miseta Attila
dékán

Beszámoló a „Trópusi orvostudományról" tartott képzésről

2011. február 14– 2011. április 16.
Kenya, Eldoret

A képzés megszervezése a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, illetve a kenyai Eldoretben található Moi Egyetemi Képző Kórház által 2009 júniusában aláírt megállapodáson alapszik. A képzést a Dr. Radó György Honvéd Egészségügyi Központ és a Pécsi Tudományegyetem támogatja.

A tanfolyam a perui Gorgas programhoz hasonlóan helyszíni képzés, amely az első ilyen típusú képzés Európában, valamint tudomásunk szerint a második az egész világon. A képzés 180 órányi konzultációt, illetve 90 órányi gyakorlati órát tartalmaz, beleértve a négy külső helyszíni tanítási szemesztert Kisumuban, Baringoban és Nakuru kitelepítettek számára fenntartott „Csővezetékes" menekülttáborában. A kinti szemesztereket úgy állították össze, hogy a résztvevők megfigyelhessék a sarlósejtbetegségeket, leprát, leishmaniasis megbetegedést, illetve a menekülttábori helyzetbe is betekintést nyerhessenek.

Az előadók Magyarországról, a Moi Egyetemi Képző Kórházból, illetve a Kisumui Megyei Kórházból érkeztek. Az órák mindennap reggel 9-től délután 1 óráig, illetve a gyakorlati képzés délután két órától négy óráig tartott. A gyakorlati óra magában foglalta a laboratóriumi gyakorlatot, betegekkel való szemléltetést és a kórtermi vizitéket is.

A gyakorlócsoport 11 magyar orvosból és két magyar (érettségizett) ápolónőből, egy szlovák orvosból, illetve öt, a Moi Egyetemi Képző Kórház orvosából állt. Az orvosoknak tartott képzéssel egyidejűleg a két ápolónőt már külön, ápolói oktatók készítették fel a közeljövőben megrendezésre kerülő „Tropical Nursing" programra.
Az erre a célra készített tanrend átfogóan tartalmaz minden, a trópusi orvostudománnyal kapcsolatos témakört és helyzetet, illetve a résztvevők fejlett szakképzettségét a különböző trópusi körülmények, helyzetek klinikai eseteit illetően. Továbbá a képességet, hogy felismerjék a különböző laboratóriumi szűrőlencsét és kenetet. Az ápolók a különálló képzésük során utasításokat kapnak és megtanítják őket arra, hogyan ismerjék fel a különböző klinikai eseteket, teljesítsék ápolónői kötelességüket a trópusi körülmények között, illetve részt vesznek a mindennapos ápolói tevékenységekben.
A képzés végén a résztvevők 50 CME kreditet kapnak és egy elismerő bizonyítványt arról, hogy megfeleltek minden, a kredit megszerzéséhez szükséges követelménynek.

Dr. Ternák Gábor

Nemzetközi Est 2011. Rekord összegű adományt gyűjtöttünk!

Az idei rendezvény sok szempontból a legek estéje volt. Karunk legnagyobb és legérdekesebb kulturális eseményére idén látogattak el a legtöbben, a legtöbb adag kóstolót idén osztottuk ki, az Orvoskar legtöbb amatőr zenekara most kapott fellépési lehetőséget, ez az este tartott a legtovább, a legtöbb adományt idén gyűjtöttük össze, valamint talán a legjobb helyszínt is megtaláltuk, miután az aulánkban az új szabályok betartásával többé nem lehet ekkora érdeklődésre számot tartó eseményt szervezni.

A népszerűsége és sikere folytán amúgy is folyton növekvő rendezvénynek elméleti tömbünk már tavaly is szűkösnek bizonyult, így a szigorú előírások kivételesen nem hátráltatták az előkészítést, hanem új lendületet adva segítették a szervezők munkáját.

Persze, izgultunk nagyon, hogy az új helyszínre eljönnek-e hallgatóink, hogy megfelelőek lesznek-e a választott termek, de amint kitártuk az EXPO Center kapuit, már nem voltak kétségeink. Mindenki eljött, sőt sokkal többen voltunk, mint valaha. A rekord létszám megközelítette a háromezer főt!

A két nagy terem, ahol az előadások zajlottak, valamint az előcsarnok, a folyosók, minden talpalatnyi hely megtelt. Karunk vezetői, hallgatói mellett, a Rektori Hivatal képviseletében egyetemi vezetők, más karok oktatói és hallgatói, valamint olyan érdeklődők is jelen voltak, akik régóta figyelemmel kísérik a Nemzetközi Est sikerét. Kíváncsiak voltak ránk, a karunkon összegyűlt kultúrákra és mi örömmel fogadtuk őket.

Igyekeztünk minden olyan elemet „átvarázsolni” az új épületbe is, amit megszoktunk és megszerettünk a korábbi években, így ismét valamennyi nemzet zászlaja fogadta a világ számos pontjáról érkezőket, köszönet érte *dr. Komlósi László* rektorhelyettesnek. Meghívásunkat ebben az évben is sok nagykövetség elfogadta, külön hálásak vagyunk mindazoknak, akik nemzetük fiataljait segítették az ételek főzésében, vagy a dekorációk elkészítésében.

Öröm volt látni, ahogy külföldi diákjaink nagyköveteikkel és követségük titkáraival, képviselőivel együtt ünnepelték a kultúrák találkozását. A hivatalos programot követően hosszú órák múlva is még vendégeink voltak a delegációk képviselői, akiknek a – főleg számukra – óriási tömegben is kedvük volt köztünk maradni. Bizonyítja ezt több követségről azóta érkezett levél is, melyben köszönetüket fejezték ki a meghívásért, a baráti fogadtatásért és az élvezetes programért.

Az esten 24 ország diákjai léptek fel kultúrájuk muzsikáját, gyönyörűséges táncait, vagy akár humorát bemutatva. A bemutatkozó előadások a nagy terem színpadán késő estig tartottak óriási érdeklődés mellett. Szintén nagy figyelem övezte a kar hallgatóiból szerveződött amatőr zenekarok színvonalas produkcióit, melyet népes rajongó táborok tapsa, ovációja kísért.

A rendezvényre már reggel óta nagy odaadással és profikat megszégyenítő igyekezettel főzték, sütötték hallgatóink nemzetük legkedveltebb ételeit, aminek költségét idén is karunk vállalta. Az asztalok, a háttér díszítésében is kitettek magukért valamennyi nemzet képviselői. A vendégek késő estig válogathattak az ételek között, mindenki talált kedvére való fogásokat.

A megnyitót követően *dr. Bódis József* rektor és *dr. Miseta Attila* dékán is köteny húzott, és a magyar asztal két bográcsban is gőzölgő marhapörköltjét kínálta fáradhatatlan lelkesedéssel. Gyorsan híre ment a kiváló szakácsoknak, így a sor igen lassan csökkent csak előttük…

Az ételprezentációk méltán arattak nagy sikert. A kóstolók nem

Az oftalmoszkóp átadása

Adomány a japán földrengés áldozatainak

Az „Aid that Helps” képviselői átveszik az adományt

csak ínycsiklandozóak voltak, látványuk is nagy élmény volt. A rengeteg vendég sorra látogatta a nemzetek asztalait, egyik helyen főételt, másik helyen salátát, vagy desszertet kóstolva. Komoly gasztronómiai utazást tehettünk rövid idő alatt.

Az idei évben hosszú tanácskozást követően az ír asztalt szavazta meg a hallgatókból álló zsűri győztesnek, akik az ételekkel, italokkal és asztaluk dekorálásával is kitűnő munkát végeztek.

A Nemzetközi Est hosszú évek óta a média érdeklődésére is számot tart. Idén is több rádió és TV csatorna adott hírt karunkról, több riport, film- és hangfelvétel is megörökítette kulturális rendezvényünket. A korábbi Nemzetközi Estek összefoglalóját *Rodler Miklós* fotói idézték fel. (Az idei rendezvényen készült Rodler-fotókból a középső színes oldalakon közlünk válogatást – a szerk.)

A Nemzetközi Esteken hagyomány, hogy rászorulók javára adományokat gyűjtenek a résztvevők. A kimagasló összegű bevételből, mely idén elérte a hárommillió forintot, a Pécsi Gyermekgyógyászati Klinika részére oftalmoszkóp vásárlását finanszírozzuk, valamint a japán földrengés áldozatainak megsegítésére és egy ugandai gyermekklinika támogatására fordítjuk a bevétel fennmaradó részét.

Sajtótájékoztatóval egybekötött Adományozási ünnepség

A rendezvény hajnali öt órakor zárult. Ismét bizonyítottuk, hogy a jókedv, a zene, a tánc, a barátság, az egymás kultúrájának, gasztronómiájának megismerése és ünneplése milyen fontos nekünk. Az Angol Német Hallgatói Önkormányzat *Marlon Asbach* és *Eric Torres* elnökök, valamint *dr. Martin Triphan* és *Sophia Westphal* alelnökök és a jelenlegi tiszteletbeli elnök *Frédéric Zuhorn* vezetésével nagyszerű estét szerveztek. Valódi ünnep volt, köszönjük valamennyi résztvevőnek!

Földényi Gabriella
Fotó: Verébi Dávid

I. Német Alumni Találkozó

„A sikeres Alumni-program az egyetemi élet első napján kezdődik.”
(Dr. Arend Oetker)

„Forma dat esse rei” – ezekkel a szavakkal nyitotta meg *dr. Mess Béla* a Német Alumni Club megalakulása alkalmából tartott beszédét. Mess professzor ezzel egyben az idén alakult német alumni program egyik meghatározó gondolatát is megfogalmazta: most, hogy 2010 júliusában az első, német programon végzett hallgatóink, *dr. Martin Triphan* és *dr. Martin Hermans* pécsi orvosdiplomát kaptak a kezükbe, eljött az ideje megalakítani az „öreg“diákok szervezetét is – tartalomhoz tehát a forma, ahogy a latin mondja.

Egy tavalyi, *Miseta Attila* dékánnal folytatott megbeszélés során konkrétummá vált a már régebb óta tervezett első német alumni találkozó ötlete, így egy kisebb csapattal, *Duga Zsófiával* és *Frédéric Zuhornnal* szervezni kezdtük az első összejövetelt. A német alumni program annyiban különbözik a hagyományos „öregdiák”-szervezetektől, hogy ebben a klubban nem csupán az itt diplomát kapott egykori hallgatók lehetnek tagok, hanem azok az egykori és jelenlegi hallgatóink is, akik csak néhány évet töltöttek ill. töltenek el egyetemünkön és tanulmányaikat hazájukban fejezik be. (A német felsőoktatási rendszer lehetővé teszi, hogy a rendkívül szűkös

felvételi keret miatt Németországban fel nem vett, orvosi szakma után érdeklődő fiatalok, ha külföldi, akkreditált orvosképzésen vesznek részt, ill. az első két évet sikeresen teljesítették, Németországban folytathatják orvosi tanulmányaikat.) Mivel az első és egyben meghatározó egyetemi

évek őket is Pécshez kötik, fontos, hogy élő, aktív kapcsolatban maradjanak az Alma Materrel és később jó hírünket vihessék a világban.

Miután a Német Alumni Club megalakításának részletei és keretei körvonalazódtak, a 2011. március 18-i alumnitalálkozóra meghívtuk minden eddigi német programos hallgatónkat és nagy örömmel töltött el bennünket, hogy az első összejövetelre végül több, mint ötven hallgató jött el. A Tanácsteremben tartott megnyitón és egyben a Club hivatalos megalakításán *Frédéric Zuhorn* német alumni-megbízott megnyitó szavai után *Miseta Attila* dékán köszöntötte a megjelent korábbi és jelenlegi hallgatókat, valamint a német programban a kezdetek óta lelkesen részt vevő oktatókat – köztük *dr. Horváth Juditot, dr. Reglődi Dórát, dr. Czopf Lászlót, dr. Palkovics Tamást, dr. Csernus Valér* alumni-ügyekért felelős oktatási dékánhelyettest, valamint a Német Program Bizottság vezetőségét. *Dr. Ohmacht Róbert,* a Német Program Bizottság elnöke kiemelte, rendkívül fontosnak tartja a Német Alumni Club megalakítását és az élő kapcsolattartást, egyben köszönetét fejezte ki a hallgatóknak, hogy az Alma Materért ezt a messzi utat is megtették. A rendkívül jó hangulatú megnyitó és az azt követő beszélgetések után a program a Hotel Kikeletben tartott díszvacsorán folytatódott, ahol *Mess* professzor mellett *dr. Martin Triphan* és *dr. Andreas Enz* volt hallgatóink tartottak rövid beszédet. Nagyon megható volt hallani, mennyire ragaszkodnak egykori hallgatóink Pécshez és az orvoskarhoz – *dr. Andreas Enz* szavait idézve:„Egy biztos: Magyarország és Pécs a részemmé vált, ahol családias környezetben tölthettem el első két egyetemi évemet. Számomra Pécs az Alma Mater.” *Dr. Martin Triphan* tavaly általános orvossá avatott hallgatónk, aki jelenleg PhD-tanulmányai mellett a fogorvosi szak hallgatója, illetve az Angol-Német Hallgatói Önkormányzat alelnöke is egyben, nagy szeretettel csak ennyit mondott: „A pécsi orvoskar tette lehetővé számomra, hogy megvalósulhatott az álmom: orvos lehettem.”

A vacsoraest rendkívül jó hangulatban zajlott, rég nem látott ismerősök találkozhattak és beszélgethettek újra egymással, és ha a záróra nem szabott volna határt a programnak, ki tudja, meddig tartott volna az Alumni-Club első összejövetele… Mivel a következő napon került megrendezésre az immár hagyományossá vált International Evening, melyet külföldi hallgatóink szervezenek minden évben nagy lelkesedéssel, a Club tagjai ismét találkozhattak egymással és folytathatták az előző nap megkezdett beszélgetéseket egykori és volt hallgatókkal, rég nem látott oktatókkal és egyben tanúi lehettek a magyar és külföldi hallgatók egyre inkább egybefonódó közösségének.

A rendkívül jól sikerült program megszervezéséért köszönet illeti *Duga Zsófiát,* az ÁOK Alumni-referensét valamint *Frédéric Zuhorn* német Alumni-megbízottat, a Német Program Bizottság titkárát, aki *Ohmacht* professzor szavaival élve „spiritus rector”-a volt az első találkozó megszervezésének.

Faubl Nóra
német alumni referens
Fotó: Juhász Balázs

Húsz éves a Pécsi Gyermekpulmonológiai Központ

A PTE KK Gyermekgyógyászati Klinika Pulmonológiai osztálya és szakrendelése jubileumi tudományos ülést szervezett a Gyermekpulmonológiai Központ 20 éves fennállása alkalmából, mely a Pécsi Akadémiai Bizottság Székházában került megrendezésre.

A rendezvényt többen megtisztelték jelenlétükkel az egyetem vezetése és a PTE Klinikai Központ egyéb intézetei részéről. Körükben tisztelhették *dr. Cserháti Endre* egyetemi tanárt, a Budapesti SOTE I. sz. Gyermekgyógyászati Klinikájának emeritus professzorát, és az ország több nagyvárosában működő pulmonológiai központ vezetőjét.

Az ünnepi ülést *dr. Decsi Tamás* dékánhelyettes, a PTE KK Gyermekgyógyászati Klinikájának intézetvezető helyettese nyitotta meg, majd moderálta.

Az első előadó *dr. Adamovich Károly* a PTE KK Gyermekgyógyászati Klinikáról „Javuló túlélés – újabb pulmonológiai problémák" címmel a nagyon alacsony születési súlyú (400-500 gramm) újszülötteknél észlelt új típusú bronchopulmonalis dysplasia patofiziológiáját, lehetőség szerinti terápiáját, annak nehézségeit ismertette. *Dr. Ertl Tibor,* a PTE KK NIC vezetője hozzászólásában rámutatott egy olyan osztály, intézet szükségességére, ahol a már több hónapos, többek között légzési nehézség miatt is ápolt csecsemők ellátása, rehabilitációja történne.

Dr. Baktai György, a Budapesti Svábhegyi Gyógyintézet főorvosa, a gyermekbronchoscopia adta új lehetőségekről számolt be. Recidiváló alsó- és felsőlégúti tünetek hátterében álló ritka genetikai kórkép, pl. a primer ciliaris dyskinesia diagnózisa állítható fel a csillók ultrastrukturális vizsgálata során, amikor is a csillók dynein karjainak részleges vagy teljes hiánya igazolható.

Dr. Adonyi Mária, a PTE KK Gyermekgyógyászati Klinikáról „Gyermekkori asthma régen és ma" cím alatt összefoglalta a Gyermekpulmonológiai Központ elmúlt húsz évének történéseit. Köszönetet mondott *dr. Sulyok Endre* professzornak – akinek vezetése alatt működött a valamikori Kerpel-Fronius Ödön Gyermekkórház – hogy annak idején lehetőséget biztosított a Gyermekpulmonológiai Központ személyi és tárgyi feltételeinek megszerzéséhez. 1990 óta regionális feladatokat látnak el, több ezer gondozott betegük jelentős hányadát a gyermekkori asztmás gyermekek alkotják, akik kezelésében, gondozásában jelentős változás következett be a húsz év alatt. Az új gyógyszerek, új inhalációs eszközök egy új kezelési és gondozási szemlélet birtokában lehetőséget biztosítanak az asztmás gyermekeknek a teljes aktív élethez, sporthoz, sőt adott esetben világbajnokság megnyeréséhez.

Dr. Harangi Ferenc, aki több éven át a Pécsi Gyermekpulmonológiai Központ tagjaként dolgozott, és jelenleg a Szekszárdi Gyermekosztály osztályvezető főorvosa, az úgynevezett atópiás march ismertetése mellett kitért a korábbi időszakban végzett Baranya megyei epidemiológiai vizsgálatok eredményeire, illetve az atópiás dermatitis genetikai hátterével és kezelésével kapcsolatos új szemléletváltozásokra.

Bene Judit, a PTE Orvosi Genetikai Intézettől egy több szervet érintő genetikai betegség, a cisztás fibrózis diagnosztikájában alkalmazott új, molekuláris genetikai vizsgálatok mibenlétét, jelentőségét ismertette, felhívva a figyelmet a klinikus és elméleti szakember közös munkásságának, együtt gondolkodásának fontosságára.

Dr. Péterfia Csaba, a PTE KK Gyermekgyógyászati Klinikáról „Nem minden asthma, ami sípol" címmel akut és krónikus légzési nehézséget okozó endogén és exogén idegen testekről számolt be, melyek az elvégzett bronchoscopiás vizsgálatok során kerültek eltávolításra, többször komoly differenciál diagnosztikai nehézséget okozva.

A légúti infekciók az egyik leggyakoribb diagnózis, amivel a szülő felkeresi a gyermekorvost. Jelentős még napjainkban is a morbiditás, a mortalitás.

A jubileumi ülés nem elsősorban az ünneplés célzatával került megrendezésre, sokkal inkább a húsz év alatt bekövetkezett változások megfogalmazására, az új célok, új lehetőségek felvillantására, a gyermekpulmonológia jelenlegi és jövőbeni feladatainak, kihívásainak felvetésére, ismertetésére szerveződött.

Dr. Adonyi Mária
osztályvezető klinikai főorvos
PTE KK Gyermekgyógyászati Klinika

A PTE Általános Orvostudományi Kara migrációs egészségügyi programjainak újabb fontos állomása volt a hároméves PROMOVAX (Promoting Migrants' Vaccination among Migrant Populations in Europe) projekt 'Migrant vaccination – best practices in the EU' munkaértekezlete, melynek egyetemünk 2011. április 28-29. között adott otthont.

A PROMOVAX projekt 2010 májusában indult az Európai Bizottság társfinanszírozásával a Public Health Program 2008-2013 keretében. A projekt általános célkitűzése, hogy elősegítse a migráns népesség immunizációját Európában, ezzel hozzájáruljon a védőoltásokkal megelőzhető betegségek térségen belüli eliminációjához, illetve megelőzze azok újbóli megjelenését, és csökkentse a társadalmi egyenlőtlenségeket az egészségügyben. Miért jött létre ez a projekt?

A nehezen elérhető populációk megközelíthetősége szempontjából a migránsok immunizációja prioritást élvez az Európai Unió egészségügyi programjában. Az Európában tapasztalható, egyre növekvő mértékű migráció új problémákkal szembesítette az egészségügyi rendszereket a bevándorlók számára hozzáférhető, megfelelő és jó minőségű egészségügyi szolgáltatások fejlesztése terén. A nemimmunizált csoportok többsége a nehezen elérhető népességhez tartozik, akiknek a vakcinációhoz való hozzáférése korlátozott és az immunizáció fontosságát illetően hiányos ismeretekkel rendelkeznek. A vakcináció közvetítőként lehetőséget kínálhat az alapellátás biztosításához, különböző megelőző és szűrővizsgálatokhoz, valamint a migránsok egészségnevelése terén. A fent említett irányelveket a PROMOVAX projekt egészségügyi szakemberei felismerték és célul tűzték ki a migránsok immunizációs problémáinak feltérképezését, azonosítását valamint megoldását együttműködve 24 partnerrel.

A projekt fő irányvonala, hogy 36 hónap alatt hat munkaprogramot dolgozzon ki, ahol elsősorban feltérképezik az EU migránsok származását és a védőoltásokhoz való hozzáférését, azonosítják, értékelik és cserélik a migráns védőoltások kapcsán a már meglévő legjobb gyakorlatokat, valamint az egészségügyi ellátók számára segédanyagokat és a migránsok számára oktatóanyagokat fejlesztenek ki. A projekt konzorciumvezető partnere PROLEPSIS, Görögország (Institute of Preventive Medicine, Environmental and Occupational Health), aki felelős a koordinálásért és az eredmények disszeminálásáért. A PROMOVAX partnerség továbbá magába foglal tíz társult partnert hét országból és tizenkét együttműködő partnert tizenegy országból.

Társult partnerek:

- Technische Universität Dresden – *Németország*
- Universitá degli Studi di Sassari – *Olaszország*
- The SINTEF Foundation – *Norvégia*
- Nofer institute of Occupational Medicine – *Lengyelország*
- University of Zagreb, Medical School – *Horvátország*
- Research Unit in Behaviour and Social Issues – *Ciprus*
- University of Pécs – *Magyarország*
- Universitá degli Studi di Milano – *Olaszország*
- Istituto Superiore di Sanitá – *Olaszország*
- Cyprus University of Technology – *Ciprus*

Együttműködő partnerek:

- Public Health Institute – *Albánia*
- Baskent University – *Törökország*
- Hospital de Sabadell. Consorci Hospitalarai Parc Tauli. Universitat Autonoma de Barcelona – *Spanyolország*
- Institute of Occupational Health – *Szerbia*
- WHO/Europe Occupational health – *Németország*
- WHO/Europe Communicable Disease Units – *Dánia*
- Alpert Medical School of Brown University – *USA*
- IOM – Migration and Health Division (MHD), Brussels – *Belgium*
- Institute of Epidemiology, Preventive Medicine and Public Health – *Görögország*
- National School of Health. Instituto de Salud Carlos III. Ministry of Science and Innovation – *Spanyolország*
- European Center for Disease Prevention and Control (ECDC) – *Svédország*
- National Centre of Infectious and Parasitic Diseases (NCIPD) – *Bulgária*

A kétnapos EU szintű tanácskozáson részt vett a WHO Európai Irodájának és az Európai Bizottság Betegségmegelőzési Központjának (ECDC) képviselője is. A kétnapos rendezvény, melynek társrendezője az Országos Epidemiológiai Központ volt, csatlakozott a WHO Európai Immunizációs Hét programjaihoz, és az Európai Unió Magyar Elnökségi Periódusa hivatalos tudományos rendezvényeként egyben folytatása a március elején, Budapesten megtartott: *„For a Healthy Future of Our Children – Childhood Immunization"* című EU tanácskozásnak.

Freund Zsófia
Pályázati Iroda

MELIUS GYÓGYNÖVÉNYKERT

A PTE ÁOK Farmakognóziai Tanszéke 2008 májusában gyógynövénykertet alapított Pécsett, a Gyógyszerésztudományi Szak Rókus utcai épületének udvarán. A kertet alapítása óta folyamatosan támogatja a pécsi Melius Alapítvány. Ezért tanszékünk és az alapítvány között létrejött együttműködési megállapodás értelmében a kert 2009. május 1-től a Melius Gyógynövénykert nevet viseli.

A kert célja, feladata

A kert célja elsősorban növényanyag biztosítása a pécsi gyógyszerészképzésben részt vevő hallgatók kötelező (pl. farmakognózia), és szabadon választható kurzusaihoz. A gyógyszerészhallgatók a Farmakobotanika tárgy gyakorlatainak keretében élőben tanulmányozhatják az egyes taxonokat morfológiai bélyegeik alapján, így jártasságot szerezhetnek egy-egy növény pontos botanikai azonosításában. A diákok félévente egy alkalommal a kerti munkálatokban is részt vesznek.

A kert kialakítása

A kert területe kezdetben 30 m^2 volt, és csak néhány hazai termesztett illetve mecseki vadon élő gyógynövényt tartalmazott. Később kialakításra került a legfontosabb fűszernövényeket bemutató mediterrán kertrész is.

2009 márciusában *Deák Adrienn* tájépítész tervei alapján a kert tovább bővült, újabb 100 m^2-es terület került művelés alá. A terület előkészítő munkálataiban oktatók, hallgatók és külsős munkatársak vettek részt. Az eredeti talaj friss termőfölddel történő összekeverése után 10 parcellát alakítottunk ki, melyekbe a növényeket növényrendszertani szempontok szerint ültettük be.

Gyógynövények származási helyei

Az első növénypalántákat 2008-ban a PTE Botanikus Kerttől és a Budakalászi Kemotaxonómiai Kerttől kaptuk. A növényanyagok nagy része külföldi botanikus kertekből magcsere útján érkezett. Emellett betelepítésre került néhány mecseki gyógynövény is.

A kertben több mint 50 növénycsalád közel 200 tagja rendszertani csoportosításban került elhelyezésre, a fajok száma folyamatosan bővül. A növények mellett ismertető táblákat helyeztünk el, melyeken az adott faj tudományos és magyar neve, növénycsaládja, elterjedése, drogrésze, fő hatóanyagai és alkalmazási területe olvasható.

2010-ben egy sziklakerti részt is kialakítottunk, valamint elhelyeztünk egy tájékoztató táblát, melyen a kert szerkezete tekinthető meg.

A kert ünnepélyes megnyitójára 2010. május 16-án, a Pécsett megrendezett XLV. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny záróprogramjaként került sor.

A kert létrehozásában és gondozásában nyújtott segítségükért köszönettel tartozunk a következő intézményeknek és személyeknek: Melius Alapítvány Pécs, PTE Botanikus Kert, Budakalászi Kemotaxonómiai Kert, PTE ÁOK Farmakognóziai Tanszék, PTE ÁOK Gyógyszerésztudományi Szak munkatársai, gyógyszerészhallgatói, PTE ÁOK orvostanhallgatói, Marosvásárhelyi Orvostudományi és Gyógyszerészeti Egyetem Farmakog-nózia és Fitoterápia Tanszék munkarársai, Pécsi Egyetemi Gyógyszerészképzésért Alapítvány, külsős munkatársak, barátaink.

A kert hétköznap egész nap megtekinthető, szeretettel várjuk látogatóinkat!

Levelezési cím: meliuskert@gmail.com

Információk: www.melius.hu/kert.html; www.gytsz.pte.hu

Dr. Horváth Györgyi
PTE ÁOK Farmakognóziai Tanszék

(A gyógynövénykertben készült fotók láthatók az első borítón – a szerk.)

Európai kórházi gyógyszerészek kongresszusa

Az idei évben, 2011. március 30. és április 1. között Bécs adott otthont az évenként megrendezésre kerülő Európai Kórházi Gyógyszerészek Kongresszusának (16th Congress of European Association of Hospital Pharmacists), melynek ez évi mottója „Kórházi gyógyszerészek a változó világban – lehetőségek és kihívások" volt. A rendezvényen közel hatvan országból, több, mint háromezren vettek részt, hazánkat 33 gyógyszerész képviselte. A magyar delegáció két poszter- rezentációval készült a kongresszusra, melyek a Pécsi Tudományegyetem ÁOK Gyógyszerészeti Intézet munkatársai által – más intézetekkel együttműködve – végzett tudományos tevékenységek két területét mutatták be: *„A. Háber, O. Rideg, R. Várnai, F. Szücs, L. G. Kovács, L. Botz: Simultaneous CYP2D6 and CYP2C19 geno- and phenotyping in a sample of the Hungarian population: initial experiences with AmpliChip CYP450 test"* valamint *„A. Fittler, E. Lankó, B. Brachmann, L. Botz: What can hospital pharmacists do for patient safety when encountering potentially counterfeit medicines purchased by patients over the internet"*.

A kongresszusra mintegy 440 absztrakt és poszter prezentációt jelentettek be, amelyek közül a Tudományos Bizottság kiválasztotta a tudományos és gyakorlati értékek szempontjából legjelentősebbnek, legérdekesebbnek ítélt tizenkét posztert, ezzel egyúttal felkérve és lehetőséget biztosítva a szerzőknek az egyes kutatási területek részletesebb bemutatására. A szerzők a felkérésnek eleget téve tizenöt perces előadás formájában ismertették munkájukat, majd ezt követően került sor a hallgatóságban felmerült kérdések megvitatására. A kiválasztott poszterek közül az első három külön díjazásban részesült. A szakbizottság az előadások alapján döntötte el a helyezettek végső sorrendjét. A Tudományos Bizottság második díjjal jutalmazta *Fittler András* és munkatársainak poszterét. A díjátadásra ünnepélyes keretek között, a kongresszus záró ünnepségén került sor.

Dr. Nyaka Bernadett
KK Gyógyszertár

DR. KELLÉNYI LÓRÁND 80 ÉVES

Ünnepi összejövetelt tartottunk 2011. április 19-én 11 órakor az Élettani Intézetben *dr. Kellényi Lóránd* 80. születésnapja alkalmából. A szerény megemlékezésen az Élettani Intézet munkatársain kívül jelen volt felesége, fia és pályatársai közül *dr. Bauer Miklós,* a Fül-Orr-Gégészeti és Fej-, Nyaksebészeti Klinika emeritus professzora és *Czopf János,* a Kari Informatikai Csoport volt vezetője. Elsőként *dr. Karádi Zoltán,* az Élettani Intézet igazgatója köszöntötte az egybegyűlteket, és régi fényképek vetítésével elevenítette fel a múltat, méltatta *Kellényi Lóránd* színes egyéniségét, innovatív munkásságát. *Karádi* professzor, köszöntője után emlékplakettet adott át az ünnepeltnek. Ezek után Kellényi doktor, „Lóri bácsi" is szólt néhány szót, melyben az életéről és az Élettan Intézethez fűződő élményeiről, érzelmeiről mesélt. *Kellényi Lóránd* 1956. december 13-tól mintegy 30 éven át dolgozott a POTE, majd a PTE-ÁOK Élettani Intézetében működő Akadémiai Tanszéki Idegélettani Kutatócsoportban. Nem egyszerűen fejlesztő elektromérnök volt, hanem a kutatók egyenrangú munkatársa, mérnökök és orvosok generációinak mentora. Kreativitása, gondolkodása egyedivé és pótolhatatlanná tette munkáját intézetünk számára!

Lóri bátyánk, Isten éltessen sokáig!

Dr. Péczely László
PTE ÁOK Élettani Intézet

Üdülési lehetőségek a PTE Integrált Egészségügyi Szakszervezet Üdülőjében

(Siófok, Tímea u. 1.)

Az Üdülő a parttól 150 méterre található.
A faházakban 3-4-5 ágya,s zuhanyzós, WC-vel ellátott szobák találhatók.

Az üdülő területén parkolási lehetőséget, pingpongasztalt, focipályát, fa eszközökkel felszerelt játszóteret vehetnek igénybe a nyaralók.

Turnusok:

1. 2011. Július 4 – 10-ig (7 nap)
2. 2011. Július 11 – 18-ig (8 nap)
3. 2011. Július 20 – 28-ig (9 nap)
4. 2011. Július 29 – Augusztus 6-ig (9 nap)
5. 2011. Augusztus 8 – 14-ig (7 nap)
6. 2011. Augusztus 15 – 21-ig (7 nap)

Térítési díjak (szállás, 3-szori étkezés):
Egyetemi dolgozó és hozzátartozója:
Felnőtteknek: 3.800,-Ft / nap / fő
Gyerekeknek: 3.200,-Ft /nap / fő, (14-18 év között)
2.500,-Ft/ nap / fő (14 év alatt)

Nem egyetemi dolgozó:
Felnőtteknek: 4.500,-Ft / fő / nap
Gyerekeknek: 2.700,- Ft/fő/ nap (14 év alatt)

Térítési díjon felül idegenforgalmi adó: 370 Ft/fő/éjszaka.

A szakszervezeti tagok számára költségtérítést biztosítunk.

Sátrazásra ismét van lehetőség.
Jelentkezés előzetes telefonbejelentkezés alapján, a helyszínen.

Díjak: Sátorhely: 700,-Ft/fő/nap (étkezés igénybevétele esetén!) + 370,-Ft/fő/éj, id.forg.adó.
Sátorhely: 900,-Ft/fő/nap (étkezés igénybevétele nélkül!) + 370,-Ft/fő/éj, id.forg.adó.

Üdülési csekket elfogadunk!

PTE Integrált Egészségügyi Szakszervezet SZB

Tisztelt Olvasók!

A költészet napját is magában hordozó – „minden csínyre friss” áprilisban a stílus három nagyon különböző mesterét kerítettem egymás mellé. *Szabó Magdáról* talán nem közismert, én nem tudtam, hogy verset is írt. A máig hatóan éleslátó – „kert-Magyarországot” álmodó – orvos-író-tanár, *Németh László,* és a tragikusan rövid életű *Tóth Árpád* pedig 110, illetve 125 évvel ezelőtt, ebben a hónapban születtek. Alábbi írásaikban egy közös pontot én mindenképpen találtam:

„Hinned kell, hogy a világ
Teveled is ékes! – ” (Tóth Árpád)

Kiss Tamás könyvtáros

Tóth Árpád: Kaszáscsillag

Kora este a padon
Ülök, künn a Bástyán,
Tűnődöm a csillagok
Néma fordulásán;
Kaszáscsillag, az öreg,
A nyugati szélen
Éppen nyugszik: eleget
Ragyogott a télen.

Hányszor néztem akkor őt
Fájó órák éjén,
Virrasztott a téli ég
Kopár meredélyén,
Égett nagy fényjelekkel,
Csuda-rejtelemmel,
Ő, az örök Orion,
A vén Égi Ember.

Biztatgatott, csüggedőt,
Hű, szigorú fénye:
Ne félj öcsém, istennek
Kisebb teremtménye!
Fény vagy te is, lobogj hát,
Melegíts és égess,
Hinned kell, hogy a világ
Teveled is ékes! -

Téli csillag, csillagom,
Tavasz akar lenni,
Kamasz-fények villogják:
A mi tüzünk semmi;
Furcsa, vad reflektoruk
Vén fényünkbe lobban,
Öreg csillag, Orion,
Hát lenyugszunk mostan?

Csillagapám, fénysubás
Öreg égi pásztor,
Vagy tán dac az, amit most,
Búcsúzva, példázol?
Így a bölcsebb? - letűnni
Büszke, bús kudarccal
S száz év múlva kelni majd
Örökfényű arccal?

Ülök este a padon
Idekünn a Bástyán,
Tűnődöm a csillagok
Néma fordulásán;
Kaszáscsillag, az öreg,
A nyugati szélen
Leáldozott. Méla csönd
Éje maradt vélem.

1925.
Forrás: Magyar Elektronikus Könyvtár

Németh László Gulyás Pálról szóló előadásának bevezetője a ráckevei Ady Endre Gimnáziumban, 1969. április 18-án

Gondolkoztam, Gulyás Pálnak melyik tulajdonsága az, amellyel fiatal szívekbe bevezethetném. Tán az, amelyikre őnekik is szükségük lehet életükben, a lelkierő, a szívósság és eltökéltség, amely a legmostohább adottságokat, a legpokolibb körülményeket is a tehetség táptalajává, a kibontakozás eszközévé tudja változtatni.

A mi nemzedékünkben ők ketten voltak: Kodolányi János és Gulyás Pál, akikben ezt a képességet, ezt a lelkierőt a legnagyobb mértékben csodálhattuk. Kodolányi János hibás, gyenge testéhez elég nehéz természetet is kapott, még pályája közepén, mint családos ember is, iszonyú nyomorúsággal küszködött. Gulyás Pál egy negyvennyolc kilós, szikár testet hurcolt a debreceni ipariskola felé, ahol nagydarab, álmos inasokkal kellett küszködnie. Kis családjával egy városszéli bérházban élt. Nagy szerzeményük a Bocskay-kerti szőlő volt, amelynek a homokja elnyelte a kis jövedelmet, és amelyből a pajorok kirágták a frissen ültetett fákat.

Ironikus, oktató természete is könnyebben szerzett ellenségeket magának, mint barátokat, s a kortársak kicsinylésén kívül az irodalom vezérét is magára tudta haragítani. Nagyon jellemző, hogy a két ember hogy küzdött meg ezekkel a korlátokkal. Kodolányi János túltette magát rajtuk, mintegy nem törődött velük. Mint a társadalom kritikusa, nagy történelmi tablók festője, az egészség szempontjaival, a teljes élet képeiből építette fel hatalmas művét. Gulyás Pál vállalta a korlátait, de lélekkel átjárva megnemesítette őket, erőforrásokká tudta változtatni. „Én is csak úgy vonszolom testem – vigasztalja halálos beteg fiatal barátját a debreceni költő. Már születésemkor elestem, a csíra volt rossz, rossz volt az étel, rossz volt bennem az összetétel, az ég rosszul rendezte el bennem északot és delet, a nap bennem rosszul kele, a hold bennem rossz útra megy.” S mégis, ha keressük a képet, amelyet arcképe gyanánt használhatunk, akkor Kölcsey versét választhatjuk a legjobban. Ő is olyan volt, mint Kölcsey. „Étheri szellem, akinek / alig volt földön földi teste / csak úgy lézengtél testtelen / a levegő vásznára festve,” s ő is jogot szerzett, hogy ahol a látszategészség „a Nap hatalmát csöngeti / s nyomában átok és homály kél…”, [az étel…] az élet hiteles himnuszát zenghesse el.

Forrás: Digitális Irodalmi Akadémia

Szabó Magda: Vedret a kút

Vers, neked is? Csobogó fecsegés? Tovagördül a csengőm.
Én dobom, én, aki úgy
játszom a rímmel, az égre gurítom a sort, hogy a forma
könnyed igámba törik.
Most becsapom veretes pagodám kapuját, hogy a zárra
forrjon a bamba lakat,
és ki ne törjön a számon a balga öröm, s a sikolyt is
fojtsa a torkom agyon.
Vers, teneked? Buta rím vigye szét puha csókod a szádról,
szórja a hajnali fényt,
mely fiatal válladra csorog, hűsíteni húsod,
hogyha a számum elül?
Vers, neked is? Sohasem. Az enyém vagy, senki se lásson.
Törjön a tarka tükör.
Jöjj, felemellek a parton. Amott széttárul a tenger.
Kagyló, mélyre zuhanj!
Várj odalenn. Delejes testem majd felvon a mélyből,
úgy, mint vedret a kút.

Forrás: Digitális Irodalmi Akadémia

Beszámoló az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály XXI. tudományos üléséről

Az Orvoskari Hírmondó olvasói megszokhatták már, hogy tavasszal megjelenik egy beszámoló az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály üléséről, melyet idén április 7–9. között Szatmárnémetiben tartottak meg, a szatmári béke megkötésének 300. évfordulója évében.

Az egyesület, a szakosztály működését, küldetését most jelen sorok írója nem saját szavaival kívánja bemutatni, hanem az Egyesület 2010. évi munkájáról szóló főtitkári jelentést idézi, *Bitay Enikőtől:* „Az Erdélyi Múzeum-Egyesület az elmúlt években is feladatának tekintette, hogy az erdélyi magyar hagyományokat ápolja, az egyetemes tudományosságot szolgálja… Rendezvényei keretében ismertette a nemzetközi és helyi tudományos eredményeket, ezáltal teljesítve a romániai magyarság művelődésében és szellemi fejlesztésében vállalt feladatait.” Amikor hazai szakmai rendezvényeken veszünk részt, a résztvevők közötti összekötő kapocs egy adott tudományág, szűkebb-tágabb szakterület, közös tudományos probléma. „Az EME Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály országunkban az egyetlen, mely *magyar nyelvű* továbbképzést biztosít az erdélyi orvos- és gyógyszerész kollégák számára.”

A Szakosztály tudományos ülésének programja megegyezett a szokásossal: az első nap hangzottak el a továbbképző előadások és az ünnepélyes megnyitó, melyen részt vett a magyar nemzetiségű egészségügyi miniszter, *Cseke Attila* is. A következő napon a plenáris előadások után folytatódtak a továbbképző előadások és a szekcióülések, melyeken orvoskarunk, és a Klinikai Központ munkatársai is részt vettek. A harmadik napon fejeződtek be a szekcióülések

A „Pécsi csapat” Ady Endre társaságában (Kereskai László, Pintér Erika, Helyes Zsuzsanna, Weninger Csaba)

és ismerkedhettünk Szatmárnémeti közelében lévő történelmi és irodalmi vonatkozásban fontos színhelyekkel. Ebben az évben 358 résztvevőt regisztráltak a rendezők, többségük orvos (kb. 240) volt, majdnem 60-60 gyógyszerész és fogorvos mellett, akik 13 szekcióban 163 dolgozatot mutattak be. A résztvevők között negyvenhatan érkeztek külföldről, négyen a PTE-ről.

A „pécsi csapat" tagjai ebben az évben is *dr. Pintér Erika, dr. Helyes Zsuzsa* (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet), *dr. Kereskai László* (Patológiai Intézet) és e sorok írója voltak. A szervezők *Pintér Erikát* és a beszámoló íróját üléselnöki posztra kérték fel. A „Kísérletes orvostudomány: molekuláktól a betegségekig" elnevezésű sikeres szekcióban az alábbi előadások hangzottak el: *Pintér Erika:* „Kéntartalmú gyógyvizek gyulladásgátló hatása"; *Helyes Zsuzsa:* „A hipofízis adenilát-cikláz aktiváló polipeptid szerepe a trigeminovaszkuláris aktivációban". A patológia-onkológiai témájú szekcióban *Kereskai László* előadása képviselte a PTE-t, „Prediktív vizsgálatok a haematopathologiában". Egy további előadás a Nukleáris Medicina Intézet és a Radiológiai Klinika mindennapos együttműködésének eredményéről szólt, amely a hazánkban elsőként alkalmazott hibrid képalkotó diagnosztikai módszert mutatta be: „Kevéssé ismert hibrid képalkotó diagnosztikai módszer: SPECT / CT" *(Weninger Cs., Dérczy K, Schmidt E, Szabó Zs., Szekeres S, Zámbó K.).* Végül egy további „paramedicinális" előadás is kötődik hozzánk, egy gyermekkori hobbi szakmai vonatkozásai az orvos- és gyógyszerésztörténeti szekcióban: „Az egészségügy, az orvoslás megjelenése a magyar bélyegeken" (Weninger Cs). *Tóth Andrea,* a Pécsi Diagnosztikai Központ munkatársa, a „pécsi delegáció" tagja, előadásban mutatta be a Pécsi Diagnosztikai Központ munkáját, a térítéses vizsgálatok lehetőségét. (A cég a szakosztály ezen rendezvényének támogatója volt.) A szakosztály hagyományainak megfelelően, a levezető elnökök javaslata alapján minden szekcióban kiosztottak egy elismerő oklevelet a legjobbnak ítélt előadásért. A krónikás nagy örömmel tudatja az olvasóval, hogy a patológia-onkológiai szekció díját idén *Kereskai László* nyerte el.

A külföldi, nagy nemzetközi kongresszusok mindenféle szakmai újdonsággal vonzzák a magyar résztvevőket, és a szabadidőben világhírű múzeumok és tárlatok kínálnak lehetőséget a kikapcsolódásra, vagy esetleg tengerparti strandok. Mi ehhez a rendezvényhez kapcsolódóan az alábbi élményekben gazdagodhattunk: láthattuk a Nagykároly közelében lévő Kaplonyban a Károlyi család kriptáját egy, a középkorban épített templom és kolostor épületében. Elidőztünk a XX. század egyik legnagyobb magyar költőjének – Ady Endrének – szülőházában, emlékmúzeumában, melyet ma már nem Érmindszentnek hívnak, hanem a falu nagy szülöttjének nevével egyezik meg. Eljutottunk egy kis, alig háromszáz fős faluba, Sződemeterbe, Kölcsey Ferenc, nemzeti himnuszunk költőjének szülőfalujába. Az itteni kis templomban az ott szolgáló lelkész megindító szavai után együtt énekeltük el a Himnuszt (a magyar határ ezen oldalán élők számára e vers elszavalása vagy eléneklése csak az elhatározástól vagy a megfelelő alkalomtól függött, de határainkon túl ez még a közelmúltban sem volt mindig egyszerű, azaz támogatott, hanem inkább tűrt, illetve tiltott…). A szervezők a Szatmárnémeti főterén lévő, közelmúltban megnyílott Daemi vendéglőben szerveztek fogadást illetve vacsorát, amit bátran ajánlhatunk a városba utazóknak, a mesteri munkát végző konyha és az udvarias felszolgálás miatt.

A rendezvény mögött szervezőként részben a szakosztály vezetése vett részt, melynek elnöke *dr. Egyed-Zsigmond Imre,* a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem patológus tanára, akit már személyes ismerősként volt alkalmunk köszönteni. A szervezés nagy részét a helyi szervezőbizottság végezte, melynek vezetője a Szatmárnémeti Kórház labordiagnosztikai főorvosa, *dr. Vass Zoltán* volt, aki munkatársaival emlékezetes programot hozott tető alá. Az előző évi, Kézdivásárhelyen megtartott szakosztályülésen már megismerkedtünk vele, alkalom adódott a találkozásra tavaly nyáron a Pécsett megtartott labordiagnosztikai kongresszus alkalmából is, tőle, mint személyes baráttól búcsúzhattunk el. A következő, XXII. tudományos ülésszak – néhány év után ismét – Marosvásárhelyen lesz, bízom benne, hogy a már „hagyományosnak" tekinthető „kvartettünk" mellett más kutató, klinikus is részt vesz majd azon.

Kölcsey szobra szülőfalujában – Sződemeter

Dr. Weninger Csaba

A templom Kaplonyban

V. Hámori Artur Belgyógyászati Napok

a II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum rendezésében

Hámori Artur professzor születésének százkettedik, halálának huszonnyolcadik évfordulója alkalmából került megrendezésre az V. Hámori Artur Belgyógyászati Napok 2011. március 25-26-a között, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának elméleti tömbjében.

Konferenciánk ünnepélyes megnyitóján az elnökséget *Csizi Péter,* Pécs város alpolgármestere, *dr. Bódis József,* a PTE rektora, *dr. Miseta Attila,* a PTE ÁOK dékánja, *dr. Endrei Dóra,* a PTE KK orvosigazgatója, *dr. Karádi István,* a Belgyógyászati Szakmai Kollégium elnöke és *dr. Reusz György,* a Magyar Nephrologiai Társaság elnöke képviselték.

A megnyitót követően *dr. Nagy Judit* professzornőt köszöntöttük 70. születésnapja alkalmából, aki az idén harmadik alkalommal átadásra kerülő Hámori Artur-díjat is átvehette kiváló belgyógyászati tevékenységéért. A két nap során a belgyógyászat számos területéről hallhattunk előadásokat. A nephrológiai, diabetológiai, lipid-anyagcseréről szóló és hypertonológiai mellett kardiológiai és dietetikai témájú előadások hangzottak el, két fő témakör, a genetika és a dohányzás köré épülve.

Az első két szekció különböző betegségek és terápiás lehetőségek genetikai hátterét boncolgatta. A kérdést az előadók számos oldalról közelítették meg. Az első szekciót *dr. Nagy Judit* nyitotta meg *„IgA nephropathia genetikája”* című előadásával. Ezt követően *dr. Salamonné dr. Toldy Erzsébetet* hallgathattuk, aki a pajzsmirigybetegségek laboratóriumi diagnosztikájáról és ennek genetikájáról beszélt. *Dr. Karádi István* az antilipaemiás kezelés genetikai szempontjait foglalta össze, majd *dr. de Chatel Rudolfnak* a hypertonia genetikájáról szóló előadását és *dr. Reusz György „Cystás vesebetegségek diagnosztikája a genetika tükrében”* című előadását hallhattuk. *Dr. Túri Sándornak* a nephrosis szindróma genetikáját bemutató beszéde után a szekció zárásaként *dr. Rosivall László* a molekuláris genetikáról tartott előadást.

Az első nap második szekciójának nyitásaként *dr. Sonkodi Sándor* foglalta össze a renin-angiotenzin rendszer genetikájával kapcsolatos ismereteket, majd *dr. Kiss István,* a Magyar Hypertonia Társaság elnöke az öregedés genetikáját ismertette a hallgatósággal. Ezt követően *dr. Balla József* tartotta meg a vasanyagcsere zavarainak genetikai hátteréről szóló előadását, majd a szekciót *dr. Ines Drejancevic „The renin-angiotensin system genetic differences, salt and influences on vascular reactivity”* című előadása zárta. Az első nap befejezéseként vendégeink az *„Új terápiás lehetőségek”* című szimpóziumon hallhattak hasznos beszámolókat a legújabb diabetológiai készítményekről, majd állófogadásra invitáltuk őket.

A képen jobbról: Csizi Péter, Pécs város alpolgármestere, dr. Bódis József, a PTE rektora, dr. Miseta Attila, a PTE ÁOK dékánja, dr. Endrei Dóra, a PTE KK orvosigazgatója, dr. Karádi István, a Belgyógyászati Szakmai Kollégium elnöke és dr. Reusz György, a Magyar Nephrologiai Társaság elnöke

Dr. Nagy Judit, dr. Kárpáti István

A második nap tudományos programja a genetika, farmakogenetika mellett a dohányzás témája köré épült. Elsőként *dr. Kosztolányi György* tartott a gén- és sejtterápiás lehetőségekről beszámolót, majd *dr. Gerő László* a metformin-, szulfanilurea- és glitazonkezelés farmakogenetikáját ismertette a hallgatósággal. Ezt követően *dr. Radó János,* a Magyar Nephrologiai Társaság újonnan alakult Történeti Bizottságának elnöke a diuretikus terá-

Dr. Karádi István

pia fejlődéstörténetét, ezzel összefüggésben nagynevű elődeink közül *dr. Fodor Imre* egyetemi magántanár tudományos munkásságát ismertette. *Dr. Koller Ákos „A dohányfüst hatása az erek vazomotor funkciójára”* című előadását követően a szekció zárásaként *dr. Pécsvárady Zsolt* az amputáció és dohányzás összefüggéseire hívta fel a figyelmet.

A második szekció túlnyomó részben ismét genetikai témák köré szerveződött. Elsőként *dr. Jermendy György* a genetikai és környezeti hatások és a diabetes szövődményei közti összefüggéseket taglalta, majd *dr. Winkler Gábor,* a Magyar Diabetes Társaság elnöke az incretinek farmakogenetikai vonatkozásairól beszélt, melyet *dr. Figler Mária* előadása követett, aki a genetika jelentőségére hívta fel a hallgatóság figyelmét a dietetikában. A szekció záróelőadásaként *dr. Kékes Ede* a kardiovaszkuláris betegségek genetikájáról beszélt.

Az utolsó szekció a dohányzás köré szerveződött, melynek nyitó előadását *dr. Pogátsa Gábor* tartotta *„Miért károsítja még a passzív dohányzás is a cukorbetegek hypertoniás szívbetegségét?”* címmel. Ezután *dr. Barna Imre* a dohányzás és hypertonia, *dr. Zámolyi Károly* pedig a dohányzás és AMI összefüggéseit mutatta be. *Dr. Rónaszéki Aladár* a dohányzásnak a szívelégtelenségre gyakorolt káros, *dr. Tomcsányi János* pedig e káros szenvedélynek a coronaria intervencióra gyakorolt ellentmondásos hatásairól számolt be. *Dr. Simon Kornél „Környezeti stressz – genetika”* című előadását követően *dr. Nagy Viktor* beszélt a dohányzásról való leszokás kardiovaszkuláris jelentőségéről. Az V. Hámori Artur Belgyógyászati Napok záró előadását *dr. Ábrahám Györgytől* hallhattuk a dohányzás és transzplantáció összefüggéseivel kapcsolatban.

Nagy örömmel tapasztaltuk, hogy konferenciánkra évről évre egyre nagyobb számban érkeznek előadók és vendégek, ezzel is bizonyítva konferenciánk létjogosultságát. A tudományos program kötelezően választható egyetemi tanfolyamként akkreditált rendezvényként zajlott, melyen a részvételért 28 kreditpont járt. Köszönjük a részvételt és szponzorainknak a támogatást.

Dr. Winkler Gábor

Dr. Radó János

Dr. Fisi Viktória

IX. Magyar Genetikai Kongresszus és XVI. Sejt- és Fejlődésbiológiai Napok

A Magyar Genetikusok Egyesülete és a Magyar Biológiai Társaság Sejt- és Fejlődésbiológiai Szakosztálya 2011. március 25-27. között Siófokon rendezte meg közös konferenciáját.

Ez már a negyedik volt az egyesített konferenciák sorában. A két tudományos egyesület közel egy évtizedes együttműködése hagyományt teremtett, létrejött a legnagyobb hazai élettudományi konferenciasorozat. A kialakult alkotó, egymás munkáját értő és elismerő légkör igazolta azt az elképzelést, hogy a sejtbiológia, a genetika és a fejlődésbiológia hazai kutatási eredményeit egy közös fórumon mutassuk be és vitassuk meg.

Szép számmal érkeztek előadások és poszterek a klasszikus és molekuláris sejtbiológia, a fejlődésbiológia, a klasszikus és molekuláris genetika, a rendszerbiológia, a szintetikus biológia, a genomika és a bioinformatika területéről. A konferencia a legszélesebb érdeklődésre számot tartó plenáris előadásokkal indult, majd párhuzamos szekciók formájában előadássorozattal folytatódott, és egy poszter szekció tette teljessé.

A résztvevők magas létszáma és a párhuzamos szekciók különleges adottságú helyet igényeltek. Az ezzel kapcsolatos kívánalmaknak ezúttal a minden igényt kielégítő siófoki Hotel Azúr újonnan kialakított konferenciaközpontja bizonyult a legalkalmasabbnak. A szállodában az előadótermek, az étterem, valamint a szállodai szobák egyazon épületegyüttesben helyezkednek el, így bőségesen volt szakmai megbeszélésekre alkalmas közösségi tér, de kikapcsolódást szolgáló létesítmények is.

Hagyományainknak megfelelően és a visszajelzések alapján sikerült most is jókedvű, családias, ösztönző hangulatú kongresszust szervezni, ahol régi ismerősök találkozhattak és új munkakapcsolatok is születhettek.

A fiatal, 30. életévüket még be nem töltött legszerencsésebb előadók és poszterkiállítók a közönség szavazatai alapján értékes nyereményekkel térhettek haza, amiket a rendezvényt támogató cégek ajánlottak fel.

A konferencia honlapján további információk, valamint gazdag képgaléria is található.

http://www.diamond-congress.hu/sejt2011/

A Magyar Genetikusok Egyesülete és a Magyar Biológiai Társaság Sejt- és Fejlődésbiológiai Szakosztálya nevében a konferencia szervezői voltak:

Erdélyi Miklós, Putnoky Péter, MAGE

Pap Marianna, ifj. Sétáló György, MBT SFSz

Mentor továbbképzés a Családorvostani Intézetben

A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának Családorvostani Intézete évek óta nagy hangsúlyt fektet az oktatásban részt vevő családorvosok összefogására, képzésére. Ennek a törekvésnek az újabb állomásaként került megrendezésre 2011. március 25-26-án a XX. Pécsi Családorvos-Mentor Találkozó, kilencven oktató családorvos részvételével.

A program első napján a megnyitót követően került sor az új családorvos-mentorok kinevezésére, a megbízólevelek és „réztáblák" átadására *dr. Miseta Attila dékán, dr. Werlingné Forrai Márta* intézetvezető-helyettes (Szak és Továbbképző Igazgatóság) és *dr. Nagy Lajos* intézetvezető (Családorvostani Intézet) részvételével. Ezután következett az évek óta hagyományos „Év Mentora" díjak átadása, amelyet egy felnőtt és egy gyermekgyógyász családorvos-mentor részére ítél meg az intézet aktív és odaadó oktatói munkájuk eredményeképpen. Az idei évben *dr. Benczenleitner Éva* házi gyermekorvos (Pécs) és *dr. Sirák András* családorvos (Velence) vehették át ezen megtisztelő díjat. A köszöntést követően *dr. Benczenleitner Éva* részéről a „Gyermekgyógyászat, mint primer prevenció a felnőttkori betegségek megelőzésében", valamint *dr. Sirák András* részéről „Hogyan mondjam el neked…– Gondolatok és tapasztalatok a rezidens képzésről" címmel hangzottak el a díjazottak előadásai. Rövid szünetet követően *dr. Rinfel József* családorvos, elnökletével egy továbbképző blokk következett, melyet *dr. Czirják László* indított „Szemléletváltás a reumatológiai betegek ellátásában" című hasznos és gyakorlatias előadásával. Ezt követően *dr. Balogh Sándor* főigazgató (OALI) összefoglalója hangzott el "Quo Vadis hazai családorvoslás" címmel, majd *dr. Horváth Iván* „Miért szeretjük a Valsartant?" című előadásával ért végett a blokk. Az első nap sűrű programját egy hangulatos villánykövesdi borkóstolós vacsora zárta.

A találkozó második napján az oktatástechnikai kérdések és az oktatás aktualitásai szerepeltek a programban. Az első részben *dr. Végh Mária* koordinálásával a graduális oktatás aktualitásai kerültek megbeszélésre. *Dr. Bán Ildikó* a kötelező tantárgyak értékelésével, *dr. Heim Szilvia* a TDK-munka és államvizsga dolgozatírás követelményeivel, *dr. Tóth Ildikó* az idegen nyelvű oktatás hallgatói motivációit vizsgáló előadással vett részt a programban. Végül mentoraink meghallgattak egy bemutató TDK-előadást *Vizeli Viktória* orvostanhallgató részéről az acut coronária szindróma családorvosi megítéléséről. Ezt követően *dr. Rinfel József* vezetésével a szakorvos-képzés aktualitásai kerültek terítékre, majd *dr. Trompos Katalin* családorvos a folyamatos szakorvos továbbképzés aktualitásait foglalta össze. A délelőtt folyamán oktatóink az új ismeretek szerzése mellett lehetőséget kaptak az oktatási tapasztalataik kicserélésére, felfrissítésére, majd egy ebéddel zárult a program.

A mentor találkozó sikeres megrendezésében az intézet valamennyi dolgozója részt vett, amelyért köszönetet mondunk.

Dr. Heim Szilvia
PTE ÁOK Családorvostani Intézet

Beszámoló a Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinikán rendezett szakmai továbbképzésekről

A klinikán 2011. január 19-22. között, sorrendben a XIX. Fülészeti- és Koponyaalapi Microchirurgiai Kurzust rendeztük meg. A kurzus résztvevői között, a hazai szakorvosok mellett, külföldi kollégák is jelen voltak.

Az évek óta sikeres Fülészeti Microchirurgiai Kurzus hagyományát *dr. Gerlinger Imre* nemcsak folytatni óhajtotta, de kiterjesztette a koponyaalapi beavatkozások irányába is.

A kurzusnak komoly műszaki, műszeres feltételei vannak. Az operációs mikroszkópokat kezdetben a Leica-Wild cég bocsátotta rendelkezésünkre. Jelenleg már az operációs mikroszkópokat saját erőből tudjuk megoldani, köszönhetően a Szak- és Továbbképző Igazgatóság, illetve *dr. Ertl Tibor* hathatós segítségének. A kéziműszereket 19 éve a Storz cég biztosítja számukra nagyvonalúan.

A kurzust *dr. Bauer Miklós* vezette. A sziklacsont gyakorlatokban segítséget nyújtottak *dr. Lujber László, dr. Vóna Ida, dr. Járai Tamás, dr. Móricz Péter, dr. Szanyi István* és *dr. Tóth Eszter.*

Gerlinger és *Pytel* professzorok mellett értékes és érdekes előadásokat tartottak az évek óta rendszeresen meghívott vendégelőadó professzorok, *Z. Szabó László* (Budapest), *Jóri József* (Szeged), *Sziklai István* (Debrecen), és *Juraj Koval* (Kassa), valamint *Mink Antal* primárius, udvari tanácsos (Steyr, Ausztria).

A kurzust vidám hangulatú bankettel zártuk, ahol a résztvevők az előadókkal személyes beszélgetés keretében kaphattak választ a felmerült szakmai kérdéseikre. (1. ábra: *Bauer* professzor csaknem húsz éve szervezi a fülsebészeti kurzust. 2. ábra: A résztvevők kadáver disszekciós gyakorlata.)

Harkányban, a felújított Thermál Hotelben 2011. március 11-12-én immáron 18. alkalommal került megrendezésre a Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika szervezésében a „Tudományos hétvége az objektív audiometria jegyében". A rendezvény főszervezője *Pytel József* volt. Az előadásokon klinikánk részéről *dr. Pytel József, dr. Németh Adrienne* valamint *dr. Bakó Péter* számoltak be az objektív audiológiai vizsgálómódszerekről és a legújabb tudományos eredményekről. Az ország számos kórházát képviselő vezető audiológus kollégák előadásai gazdagították a programot. Az előadások színvonalát tükrözi a résztvevők magas száma, ugyanis több mint száz kolléga regisztrált a kurzusra. A tudományos programot a wellness részlegen szervezett pezsgős koccintás (földieper kíséretében) és az azt követő esti bankett tette hangulatossá. (3. ábra: Pytel professzor audiológiai kurzusára százznál többen jelentkeztek.)

Dr. Tóth Eszter

Lift…

Amikor 1987 és 1989 között a Nápolyi Egyetem orvostani fakultásán (Facoltá di Medicina) Patologia Generale Intézetében dolgoztam a Laboratorio di Cellulare e Moleculare-ban, akkor a 18 emeletes Torre Biologica-ban számos alkalommal ki volt írva a liftre – ugyanis a 3-tól a 13-ik emeletig voltak a laboratóriumok, így sokat kellett használni –, hogy „guasta/out of order" (külföldiek is dolgoztunk ott többen). Mellesleg ez maximum fél napig volt lehetséges, az amúgy könnyed nápolyias, délies lazasággal mindent kezelő „szakszemélyzet" általában fél nap alatt megjavította a liftet, hiszen értelemszerűen a 16. emeleti állatházba is fel kellett jutni, a munkának folyamatosnak kellett lennie. Volt természetesen lépcső, gyakran használtuk, tekintve hogy húsz-egynéhány évvel fiatalabbak voltunk.

Nos erről az egyetemről számos barátom, kollégám van, európai uniós projektekben is működünk együtt, TéT pályázatokban is dolgoztunk együtt, legutoljára tavaly nyáron látogattak meg, amikor az elméleti tömbünk hátsóoldali személyliftje éppen „out of order" volt; némiképpen csodálkoztak – több napig voltak itt – hogyan lehetséges ez? Mondtuk, hogy nincsenek hallgatók, idősebb oktatók kénytelenek feljárni a 3., 4., de akár az 5. emeletre is, ők bólintottak egyet „si, si, ferro augusto alla ungherese"…

Majd novemberben a Ramazzini Nemzetközi Kongresszuson további olasz kollégáim és barátaim is érkeztek Rómából, majd a nápolyiak is itt jártak újra, többek között egyetemünk díszdoktora, *Natali* professzor is; a lift ismét nem működött – már hetek óta. Megkérdezték, hogy megint rossz, vagy pedig folyamatosan rossz július óta? Mondtuk, hogy többé-kevésbé folyamatosan rossz, most ugyan megint rossz, de ígéretünk van rá, hogy rövidesen megjavítják a személyliftet. Bólintottak, kicsit mosolyogtak ezen a „magyaros lazaságon", de a kongresszus jól zárult és elmentek.

Közben persze történt egy, s más. Intézetünket, az Orvosi Népegészségtani Intézetet a magyar, angol és német hallgatók kizárólag a hátsó traktuson keresztül tudják megközelíteni, lévén az egyetlen olyan Intézet, akiknek nincs első bejárata, rajtunk kívül ezzel csak az állatház dicsekedhet, bár ott is az első lifttel megközelíthető a műintézmény. Minket másként nem lehet megközelíteni, legfeljebb az állat-, ill. teherlifteken keresztül, amelyet nem használunk e célra. Ez a személylift gyakorlatilag majdnem egy éve áll, de november óta folyamatosan. A német hallgatók, akik nincsenek ehhez hozzászokva és az angol hallgatók jelentős része is, közöttük mozgássérült hallgatók és több munkatárs (európai uniós jog, ill. kötelezettség lenne az akadálymentesítés) továbbra is értetlenül állnak az előtt, ami előtt mi is, hogy hónapok óta mozdulatlanul áll a történet. *Illés* főmérnök úrtól kapott tájékoztatás szerint megtendereztették és egy új lift lesz, aminek mellesleg nagyon ideje lenne, de állítólag a Gazdasági Hivatalban fekszenek az ügyiratok, vagy talán valamelyik másik hivatalban várnak engedélyeztetésre.

Mindazon túl, hogy a dolog felháborító, embertelen (a hendikep-es munkatársakkal, kollégákkal, hallgatókkal szemben), nem mindenki szeret lépcsőn gyalogolni. Kicsit a négy emeletes társasházakra emlékeztet ez, amelyeket a '60-as, '70-es években építettek a „létező szocializmusban"; azért 4 emeletes – mert az 5-től kötelező volt a lift –, hogy ne kelljen liftet építeni. Nem tudjuk, talán népnevelő szándékkal vagy sportolási aktivitás serkentésével van dolgunk? Főigazgató asszonynak írtam több ízben ez ügyben, ám lift-ügyben választ még nem kaptam. Közismert felduzzadt egyetemi adminisztrációs apparátusunk tehetetlensége, ezzel kollégáim, munkatársaim, tanártársaim is naponta találkoznak – egy vécépapír rendelésen keresztül – a közbeszerzések átláthatatlanságáról nem is beszélve, hogy többet erről a témáról ne is ejtsek, de az hogy egy liftet megjavítani, kicserélni ennyi idő alatt, megtendereztetni ne lehetne, noha az Orvosi Karnak ebben az évben még van fedezete, ez egyszerűen elképesztő és érthetetlen számomra. Számos alkalommal kaptunk ígéretet a gazdasági vezetéstől, hogy a problémát megoldják. Nem igényel különösebben nagy beruházást, nem igényel ismereteim szerint különösebben magasabb vezetői döntést, hogy egy intézmény működőképességének legalább a látszatát próbáljuk fenntartani egy „nyomorult" lift formájában, amelyet az első lépcsőházi traktusban sikerült megoldani úgy, hogy – ki tudja milyen úton-módon – lebutított verziójú és meglehetősen lassú liftet sikerült beszerelni, már ezzel is megelégednénk egyébként, de egyelőre még erre sincs lehetőség, ki tudja miért? Kérdésem az, hogy hogyan lehetséges húsz-egynéhány évvel a rendszerváltás után, amikor egy lift kapcsán kell megjegyezzem, hogy minden adminisztráció mérhetetlenül lelassult. Ámbár megszűnt a Tükösítés – vannak akik még ismerik a fogalmat –, a Nemzeti Bank engedélye, a különböző keretengedélyeztetések, hogyan létezik az, hogy egy vegyszer, műszer beszerzés *n* számú ügyintézőn megy keresztül, elvesznek az ügyiratok, más számról rendelnek meg anyagokat, néhány segítőkész munkatárs kivételével kicsi az apparátus rálátása a dolgokra, óriási a kommunikációs infrastruktúra, marketing és egyéb osztályok léteznek az egyetemen, a pályázati irodák nagy számáról nem is beszélve; vajon egy liftnek a beszerzése és beüzemelése, ami tulajdonképpen egy ilyen intézményben, mint a miénk, ebben a traktusban létfontosságú lenne (tűzrendészeti okok, stb.), hiszen ha az említett apróságok beszerzése sem történik meg, akkor egy ilyen nagy horderejű dolog vajon hol akadhat el, ki facilitálhatja ezeket a döntéseket? És ha nem, miért nem?

Olyan dolgok ezek, amelyeket kénytelen vagyok az olvasóval megosztani.

Meg kell jegyezzem, visszatérve ‚az írásom elején Olaszországot említettem, rengetegen szidták az olasz bürokráciát, milyen szörnyű lassú stb., ám egy nap alatt sikerült a Nápolyi Questurán személyiigazolványt szereznem, egy nap alatt bankszámlát nyitottam (még a rendszerváltás előtt), tehát más rendszerű országban, úgynevezett ellenséges országban, még nem volt világútlevél, és mindezek ellenére. Ha a laboratóriumban elfogyott a vegyszer, vagy elromlott egy műszer, felemeltem a telefont a laboratóriumban, telefonáltam a GH-ba, megkérdezték a számla kódszámát, megnézték hogy van-e rajta pénz, majd nem ők, hanem én magam közvetlenül a gyártótól megrendeltem az illető vegyszert, ill. műszert. Ha egy héten belül nem volt a nápolyi repülőtéren, amit az egyetemi kocsi behozott, akkor a professzorunk, az akkori főnököm iszonyatos patáliát rendezett, ennélfogva a munka folyamatos volt. Ma, 2011-ben Magyarországon, az Európai Unióban hónapok telnek el például egy toner beszerzése kapcsán, száz kézen keresztül megy a történet mire visszatér hozzánk, ha nem akad el. Nyugodtan kijelenthetem, hogy ez a beszerzési rendszer ezzel a tehetetlen közbeszerzéssel és bürokráciával sokkal rosszabb, mint a rendszerváltás előtt volt. Annak egy buta, belterjesebb, „papírmaffia" által működtetett verziója egzisztál nálunk. Számos történetet tudnánk mesélni mindannyian a lift példáján keresztül, nem tudok és nem is akarok örkényi magasságokba emelkedni, nyilván 1 perces novellát lehetne erről a liftről írni valakinek, akinek a tollára méltó lenne, annyira abszurd és groteszk, nem beszélve arról, hogy mennyire méltatlan ez a helyzet.

Bud Spencer és Terence Hill után szabadon „Lift, ami nincs".

És úgy tűnik, hogy egyelőre nem is lesz.

Pécs, 2011. április 22.

Dr. Ember István

A Klinikai Központ 2010. január 1-jével létrehozta a Minőségirányítási Igazgatást, elkötelezve magát a betegellátás minőségének javítása, a protokolláris betegellátás, a betegbiztonság növelése és a Klinikai Központhoz tartozó intézmények működésének hatékonyabbá tétele mellett.

A minőségirányítási rendszerek (röviden: MIR) tanúsítására kiírt pályázat nyertesének kihirdetése után azonnal megkezdődtek a tanúsítások az ISO 9001:2009 MIR és a MEES 1.0-ás kézikönyvnek megfelelően.

A tanúsítási folyamat első állomása ebben az évben a Szívgyógyászati Klinika volt, mely 2011. március 22-én sikeres tanúsítást követően megszerezte az ISO 9001:2009 MIR és a MEES 1.0 tanúsítványokat.

Fontos szerepet játszott a tanúsítás sikerességében, hogy a Szívgyógyászati Klinika már megalakulása óta (1999. augusztus 20.) készült a tanúsítás megszerzésére. Ezt a célt szolgálva a Szívgyógyászati Klinika egy komplex betegellátó rendszert alakított ki az osztályok működésének összehangolásával. Eleinte nehéz feladatnak bizonyult, mivel az intézetben a betegellátás több profilja is jelen van: szívsebészet, kardiológia, intervencionális kardiológia, ambulancia, haemodinamikai labor, szívsebészeti műtő, pacemaker műtő, elektrofiziológiai labor és intenzív osztály.

A MIR kialakításának szerves része volt az intézet dolgozóinak tartott oktatás a minőségirányítási célokról és a rendszer alkalmazásáról. A képzés a minőségirányítási vezető által készített és megtartott négy órás előadások során történt meg. Emellett a dolgozók felkészülését és ismereteinek bővítését szolgálja a MIR teljes anyagának elhelyezése a klinika belső honlapján, mely mindenki számára elérhető.

Az AUDIT kiemelte az intézetvezetés mind orvos-szakmai, mind ápolás-szakmai elkötelezettségét a MIR iránt, és követendő példának tartja.

Dr. Horváth Iván
Klinikai Minőségirányítási
vezető

Ritz Péter
Klinikai Minőségirányítási
vezető helyettes

Rúzsás Csilla és Mess Béla: A fogantatástól a koporsóig.

Az élet kritikus szakaszai orvosi szempontból. (Alexandra, 2011)

A most megjelent könyv 127 oldal terjedelmű, 15 ábrával.

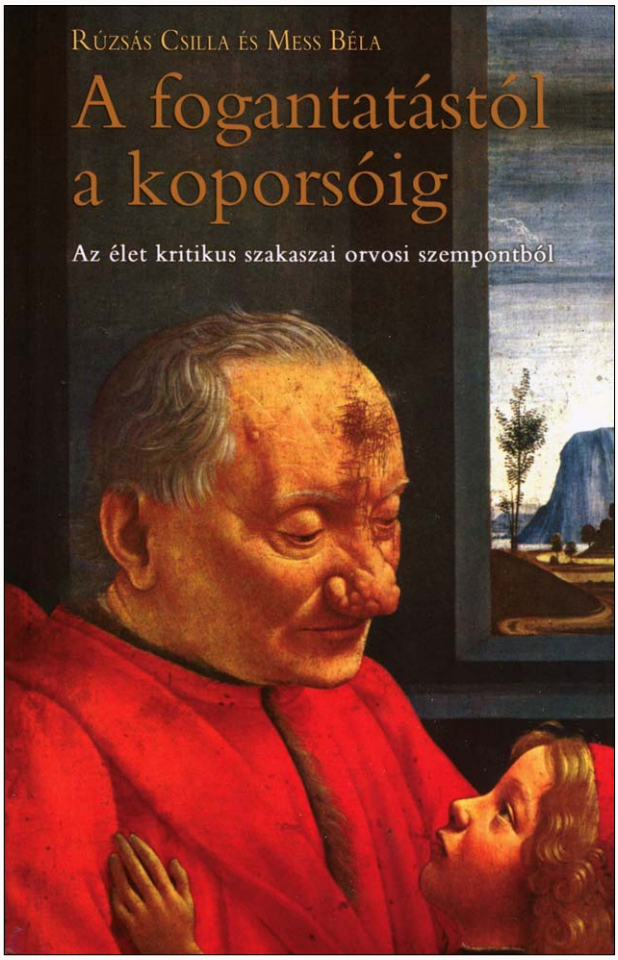

Nem tudományos műről van szó. Szerzők ismeretterjesztő szándékkal, ennek megfelelő stilusban és nyelvezettel írták meg könyvüket. Saját kutatási eredményeik tükrében foglalták össze az élet úgynevezett „kritikus periodusainak" jellemzőit és azok jelentőségét. Ezekre a kritikus életszakaszokra, úgymint a magzati, a születéskörüli, a serdülőkori szakaszra és az öregedés korára talán az a legáltalánosabb közös jellemző, hogy ezekben a szakaszokban, ilyen vagy olyan szempontból a legesékenyebb, ezért a leggondosabb orvosi és társadalmi odafigyelést, gondoskodást igényli az ember. Az első három szakaszban a további élet egész idejére visszafordíthatatlan károsodások jöhetnek létre talán jelentéktelennek tűnő fizikai, gyógyszeres vagy akár lelki hatások következményeiként .

Ennek megfelelefően, e könyvnek hármas üzenete van a társadalom legszélesebb rétegei felé.

1. A magzat biologiai –fejlődéstani értelemben a fogantatástól már emberi lénynek tekintendő, ahogy ezt az ősi kulturák is már helyesen felismerték.

2. Mindkét szülő, de főleg az anya, helytelen életmódja, elsősorban neurotrop drogok élvezete, de az alkohol és dohányzás is, életreszóló endokrin és egyéb súlyos zavarokat hozhat létre az utódban. Tehát nemcsak önmagunkért, hanem utódainkért is felelősek vagyunk !

3. Környezetszennyező anyagok, gombatoxinok, xenoösztrogének, vegyszerek stb. ugyancsak életreszóló károsodásokat hozhatnak létre az embrionális korban. Pl. A gabonafélékben élősködő bizonyos gombafajok (fuzárium) toxinja, vagy egyes növényvédőszerek (DDT) a szaporodásképességet több generáción át károsítani képes. Tehát környezetünk védelme, tisztaságának megóvása nemcsak a saját, de utódaink érdekében is kötelességünk.

Egy barátom emlékei:1944-1985-2001.

A. J. barátomnak, talán a fiatal olvasók számára különösen tanulságos történetét írom meg. 1926-ban Kaposváron született, ott végezte el az elemi iskola hét és fél évét, míg a nyolcadikat a Pécsi Tanítóképző Gyakorló Iskolájában mint a Pécsi Püspöki Énekiskola növendéke. Innen kerültek ki a Dóm neves Palestrina kórusának fiatal szoprán és alt tagjai, akiket a piros-fehér színű reverendájuk és karingjük után a diákhumor „hecsedliknek" nevezett. Itt járta a gimnázium alsó négy osztályát is. A négy felső osztályt ún. „kosztos diákként" a Ciszterci Rend Pécsi Nagy Lajos gimnáziumában *Nyolcas Ipoly* osztályában végezte és érettségizett 1944-ben. Ez év őszén iratkozott be a Pécsi Erzsébet Tudományegyetem Orvoskarára. Az első két szigorlat letétele, három pécsi év után 1947 őszén – családi okból – átiratkozott a Budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem orvoskarának negyedévére, majd az 1948-49-es tanévre az ötödik évfolyamra. Nem kis meglepetésére a tanév végén közölték: abszolutóriumot nem kap és minden hivatalos papír nélkül tudomására hozták, hogy 32 társával együtt továbbtanulásukat nem engedélyezik. Az elbocsátás okát sem indokolták írásban. Csupán valószínűsíthető, hogy az MKP irányítása alatt induló DISZ orvostanhallgatói nagygyűléséről távol maradókat így szankcionálták. A retorzió gyors és figyelmeztető volt. Barátom napok alatt szakképzetlen, iratok nélküli munkanélküli lett, akit még segédmunkásnak sem mertek alkalmazni.

1951 márciusában az induló metróépítésnek köszönhető, hogy felvették a Budapesti Földalatti Vasútépítő Vállalathoz betegzsilipeskeszonos munkakörbe. 1951 márciusában, majd novemberében újra továbbtanulási kérelemmel fordult a Pázmány Péter Tudományegyetemhez; kérelmét mindkét esetben elutasították.

1953-ban megnősült. 1954-ben áthelyezéssel az Országos Mentőszolgálat átvette „orvossegéd jelöltnek". Egy(1)éves tanfolyam elvégzése után „orvossegédként"szolgált a pestszentlőrinci, majd a Markó utcai állomáson.

1955-ben barátai tanácsára beadta továbbtanulási kérelmét a Szegedi Orvostudományi Egyetemre. Itt lehetőséget kapott különböző tanulmányi feltételek teljesítése után, hogy az 1956/57-es tanévben tanulmányait az ötödik évfolyamtól folytathassa. Az Országos Mentőszolgálat ugyanakkor teljes állásával és fizetésével Szegedre helyezte át. Itt felettesei a méltányos szolgálati beosztással támogatták egyetemi kötelezettségeinek zavartalan ellátását, ugyanakkor a hétvégi 48 órás szolgálattal tanulmányi költségeinek a fedezetét. Ma is hálával emlékezik vissza mentős kollégáinak önzetlen, megértő támogatására.

Miután elvégezte az ötödik évet és letette a kötelező szigorlatokat, eleget tett egyetemi hallgatói kötelezettségeinek, leckekönyvét az abszolutóriummal lezárták. Ekkor következtek az egy éves klinikai gyakorlatok (ún.cselédkönyvezés), amit 1958-ban az államvizsga, majd 1958. szeptember 15-én Szegeden az orvosdoktorrá avatás zárt le.

Ha A. J. barátom pályafutása zökkenőmentes lett volna, úgy az 1944. évi érettségi, majd az azt követő pécsi egyetemi beiratkozás után 1950-ben avatták volna orvosdoktorrá. De nem adta fel, és ugyan változatos kerülőkkel és a reméltnél 8 évvel később, de megérdemelten elérte hivatásának célját, orvosdoktorrá avatták. Nagy különbség 24, vagy – mint A. J. – 32 évesen kezdeni a szakmát. De ő nemcsak a most leírt múltjában, hanem későbbi élete során is mindenkor helytállt. (Vallom: az életkor olykor nem lehet meghatározó egy döntésnél.)

1958. október 1-jén lépett be orvosként első munkahelyére, a Budapesti Bakáts-téri kórház szülészeti és nőgyógyászati osztályára segédorvosnak. Ennek során hat hónapos tartalékos tiszti tanfolyamra vezényelték. 1960 áprilisában áthelyezték a János kórház I. sz. szülészeti és nőgyógyászati osztályára. Ez a kórház, majd rendelőintézete volt 32 év aktív szolgálata alatt a 2002. évi nyugdíjazásáig egyetlen munkahelye. Még áthelyezése évének őszén a János kórház patronálta Szabolcs-Szatmár megyei Ramocsaházán három hónapig körzeti orvos volt. 1962-ben szülészet és nőgyógyászatból,1967-ben klinikai onkológiából szerzett szakképesítést. 1967-ben rendelőintézeti státusra helyezik át és klinikai onkológus főorvosnak nevezik ki. Munkásságát mind a kórház, mind a minisztérium ismételten elismerte. A kórház aranykoszorús törzsgárda tagja, a Szegedi Szent-Györgyi Orvostudományi Egyetem pedig 2008-ban az 50 év előtt kapott diplomáját most Aranydiplomával méltatta. Szomorú az örömben, hogy felesége nem érhette meg ezt a napot.

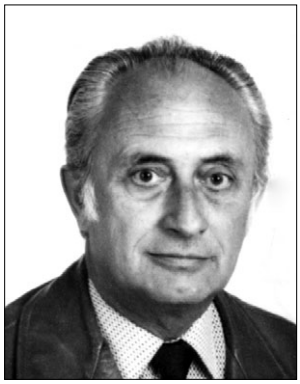

Sokan 75 év körüliek, magunkat szakmailag még aktívnak érzők egyedül maradtunk. A legjobb megoldások egyike, ha van rá mód és igény, részmunkaidőben tovább dolgozni. Barátom ma régi munkahelyén megbízottként nőgyógyászati szürővizsgálatokat és műtött nőgyógyászati onkológiai betegek ellenőrző vizsgálatait, terápiáját végzi. Még így is bőven marad ideje sajnos már könnyen számon tartható barátainak, ismerőseinek látogatására.

Úgy gondolom, barátom története idősebb és fiatalabb orvosok számára is tanulságos olvasmány lehet, és eszembe juttatja a latin mondást „Sub pondere crescit palma".

Jobst Kázmér
Laboratóriumi Medicina Intézet

2011. JÚNIUS 8-11
PÉCS
FAMÉ 2011
MAGYAR
Farmakológiai
Anatómus
Mikrocirkulációs
Élettani
TÁRSASÁGOK
KÖZÖS TUDOMÁNYOS KONFERENCIÁJA

A március 5-én megtartott „Nyitott Gyermekklinika” rendezvényről részletesen beszámoltunk a „Hírmondó” márciusi számában. A rendezvényen több ismeretterjesztő előadás is elhangzott, melyek közül most egy örökzöld téma rövid összefoglalóját adjuk közre.

Szemléletváltás a lázcsillapításban

Dr. Molnár Dénes

A szülőknek szóló ismeretterjesztő előadást rövidített formában, az olvasók igényéhez adaptált formában közöljük. Az előadás anyagát a Csecsemő- és Gyermekorvos Szakmai Kollégium idevonatkozó dokumentumai, valamint nemzetközi útmutatók alapján állítottuk össze (1, 2).

Az előadás fontosságát és aktualitását az alábbi tényezők magyarázzák:

1. A gyermekkori lázas állapotok nagy gyakorisága
2. A láz ellátásával kapcsolatban szülők részére összeállított, sajtóban, interneten stb. keringő, sokszor ellenőrizetlen forrásból származó anyagok
3. A láz kapcsán jelentkező szülői aggodalom, valamint a megfelelő ismeretek hiánya miatt jelentkező tehetetlenség érzése, mely miatt sokszor indokolatlanul fordulnak orvoshoz
4. A lázcsillapítással kapcsolatos orvosi szemlélet jelentős megváltozása.

Az elmúlt évtized alatti főbb változások a lázcsillapítás szemléletében:

Lázcsillapítás rutinszerű alkalmazása jó közérzetű gyermekek esetében nem indokolt, ha a láz csillapításának egyedüli javallata a testhőmérséklet csökkentése. A lázcsillapítást mérlegelni kell, ha a lázas gyermek közérzete rossz, esetleg fájdalmai vannak (Evidenciaszint IV).

Az alapvető szemléletváltás az alábbi okokra vezethető vissza:

- 1. A láz a szervezet természetes védekező-reakciója a fertőző ágensekkel szemben. Számos immunológiai funkciót a láz – bizonyos mértékig – stimulál és csökkentheti a baktériumok replikációját. Egyes betegségekben (pl. varicella) lázcsillapító adása fokozott morbiditással járhat (3). Megemlítendő, hogy számos vakcinával, profilaktikus céllal egyidejűleg adott paracetamol csökkentheti az antitestválaszt (4). A felesleges és oktalan lázcsillapítás tehát hátráltathatja gyógyulást. A lázcsillapítás csak akkor javasolt, ha a gyermek állapotát, közérzetét javítja, fájdalmait, szenvedéseit csökkenti.
- 2. A lázcsillapító gyógyszereknek is lehetnek mellékhatásai: acetylsalicylsav – Reye szindróma, paracetamol – máj-, vesekárosodás, aminophenazon – agranulocytosis.
- 3. A lázcsillapítás fő indoka a lázas convulsiótól való félelem volt. Mára kiderült, hogy a láz nem okozója a lázgörcsnek és lázcsillapítással nem előzhető meg, nem kezelhető. (5-7) (Evidenciaszint I)

Lázmérés

A lázmérésre alkalmazott módszerrel szemben támasztott követelmények, hogy megfelelő pontossággal utaljon a centrális hőmérsékletre, egyszerűnek, gyorsnak, gazdaságosnak kell lennie és ne okozzon diszkomfortérzést a gyermeknek. Mivel a centrális hő mérése invazív módszert követel meg, a testhőmérséklet mérésére elterjedt módszerek a hónaljárok, a rectum, a szájüreg, vagy a dobhártya hőmérsékletét mérik. A két utóbbi módszer nem javasolt otthoni használatra. Nemzetközi útmutatók a hónaljárokban történő lázmérést ajánlják. A magyar útmutató 3 éves korig a végbélben mért technikát részesíti előnyben. Manapság a higanyos lázmérők helyett digitális hőmérő javasolt. A homlokon mért bőrhőmérők pontatlanok.

A láz és a beteg állapotának súlyossága

A magasabb testhőmérséklet odafigyelést igényel. Ugyanakkor a láz mértéke vagy tartóssága legtöbbször önmagában nem alkalmas egy gyermek állapota súlyosságának megítéléséhez. Különösen igaz ez egészen fiatal csecsemőknél!

Hat hónaposnál fiatalabb csecsemő esetében láz ritkán jelentkezik. Ha mégis fellép, azt nagyon komolyan kell venni, mert akár súlyos betegség kísérőjele is lehet.

3 hónaposnál fiatalabb csecsemő 38 °C-os vagy ennél magasabb láza, illetve 3-6 hónapos csecsemő 39 °C –os vagy ennél magasabb láza esetén mindig orvoshoz kell fordulni!

Hónaljban mért értékek:

36-37 °C	normális testhőmérséklet
37-38 °C	hőemelkedés
38-39 °C	mérsékelt láz
39-40,5 °C	magas láz
40,5 °C felett	igen magas láz

Végbélben mért értékek:

36,5-37,5 °C	normális testhőmérséklet
37,5-38,5 °C	hőemelkedés
38,5-39,5 °C	mérsékelt láz
39,5-41 °C	magas láz
41 °C felett	igen magas láz

Lázcsillapítás:

Az utóbbi évtizedben a fizikális lázcsillapítást sok kritika érte, főleg a kellemetlen szubjektív élmények miatt. Sok helyen nem is javasolják ezért ezt a módszert. A Magyar Csecsemő és Gyermekorvos Kollégium ennél megengedőbb: a kíméletes, tolerálható fizikális hűtés önmagában vagy gyógyszeres lázcsillapítással kombináltan hatásos lehet, magas láz esetén. Alkalmazása megkímélheti a szervezetet a gyógyszerek sokszor fölöslegesen gyakori adásától is. Gyermek számára a kíméletesen végzett hűtőfürdő jelentheti a legkevesebb szubjektív kellemetlenséget. A didergést mindenképpen el kell kerülni, mert fokozza a hőtermelést.

Segíthet, ha az aktuális testhőmérsékletű (tehát nem hideg!) fürdővizet lassan, óvatosan hűtjük, amíg nem kellemetlen – de 31 °C alá ilyenkor se hűtsük a vizet! Gyakran kavargassuk, és a kellemesen langyos vízzel locsolgassuk a gyermek testét.
Soha ne alkalmazzunk jéghideg vizet! Soha ne hagyjuk egyedül a lázas gyermeket a fürdőkádban! Ne folytassuk a hűtést, ha a testhőmérséklet már 38 °C -ra csökkent!

Nemzetközi útmutatók a lázcsillapító szerek közül a paracetamolt és az ibuprofent javasolják. Ez a két legelterjedtebb és legbiztonságosabb szer a láz csillapítására. Magyarországon az aminophenazon és metamizol hatóanyagú gyógyszerek alkalmazását sem vetik el a gyermekorvosok, szemben sok más országgal. Szalicilsav származékok adása viszont 12 év alatt tilos a Reye szindróma veszélye miatt. Ugyanakkor tudni kell, hogy ezek a szerek nem gyógyítják meg magát a lázat kiváltó betegséget és lázgörcs kivédésére és kezelésére sem alkalmazhatók. **Egyszerre nem adható kétféle lázcsillapító! Paracetamol és ibuprofen váltott alkalmazása rutinszerűen nem javasolt. Lázcsillapító gyógyszer váltása azonban megfontolható, ha az elsőként választott gyógyszerre adott válasz nem kielégítő (Evidenciaszint IV)**.
Lázcsillapítók esetén, akárcsak más gyógyszerek esetében is, a gyógyszer-túladagolás veszélyének elkerülése céljából mindig figyelmesen olvassa el a betegtájékoztatót vagy kérdezze meg kezelőorvosát további információkért! Fontos tudni, hogy ugyanazon hatóanyagú gyógyszer több néven is forgalomban van (pl.: a paracetamol Panadol, Neo Citran, Mexalen, Coldrex, Béres Febrilin, Ben-U-Ron, stb. neveken van forgalomban).

További fontos tanácsok:

- Rendszeresen itassa gyermekét (ha szoptatja, az anyatej a legjobb), hogy a folyadékvesztést, kiszáradást elkerüljék
- Figyeljen a kiszáradás jeleire (száraz száj, lepedékes nyelv, könnyek hiánya, aláárkolt szemek, besüppedt kutacs (kutacs: a kis kerek puhaság a csecsemő feje tetején), kevesebb vizelet
- Bíztassa gyermekét a további ivásra, ha kiszáradás jeleit észleli. Probléma esetén kérjen újra tanácsot!
- Közösségbe ne menjenek lázasan!
- Ne öltöztesse alul/túl gyermekét!
- Ne alkalmazzon hideg/jeges fürdőt/lepedőbe csavarást !

További azonnali segítség kérése szükséges ha:

- A gyermekén „nem halványodó” bőrkiütést észlel bármikor a betegség során*
- Ha gyermeke görcsöl
- Gyermeke aluszékonysága fokozódik
- Gyermeke nem ébreszthető
- Gyermekén a kiszáradás tüneteit észleli akár itatás ellenére is
- Újabb szokatlan tünetek jelentkeznek
- gyermeke általános állapota rosszabbodik
- A láz több mint 3 napja tart
- Ha nem megoldott az otthoni gyermekápolás

*üvegpohár teszt

Szorítson finoman egy üvegpoharat a bőrkiütéshez – ha a poháron keresztül nézve a kiütés nem halványodik el, akkor beszélünk „nem halványodó” kiütésről

Lázgörcs:

A lázgörcs a 6 hónapos-6 éves gyermekek legalább 3%-ában jelentkezhet láz kapcsán

Teendők lázgörcs esetén:

- Maradjon nyugodt
- Ha lehet, jegyezze fel a görcs kezdetét és végét!
- Maradjon a gyermek mellett
- Fordítsa a gyermeket oldalára
- Távolítson el minden veszélyes tárgyat a gyermek közeléből pl. éles sarkú bútorokat
- Helyezzen a gyermek feje alá puha alátétet, nehogy beüsse a fejét a padlóba
- Ne adjon szájon át semmit a gyermeknek
- Konzultáljon orvossal

Orvos azonnali hívása indokolt, ha a görcs

- Gyermeke első görcse
- 5 percnél tovább tart
- Ha gyermeke közben vízben volt és ezalatt nehézlégzése alakult ki
- Ha fejsérülést szenvedett a gyermek
- Ha a gyermek légzése a görcs után nem rendeződik vagy ha ajkai továbbra is kékek maradnak
- Ha bizonytalan annak megítélésében, rendeződött-e gyermeke állapota a görcs elmúltával

Irodalom

1. National Institute for Health and Clinical Excellence. Feverish illness: assessment and initial management in children younger than 5 years. London: NICE; 2007.
2. Chiappini E, Principi N, Longhi R, Tovo PA, Becherucci P, Bonsignori F, Esposito S, Festini F, Galli L, Lucchesi B, Mugelli A, de Martino M; Writing Committee of the Italian Pediatric Society Panel for the Management of Fever in Children. Management of fever in children: summary of the Italian Pediatric Society guidelines. Clin Ther. 2009;31(8):1826-43.
3. Doran TF, De Angelis C, Baumgardner RA, Mellits ED. Acetaminophen: more harm than good for chickenpox? J Pediatr. 1989 Jun;114(6):1045-8.
4. Prymula R, Siegrist CA, Chlibek R, et al. Effect of prophylactic paracetamol administration at time of vaccination on febrile reactions and antibody responses in children: two open-label, randomised controlled trials. Lancet. 2009;374(9698):1339-50.
5. El-Radhi AS, Barry W. Do antipyretics prevent febrile convulsions? Arch Dis Child. 2003 Jul;88(7):641-2.
6. Meremikwu M, Oyo-Ita A. Paracetamol for treating fever in children. (Cochrane Review). In: Cochrane Database of Systematic Reviews, Issue 3, 2005. Oxford: Update Software.
7. Strengell T, Uhari M, Tarkka R, et al. Antipyretic agents for preventing recurrences of febrile seizures: randomized controlled trial. Arch Pediatr Adolesc Med. 2009;163(9):799-804.

Intézeti, klinikai hírek, információk

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

■ Az I. sz. Belgyógyászati Klinika Kardiológiai Osztályáról *dr. Tóth Kálmán, dr. Habon Tamás, dr. Halmosi Róbert* vett részt a XVI. Kardiológiai Napok Továbbképző Konferencián Debrecenben, 2011. március 2-5. között. *Dr. Tóth Kálmán* több üléselnöki felkérés mellett „Modern antihipertenzív-kezelés és komplex kardiovaszkuláris rizikócsökkentés" címmel tartott előadást, valamint az „Egy év a kardiológiában (válogatások az elmúlt év nemzetközi kongresszusainak témáiból)" szekcióban az ACC, ESC és az AHA 2010-es kongresszusainak leglényegesebb új eredményeit ismertette. *Dr. Habon Tamás* az „Új guideline-ok a kardiológiában" szekcióban a miokardiális revaszkularizáció – ESC 2010 irányelveit ismertette.

■ *Dr. Tóth Kálmán* az Egri Kardiológiai Napokon (2011. március 17-19.) üléselnöki feladatok mellett felkért referáló előadást tartott „Kardiovaszkuláris prevenció 2011" címmel.

■ *Dr. Tóth Kálmán* a Szekszárdi Kardiológiai Napon (2011. március 19.) üléselnöki teendők mellett „A pitvarfibrilláció gyógyszeres kezelése" címmel tartott referáló előadást.

■ *Dr. Tóth Kálmán* az I. Kardiológiai Rehabilitációs Napokon, Szelestén (2011. március 25-26.) üléselnöki feladatok mellett, felkért referáló előadást tartott „A kardiológiai rehabilitáció társadalmi környezete Európában és hazánkban" címmel.

■ A kardiovaszkuláris rizikó szűrése és kivédése napjainkban akkreditált továbbképző rendezvényen Zalaegerszegen (2011. március 26.) „Stabil koszorúér-betegség korszerű kezelése" címmel tartott előadást *dr. Habon Tamás.*

■ 2011. április 1-2. között Dobogókőn rendezték meg a 7. Magyar Mikrokeringés Kongresszust. Klinikánkról *dr. Juricskay István, dr. Kenyeres Péter, dr. Késmárky Gábor* és *dr. Papp Judit* vett részt a rendezvényen. *Dr. Kenyeres Péter* „Szinergizmus és kereszthatás az acetilszalicilsavval és tienopiridin származékokkal elérhető trombocita aggregáció gátlás esetében" címmel, *dr. Papp Judit* pedig „On-pump és off-pump technikával végzett koszorúér bypass műtétek (CABG) hatása a hemoreológiai és vérzési-transzfúziós paraméterekre" címmel tartott előadást.

■ Az EGIS Kardiovaszkuláris Klub rendezvényén 2011. április 6-án *dr. Habon Tamás* „Béta blokkoló kezelés a XXI. században" címmel tartott előadást.

■ *Dr. Habon Tamás* a Sürgősségi esetek ellátása az alapellátásban elnevezésű továbbképzésen 2011. április 9-én „A valsartan előnyei magas kardiovaszkuláris kockázatú betegeknél" ill. „Rosuvastatin klinikai jelentősége a lipidterápiás gyakorlatban" címmel tartott előadásokat.

■ 2011. április 15-17. között tartották a Magyar Kardiológusok Társasága Ifjúsági Bizottságának szervezésében a XVIII. Ifjúsági Kardiológus Napokat Lillafüreden. Klinikánkról *dr. Kenyeres Péter, dr. Késmárky Gábor, dr. Magyar Klára, dr. Papp Judit* és *dr. Tóth Kálmán* vett részt. A Klasszikus kardiológia szekcióban *dr. Tóth Kálmán* üléselnök volt, *dr. Késmárky Gábor* meghívott előadóként „A kardiovaszkuláris prevenció aktuális kérdései" címmel tartott előadást. A szívelégtelenség témaköréhez kapcsolódva *dr. Tóth Kálmán* „A SHIFT vizsgálat klinikai tanulságai szívelégtelen betegeken" címmel adott elő.

■ A „Hetényi Géza" Endokrinológiai és Anyagcsere tanszék részéről a HM ÁEK II. Endokrin Részlege által rendezett Tavaszi Endokrin Továbbképző Tanfolyamon, Velencén, március 31. és április 2. között *dr. Mezősi Emese* „Csernobil – 25 évvel a katasztrófa után.", *dr. Bajnok László* pedig „A gynecomastia kivizsgálása és kezelése" címmel tartott előadást.

■ *Dr. Pár Alajos* február 17-27. között poszterrel vett részt Bangkokban az Ázsiai és Óceániai Májkutatási Társaság (APASL) nemzetközi kongresszusán: Non-invasive fibrosis assessment in chronic hepatitis C: transient elastography (FibroScan) is better than aspartate-aminotransferase to platelet ratio index (APRI) and hyaluronic acid (HA) for identifying liver fibrosis. (G. Pár, A. Vincze, T. Berki, A. et al).

■ Siófokon, a IX. Magyar Genetikai Kongresszuson március 25-27. között poszterrel vett részt *dr. Pár Alajos* (Pár A., Kisfali P., Melegh B. et al.: Cytokin »interleukin-10R, interleukin-28B és lymphotoxin-A« genetikai polimorfizmusok krónikus HCV infekcióban, mint az antiviralis terápia prediktorai.).

■ *Dr. Pár Alajos és dr. Pár Gabriella* március 30. és április 3. között Berlinben részt vett az Európai Májkutatási Társaság (EASL) nemzetközi kongresszusán.

■ 2011. április 8-10. között Balatonalmádiban rendezték meg a Fiatal gasztroenterológusok Munkacsoportjának (FIGAMU) VI. Kongresszusát. Klinikánkról *dr. Czimmer József* „A felnőttkori maldigestio, malabsorptio differenciál diagnosztikája", *dr. Gódi Szilárd* „Részleges polypectomia – kudarc vagy félsiker?", *dr. Németh-Simon Szilvia* „Lobos fibroid polyp okozta intussusceptio" címmel tartott előadást. Üléselnök *dr. Vincze Áron, dr. Czimmer József, dr. Pár Gabriella* volt.

■ 2011. április 5-én Szekszárdon a „Gyulladásos bélbetegségek multidiszciplináris megközelítése és kezelése" című tanfolyamon *dr. Vincze Áron* „Extraintesztinális manifesztációk és a biológiai terápia" címmel tartott előadást.

■ *Dr. Pakodi Ferenc* 2011. április 16-án előadóként részt vett a Radiológiai Klinika által szervezett kreditpontos Területi Radiológus Továbbképző tanfolyamon. Az előadás címe: „Iatrogén elváltozások a gasztroenterológia területén". A továbbképzés a iatrogén ártalmak képalkotó diagnosztikai vonatkozásainak témakörét ölelte fel.

A II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrumból

■ A Hámori Artur Belgyógyászati Napok 2011. március 25-26. között, ötödik alkalommal került megrendezésre klinikánk szervezésében, melyen nagyszámú országosan és nemzetközileg egyaránt elismert szaktekintély vett részt, és járult hozzá magas színvonalú előadásával az esemény sikeréhez. A konferenciáról a lap e számában hosszabb beszámoló is olvasható.

■ A XVII. Dunántúli Diabetes Hétvége Tihanyban került megrendezésre április 14-16. között, melyen *dr. Wittmann István* előadást tartott „Az inzulinrezisztencia új megközelítése"; „Minél alacsonyabb, annál jobb?" és „A diabetes mellitus patogenezise" címmel, beszélt a Lantus inzulin biztonságosságáról, valamint üléselnök volt a Terápiás Műhely 2011 interaktív fórumon. *Dr. Mazák István* „A 2-es típusú cukorbetegek önellenőrzése – STeP Study – Új bizonyítékok" témában adott elő.

Az Orvosi Biológiai Intézetből

■ A 2011. március 25-27. között Siófokon megrendezett IX. Magyar Genetikai Kongresszus és XVI. Sejt- és Fejlődésbiológiai Napok rendezvényen intézetünk a következő előadásokkal vett részt: *Bátor Judit:* „Az interferon jelátvitel és az endoplazmatikus retikulum stressz jelátvitelének zavarai Newcastle betegség vírusra rezisztens PC12 sejtekben"; *Varga Judit:* „Domináns gátló p53 fehérjét expresszáló PC12 sejtek foko-

zottabban érzékenyek a nitrogén-oxid apoptotikus hatására"; *dr. Berta Gergely:* „Periodontális fibroblaszt sejtek válasza nyomásos mechanikai terhelésre". *Szabó Klaudia* TDK hallgatónk „Az Urocortin 2 hatása a Ras/Erk útvonalra PC12 sejtekben" című poszterével a résztvevők szavazatai alapján elnyerte a konferencia második poszterdíját, egyúttal egy támogató cég vásárlási utalványát.

A Farmakognóziai Tanszékről

■ *Dr. Bencsik Tímea* pályázatot nyújtott be az Oktatásért Közalapítványhoz „A kiemelkedő tehetséget mutató felsőoktatási hallgatók nemzetközi versenyeken és hazai, illetve nemzetközi konferenciákon való részvételének támogatása" címmel. Az elnyert támogatást a 2011. május 5-7. között Szegeden megrendezésre kerülő XII. Magyar Gyógynövény Konferencián való részvételre kívánja fordítani.

■ *Dr. Papp Nóra* elnyerte a 2011. május 5-7. között Szegeden megrendezésre kerülő XII. Magyar Gyógynövény Konferencia Tudományos Bizottsága által fiatal kutatók számára kiírt pályázatát, amelynek keretén belül a rendezvény szervezői munkatársunk teljes konferencia részvételi díját fedezik.

■ 2011. március 19-én Zalaegerszegen a Phoenix Pharma Gyógyszergyár továbbképzésén munkatársaink a következő előadásokkal szerepeltek: *dr. Farkas Ágnes:* „Kisegítő terápia alkalmazása meghűléses megbetegedéseknél, figyelembe véve az Evidence-Based Medicine adta lehetőségeket"; „Daganatos megbetegedések célzott terápiája mellett felhasználható alternatív lehetőségek"; *dr. Horváth Györgyi:* „Az EU területén belül felhasználható nyugtató hatású gyógynövények, alkalmazási lehetőségek és korlátok"; „Évszázados tapasztalatok a mozgásszervi megbetegedések gyógyításánál a XXI. század tudományos kutatási eredményeinek alátámasztásával"; *dr. Papp Nóra:* „A modern kor dermatotoxikus hatása, kivédési lehetőségeinek modern módozatai".

■ 2011. március 22-én a pécsi Dominikánus Házban *dr. Horváth Györgyi* „Mire jók az illatok? – Növényi illóolajok és az emberiség kapcsolata" címmel tartott előadást a „Velünk élő kémia ismeretterjesztő sorozat" keretében, a Pécsi Tudományegyetem, a Pécsi Akadémiai Bizottság Kémiai Tudományok Szakbizottsága és a Pécsi Kulturális Központ szervezésében.

■ 2011. március 23-án, az ÁOK keretén belül létrejött „Igazság az életben" Klub érdeklődő tagtársainak, vendégeinek *dr. Szabó László Gyula* előadást tartott „Az élet tisztelete – növényvilág és talaj" címmel. A keresztényi szemléletű klub minden, Istenben hívő vagy Istent kereső egyetemi hallgató és vendég számára nyitott. Alapítója *dr. Kellermayer Miklós,* szervezője *Jakab Zoltán* orvostanhallgató. Az előadó példákkal bizonyította, hogy a Föld fotoszintetizáló növényzete és a talaj élővilága rohamosan szegényedik. A tékozló ember által előidézett pusztítást minden erővel meg kell akadályozni. Ehhez ad erőt a keresztényi erkölcs és az igényes természettudományos művelődés.

■ *Dr. Bencsik Tímea* 2011. március 31-én „A réti füzény – Özönnövény vagy gyógynövény" címmel előadást tartott a Gyógyszerésztudományi Szak által szervezett "Tudomány és Tea" című kutatói fórumon.

■ *Dr. Papp Nóra* és *dr. Bencsik Tímea* 2011. április 13-15. között részt vett Cagliariban (Szardínia, Olaszország) az „International Congress on Aromatic and Medicinal Plants" elnevezésű rendezvényen a következő öt poszterprezentációval: *Bencsik Tímea, Papp Nóra:* Variability of flavonoid content in some *Lythrum salicaria* L. populations; *Papp Nóra, Bartha Sámuel, Boris Gyöngyvér, Balogh Lajos:* Traditional use of medicinal plants for respiratory diseases of Transylvania; *Papp Nóra, Gyergyák Kinga, Wirth Tamás, Pál Róbert:* Comparative histological study of some *Echium vulgare* L. populations; *Papp Nóra, Sulc Alexandra, Bencsik Tímea:* Histological variability of *Smyphytum officinale* L. populations; *Papp Nóra, Németh Kitti, Darók Judit:* Variance of histological features in *Pulmonaria officinalis* L. populations. A konferencia előadásai során *dr. Papp Nóra* szekcióelnöki tisztséget is ellátott. *Dr. Bencsik Tímea* elnyerte a szervezőknek a fiatal kutatók számára kiírt pályázatát, amelynek keretén belül teljes konferencia részvételi díját és szállásköltségét fedezték.

■ *Csepregi Kristóf* tanszékünk diplomadolgozó hallgatója (dr. Papp Nóra témavezetésével), „Zsoldos Xavér Herbáriumának kertészeti és gyógyászati vonatkozásai" címmel tartott előadást az I. Erdélyi Kertész és Tájépítész Konferencián Marosvásárhelyen, 2011. április 8-9. között. Ugyanő „Kolostori gyógyászati adatok a Pannonhalmi Főapátság régi orvos-botanikai műveiben" címmel előadást tartott a Magyar Orvostörténelmi Társaság Népi Orvoslás Szakosztálya rendezvényén, 2011. április 28-án.

A Gyermekgyógyászati Klinikáról

■ *Dr. Molnár Dénes* a rendezvény moderátoraként, *dr. Decsi Tamás* a „Zsírsavak a táplálkozásban: korai és hosszú távú előnyök" című téma referálójaként vett részt a „Csecsemő- és gyermekkori táplálási problémák megoldása a gyakorlatban" című orvostovábbképző rendezvényen, Pécsett, 2011. március 17-én.

■ *Dr. Decsi Tamás* részt vett „The toddler age: nutritional and health challenges" szimpóziumon Prágában, 2011. március 18-19. között.

■ *Dr. Decsi Tamás* opponensként vett részt *dr. Nagy Éva* „Módszertani minőség és tartalmi validitás laboratóriumi szakmai irányelvekben" című PhD-értekezésének nyilvános vitájában a Szegedi Tudományegyetemen. Az értekezés minden bizonnyal az első olyan magyar PhD-értekezés volt, ami teljes egészében és kizárólagosan a bizonyítékokon alapuló orvoslás témakörében készült.

■ *Dr. Decsi Tamás* volt a házigazdája a Committee on Nutrition of the European Society for Paediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition szakértői testület soros ülésének Pécsett, 2011. március 25-26. között.

■ *Dr. Decsi Tamás* két felkért referátum megtartásával vett részt a „Documentation of Functional Effects of Infant Nutrition" Workshop munkájában a München melletti Tutzing rendezvényközpontban, 2011. március 28-30. között, „Characterisation of effects of polyunsaturated fatty acid supply in infancy on neurodevelopment: the role of functional outcomes and biomarkers" és „Biomarkers on functional effects of infant nutrition: current examples" címmel.

■ *Dr. Decsi Tamás* a Romániai Magyar Orvos- és Gyógyszerészképzésért Egyesület (MOGYKE) meghívására 15 előadásból álló előadássorozatot tartott "*Az egészséges és a beteg gyermek táplálása"* címmel Marosvásárhelyen, 2011. április 11-15. között.

■ A Grazi Egyetem 2011. március 13-27. között immár ötödik alkalommal szervezett a gyermekkori obesitas leküzdésére intenzív nemzetközi Erasmus modult. A TOOLTIPS (TOOLs Targeted on Obesity Intervention and Prevention Strategies for Efficient and Sustained Implementation) kurzuson egyetemünket négy hallgató, ill. tanárként *dr. Molnár Dénes* és *dr. Kovács Éva* képviselte.

■ Április 13-16. között *dr. Molnár Dénes* és *dr. Kovács Éva* az athéni Harokopio Egyetem szervezésében a HabEat (Determining factors and critical periods in food Habit formation and breaking in Early childhood: a multidisciplinary approach) és az ENERGY (EuropeaN Energy balance Research to prevent excessive weight Gain among Youth) európai uniós projektek közös munkamegbeszélésén a „Soft drink consumption in the Hungarian cross-sectional survey of ENERGY project" című poszterrel vettek részt.

■ A Gyermekklinika munkatársai „20 éves a Pécsi Gyermekpulmonológiai Központ" emlékülésén három előadást tartottak, 2011. március 23-án a Pécsi Akadémiai Bizottság Székházában: *Adamovich Károly* „Javuló túlélés – újabb pulmonológiai problémák" címmel. *Adonyi Mária* "Gyermekkori asthma régen és ma"; *Péterfia Csaba* „Nem minden asthma, ami sípol" címmel.

■ *Dr. Erhardt Éva* „Küzdelem a gyermekkori elhízás ellen, befektetés a jövőbe" című szakmai, kreditpontos továbbképzésen, „A gyermekkori elhízás terápiája" címmel felkért előadást tartott 2011. április 14-én, Budapesten.

■ *Dr. Erhardt Éva, dr. Kovács Éva, dr. Stomfai Sarolta, dr. Molnár Dénes:* „Cardiovascularis rizikószűrés gyermekkorban" címmel előadást tartott a XVII. Dunántúli Diabetes Hétvégén, 2011. április 15-én, Tihanyban.

■ *Dr. Török Katalin* Sürgősségi ellátás a gyermekgyógyászatban – az első 24 óra továbbképzésen: „Kardiológiai sürgősségi állapotok" címmel előadást tartott 2011. március 31. és április 2. között, Győrben.

A Magatartástudományi Intézetből

■ *Dr. Tiringer István* részt vett a március 25-26. között, Szelestén rendezett I. Kardiológiai Rehabilitációs Napokon, ahol az alábbi előadás társszerzője volt: *Simon Attila, Tiringer István:* „Can we evaluate quality of life during cardiac rehabilitation in Hungary?".

■ Március 24-26. között hatodik alkalommal rendezték meg a European Human Behavior & Evolution Association konferenciáját, ezúttal a németországi Giessenben. A konferencián olyan világhírű evolúció- és viselkedéskutatók tartottak előadást, mint *Peter Richerson* (University of Arizona, USA), *Manfred Milinsky* (Max Planck Institute, Németország) vagy *Karl Grammer* (Universität Wien, Ausztria). Az evolúciós szemléletű viselkedéskutatás számos tudományterületről vonz kutatókat, ennek megfelelően a szekciók során olyan egymástól látszólag távol eső témákban hangzottak el előadások, mint a szociális tanulás és a kulturális evolúció, az emberi arc vonzereje, valamint a darwini medicina. Az eseményen, a Magatartástudományi Intézetet *Kocsor Ferenc* PhD-hallgató képviselte "Female's sexual desire predicts preference for father-resembling mate" című poszterével.

■ *Hegedüs Gábor* részt vett a 2011. március 11-12. között Budapesten megrendezésre került *Pszichedelikumok a 21. századi kultúrában és gyógyításban* elnevezésű konferencián, amely a Multidiszciplináris Társaság a Pszichedelikumok Kutatásáért szervezésében valósult meg. A konferencia fő témái voltak: a droghasználat antropológiai megközelítése, a pszichedelikumok felhasználása a gyógyászatban és a velük végzett kísérletek, pszichedelikumok hatásának modelljei, mérgező hatásaik, lehetséges veszélyeik, pszichoterápiás felhasználhatóságuk és megközelítésük a humanisztikus pszichológia felől.

■ *Barcsi Beatrix* PhD-hallgató, a 2011. április 28. és 30. között Székesfehérváron megrendezett Magyar Gyermekneurológiai, Idegsebészeti, Gyermek- és Ifjúságpszichiátriai Társaság XXXV. Kongresszusán előadást tartott „Egy mentálisan retardált kisfiú pszichoterápiájának története" címmel.

A Neurológiai Klinikáról

■ Kaposvárott került megrendezésre Magyarországon elsőként 2011. március 4-5. között a PTE Neurológiai Klinika szervezésében a "Szédülések diagnosztikája és kezelése" című konferencia. Intézetünkből előadást tartottak: *dr. Janszky József, dr. Komoly Sámuel, dr. Kovács Norbert, dr. Mike Andrea, dr. Pfund Zoltán* és *dr. Péley Iván.*

A Nukleáris Medicina Intézetből

■ 2011. március 29-én rendezték meg a VI. Képalkotó Diagnosztikai Továbbképzést és Konfrenciát Budapesten, ahol *dr. Szekeres Sarolta* a következő előadást tartotta: *Szekeres Sarolta, Lengyel Zsolt, Dérczy Katalin és mtsai:* „Hibrid képalkotás a csontelváltozások differenciál-dignosztikájában".

A Radiológiai Klinikáról

■ 2011. március 4-7. között tartották meg Bécsben az Európai Radiológusok Társaságának (ESR) soron következő kongresszusát, melyen részt vett *dr. Battyáni István, dr. Harmat Zoltán, dr. Szukits Sándor, dr. Omar Giyab.*

■ A Radiológiai Klinika szervezésében 2011. március 26-án sürgősségi kórképek képalkotó diagnosztikájának témájában Területi Radiológus Továbbképzésre került sor. Előadók: *dr. Battyáni István, dr. Boros Szilvia, dr. Bálint Mária, dr. Harmat Zoltán, dr. Mohay Gabriella* (KK Radiológiai Klinika), *dr. Horváth Gyula* (Kaposi Mór Oktató Kórház, Kaposvár), *dr. Nagy Gyöngyi* (Zala Megyei Kórház, Zalaegerszeg), *dr. Forrai Gábor* (Állami Egészségügyi központ, Budapest), *dr. Barta Miklós* (Szombathely), *dr. Kis Éva* (Semmelweis Egyetem, Budapest).

■ Az egészségügyi vezetők szaklapja (IME) 2011. március 29-én tartotta meg a VI. Képalkotó diagnosztikai továbbképzését Budapesten, melyen *dr. Battyáni István* tartott előadást „Intervenciós radiológia thrombembóliás kórképekben" címmel.

■ A Radiológiai Klinika szervezésében 2011. április 16-án Területi Radiológus Továbbképzést tartottunk, melynek témája az orvosi tevékenység által okozott iatrogén ártalmak képalkotó diagnosztikája. Előadók voltak: *dr. Fehér Eszter, dr. Dérczy Katalin, dr. Mohay Gabriella* (KK Radiológiai Klinika), *dr. Pakodi Ferenc* (KK I. sz. Belklinika) *dr. Kövér Ferenc* (KK Idegsebészeti Klinika – Pécsi Diagnosztikai Központ), *dr. Lévai Andrea* (Országos Onkológiai Intézet).

■ 2011. április 7–9. között tartották meg az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály XXI. Tudományos ülésszakát Szatmárnémetiben. Ezen részt vett és üléselnöki posztott töltött be *dr. Weninger Csaba,* és két előadást is tartott: "Kevéssé ismert hibrid képalkotó diagnosztikai módszer: SPECT/CT" *(Weninger Cs., Dérczy K., Schmidt E. és mtsai);* "Az egészségügy, az orvoslás megjelenése a magyar bélyegeken".

■ A Horvát Intervenciós Radiológiai Társaság VIII. Kongresszusa 2011. április 14-16. között zajlott le, melyen *dr. Battyáni István* vett részt, és két előadást tartott: *Battyány I., Horváth L., Harmat Z., Rostás T., Miklós K.:* „Interventions in massive PE." és „Selective thrombolysis combined with mechanical thrombus fragmentation and removal in subtotal PE."

A Sebészeti Oktató és Kutató Intézetből

■ *Dr. Rőth Erzsébet* „Az iszkémia-reperfúziós károsodások csökkentésének lehetőségei: amit tudunk és amit tudni szeretnénk." címmel tartott felkért előadást a 7. Magyar Mikrokeringés Kongresszuson (Dobogókő, 2011. április 1-2.). Intézetünkből elhangzott további előadások: *Lantos J., Drenkovics L., Rézmán B. és mtsai:* „N-acetyl cisztein kiegészítő kezelés hatása a big-endotelin szintre égésbetegségben"; *Jávor Sz., Hocsák E., Balatonyi B. és mtsai:* „A transzvaginálisan készített pneumoperitoneum indukálta oxidatív károsodás csökkentése természetes antioxidáns kezeléssel."

■ 2011. április 11-29. között 24 rezidens-hallgató vett részt intézetünkben három hetes kötelező manuális készségfejlesztő gyakorlaton, melyet a Sebészeti Klinikával és a Mozgásszervi Sebészeti Intézet Traumatológiai és Kézsebészeti Klinikai Tanszékkel együtt szerveztünk.

A Szemészeti Klinikáról

■ A 2011. március 17-19. között megrendezett SHIOL (Magyar Műlencse Implantációs és Refraktív Sebészeti Társaság) éves kongresszusán *dr. Biró Zsolt,* mint a társaság elnökhelyettese a rendezvényen üléselnöki feladatokat látott el, és előadásokat tartott: „Újdonságok a hályogsebészetben", „Duzzadó lencsés betegeken végzett szürkehályog műtét" címmel. Klinikánkról *Nagy Ágnes, Biró Zsolt* „A szürkehályogműtét helyzete Európában: az ECOS 2009 évi felmérése alapján", *Rozmán Beáta, Balla Zsolt, Biró Zsolt* „Radiális keratotomia után végzett cataractaműtét kihívásai" és *Balázsy Mariann, Biró Zsolt* „Szimultán bilaterális szürkehályogműtét" című előadások kerültek bemutatásra.

■ 2011. április 8-9. között Pfizer Regionális Glaukóma Szimpózium került megrendezésre Siófokon, amelyen *Biró Zsolt* a „Képalkotó vizsgálatok szerepe a glaucoma diagnosztikájában és követésében" címmel felkért előadást tartott.

■ 2011. április 16-17. között az MSD „Szemhétvége" nevű éves rendezvényére idén Tapolcán került sor. Az előadók közt *Ajtony Csilla* „A száraz szem-szindróma és a beteg együttműködés" című előadást tartotta, *Biró Zsolt* egyrészt üléselnökként, másrészt „Cataracta secundaria különleges esete" című előadással szerepelt.

■ Klinikánk 2011. április 18-22. között bonyolította le a költözést a 400-ágyas Klinikai tömb átépítési munkálatai miatt a Nyár utcai új telephelyére.

A Szívgyógyászati Klinikáról

■ *Dr. Rausch Péter* a XVIII. Ifjúsági Kardiológus Napokon előadást tartott „Bal oldali perzisztáló vena cava superior és pitvari septumdefektus műtéti korrekciója után jelentkező ritmuszavarok terápiájának dilemmái" címmel, melyet a szakmai zsűri I. díjjal jutalmazott.

Az Urológiai Klinikáról

■ 2011. január 9-én a Semmelweis Egyetem Urológiai Klinikája által szervezett Babics-Noszkay Emlékülésen részt vett *dr. Götz Frigyes.*

■ 2011. január 28-29. között Budapesten a Jahn Ferenc Kórházban rendezett „Minimál invazív eljárások az urológiában" című kurzuson részt vett *dr. Farkas László, dr. Pusztai Csaba* és *dr. Bányai Dániel.*

■ 2011. február 5-9. között Davosban került megrendezésre az Európia Urológus Társaság (EAU) European Urology Forum nevű rendezvénye, melyen részt vett *dr. Pytel Ákos.*

■ 2011. március 16-án a Semmelweis Egyetem Urológiai Klinika által szervezett nemzetközi tudományos ülésen *dr. Pytel Ákos* „Urooncological surgery at Pécs University" címmel tartott előadást.

■ 2011. április 13-án *dr. Farkas László* a Dubai Hospital felkérésére továbbképző előadást tartott a „Hererák korszerű kezelése" címmel.

■ 2011. április 9-én Gárdonyban, a GSK Tudományos Ülésen *dr. Farkas László* előadást tartott a „BPH kórismézés és kezelés algoritmusa" címmel. A rendezvényen klinikánkról részt vett még *dr. Damásdi Miklós.*

■ 2011. április 7-9. között Olaszországban, a Lago Maggiore partján került megrendezésre az Európia Urológus Társaság (EAU) Leading Lights in Urology nevű rendezvénye, melyen részt vett *dr. Bányai Dániel.*

A Magyar Élettani Társaság LXXV. Vándorgyűlése, a Magyar Anatómus Társaság XVI. Kongresszusa, a Magyar Kísérletes és Klinikai Farmakológiai Társaság Experimentális Szekciója és a Magyar Mikrocirkulációs és Vaszkuláris Biológiai Társaság közös tudományos konferenciája Pécsett kerül megrendezésre 2011. június 8-11. között a Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvosi Karán.

Tisztelt Kollégák!

A Magyar Élettani Társaság (MÉT) LXXV. Vándorgyűlése, a Magyar Anatómus Társaság (MAT) XVI. Kongresszusa, a Magyar Kísérletes és Klinikai Farmakológiai Társaság (MFT) Experimentális Szekciója és a Magyar Mikrocirkulációs és Vaszkuláris Biológiai Társaság (MMVBT) közös tudományos konferenciája (FAME2011) 2011. június 8-11. között kerül megrendezésre a Pécsi Tudományegyetemen.

Célunk az élettan, a kórélettan, a farmakológia, az anatómia és a mikrocirkuláció különféle szakterületeit együttesen képviselő konferencia szervezése, amely remek lehetőséget ad arra, hogy ezen tudományágak új eredményeit még szélesebb spektrumban megismerhessük és közösen megvitathassuk. Ennek érdekében a tudományos programot olyan témakörökre építjük, amelyek mindegyik társaság tagjainak érdeklődésére számot tartanak.

Konferenciánkra Magyarországról, Európából és az USA-ból neves kutatókat, valamint a Horvát Élettani Társaság kiváló tagjait is meghívtuk.

A konferencia szakmai-tudományos szervezését a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvosi Kar Kórélettani és Gerontológiai Intézete, Anatómiai Intézete, valamint a Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetének munkatársai végzik.

A közös rendezvényre a szervezők nevében tisztelettel meghívjuk és szeretettel várjuk az élettani és morfológiai tudományok művelőit és képviselőit, elméleti szakembereket és klinikusokat egyaránt. Részletes információ a honlapon érhető el.

Prof. Koller Ákos
a MÉT LXXV Vándorgyűlés elnöke
iroda.korelettan@aok.pte.hu

Prof. Csernus Valér
társelnök a MAT képviseletében
iroda.anatomia@aok.pte.hu

Prof. Sperlágh Beáta és Prof. Barthó Loránd
társelnökök a MFT Experimentális
Szekciójának képviseletében
lorand.bartho@aok.pte.hu

Dr. Farkas Katalin
társelnök a MMVBT képviseletében
farkask@hotmail.com

Szervezőiroda:
Partners Kongresszusi Iroda
www.pcongress.hu
Tel/fax: +36 72 327 572
e-mail: fame2011@pcongress.hu

Benke József

LEPRA

LEPRA, más néven BÉLPOKLOSSÁG vagy Hansen-betegség, hosszú lappangási idejű, jellegzetes bőr- és idegrendszeri elváltozással járó, idült fertőző betegség; a leprabaktérium (Mycobacterium leprae) okozza. Az első jelzéseket megmagyarázhatatlan fájdalmak és a bőrérzékelés zavarai jelzik. A krónikus betegség azután 2 és 15 év közötti lappangási periódus után jelentkezik. A bőrön és a szuperficiális idegeken kívül érintheti a szemet, a herét, valamint az orr és a garat nyálkahártyáját is. A baktérium elpusztítja a perifériás idegeket, ami érzéskiesést okoz, és a szövetek fokozatos elhalásával súlyosbodva végtagok deformitásához és részleges pusztulásához vezet.

A leprának két fő formája van. A lepromás változat (lepra lepromatosa tuberosa, a göbös lepra) gyors lefolyású, rosszindulatú betegség; a bőr alatti szövetekben, a felső légutak nyálkahártyáján, az arcon és a heréken krónikusan gyulladt szövetekből álló szemcsés csomók, daganatok jelennek meg. A tuberkuloid típusú változatot (lepra nervosa) foltszerű, kiemelkedő, vöröses szélű bőrelváltozások és foltok jellemzik, amelyek terjedésük közben a külső ingerekre érzéketlenné válnak. Ez az idegrendszer bántalmával járó forma hosszú lefolyású, de javulhat is: a foltok eltűnhetnek, és a beteg teljesen meggyógyulhat (nem roncsolódnak a belső szervek, és nem csonkolódnak a végtagok, de az idegszálak göbökké vastagodnak, zavarok lépnek fel az érzékelésben és a mozgásban). A korszerű kezelés mindkét típus esetében antibiotikumok (a szulfon-származék dapszon és más lepraellenes szerek; kezdetben a szulfonamidok is hatásosak voltak) tartós szedését írja elő. Hatásukra a fertőzés a legtöbb esetben azonnal megáll, és megindul a gyógyulás folyamata. Olykor azonban nemkívánatos mellékhatások léphetnek fel, vagy kiújulhatnak a tünetek. Néha a fertőzés a hosszú kemoterápiás kezelés ellenére is fennmarad. Az 1980-as évek elején a közegészségügyi szakemberek világszerte megfigyelték, hogy növekedni kezdett a leggyakrabban alkalmazott gyógyszerrel, a dapszonnal szemben rezisztens esetek száma, és a betegség terjedését jósolták.

A leprát már az ókorban is ismerték. Leggyakrabban a nedves trópusi-szubtrópusi síkságokon, Ázsiában, Afrikában, Dél-Amerikában és a Csendes-óceáni szigetvilágban fordul elő. Világszerte legalább 2 millió bejelentett leprás beteg van, a fertőzöttek számát pedig kb. 11 millióra becsülik. Ma sem teljesen ismert a fertőzés módja. Az arra érzékeny emberek fertőződését általában (de nem mindig) megelőzi a fertőzött személlyel való tartós és szoros testi közelség. Veleszületett leprás esetről nem tudni: a fertőzött szülőktől származó újszülött nem betegszik meg, ha rögtön elkülönítik. Nem megfelelően sterilizált injekciós- vagy tetováló-tűtől véletlen fertőzés előfordulhat. A lepra megelőzése azon alapszik, hogy a bakteriológiailag pozitív eseteket felismerjék, elkülönítsék és kezeljék. Az aktív folyamatból kigyógyult betegek rehabilitációjában nagyon fontos a fizioterápia, a plasztikai sebészet és a felvilágosító tevékenység.

A leprát már több mint 4000 éve (pontosabban: a III. évezredben) Egyiptomban ismert betegségként tartották számon. A Kr.e. I. évezredben – a Földközi-tenger medencéje körül, különösen a keleti partvidéken – ugyancsak ismerték a leprát. Az Ótestamentum (Ószövetség, zsidó Biblia) a judaizmus szent és isteni eredetűnek tartott 45 könyve közül több is foglalkozik a leprával, jóllehet ezen iratok nagy időintervallumot fognak át: a IX. – IV. századok közötti fél évezredet. Ilyenek a Leviták könyve, a Királyok második könyve, a Krónikák könyve és a Jób-könyv. A legrégebbi közülük talán a Királyok második könyve, a Kr.e. VI. századból. „Naamán, Arám királya seregének vezére, nagyra becsült, kedvelt embere volt urának, mert általa adott az Úr győzelmet Arámnak. De ez az ember leprás volt.” (2 Kir 5:1) Arám királya elküldte őt ajándékokkal és levéllel Izrael királyához, hogy szabadítsa meg leprájától. Izrael királya felkiáltott: „Hát Isten vagyok én, hogy halált vagy életet tudjak osztogatni? Miért küldte hát ide ezt az embert, hogy szabadítsam meg a leprájától?” Azonban Elizeus, a próféta ezt mondta a szenvedőnek: „Menj, fürödj meg hétszer a Jordánban, és fölépül a tested, tiszta leszel!” (5:10) „Naamán megharagudott és azt mondta: azt hittem, elém áll és segítségül hívja az ő Istenének nevét, aztán a beteg rész fölé tartja kezét, s így megszabadít a leprától”. (5:11)

A Kr.e. IV. században keletkezett Leviták könyvének teljes 13. és 14. fejezete az emberi leprával foglalkozik (7 főcím alatt 44 versben), ír a leprások viselkedéséről (elkülönítéséről) és a leprás ruháról, majd a leprás megtisztulásáról, végül a leprás házról (azzal zárja: „ez a leprásra vonatkozó törvény”; a két fejezetben összesen 116 vers foglalkozik a kérdéssel).[1]

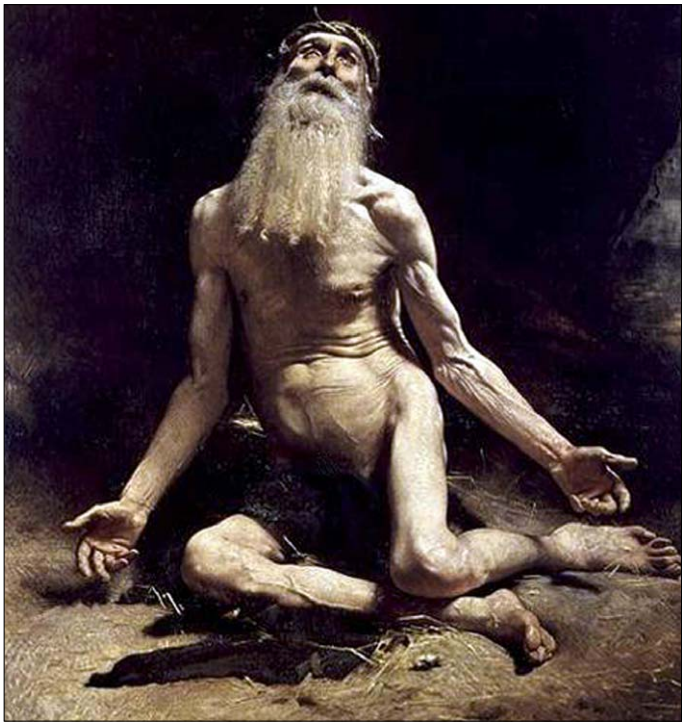

Bonnat (1833–1922): Jób

[1]Az első – szakértők szerint – autentikus leírása a Kr.e. VI. században keletkezett szanszkrit nyelven. Kétszáz évvel későbbi a kínai és a görögországi (az Indiából visszatérő Nagy Sándor-féle hadsereg által megismert) híradás. A leprások gyógyításával a Leviták könyve és az Újtestamentum is foglalkozik. 789-ben Nagy Károly rendelete szerint a leprásoknak el kell takarni fekélyeiket és meg kell jelölni ruhájukat.

A hasonló korú Krónikák második könyve is foglalkozik a leprával. Uzija király a templomban áldozatot akart bemutatni, de ez a papok feladata volt. Miközben feleselt a papokkal, „homlokán kiütött a lepra". Ekkor sietve kiűzték. (2 Krón 26:19-20) „Uzija király leprás maradt egészen halála napjáig. Mint leprás külön házban lakott. A templomból is kitiltották". (2 Krón 26:21) A Jób könyve valószínűleg a Kr.e. III. században keletkezett. A gazdag ember, mindenét elveszítve mondja a sokat idézett szavakat: „Az Úr adta, az Úr elvette,/ legyen áldott az Úr neve!" Végül az Úr a Sátán kezébe adta Jóbot. „Jóbot rosszindulatú fekélyekkel sújtotta tetőtől talpig. Ez hamuba ült s egy cserépdarabot vett a kezébe, hogy azzal vakargassa magát." (1:7-8) Jóbnak három barátja érkezett, akik nem ismerték meg, mert a betegség, a lepra annyira eltorzította az arcát. Ezen bibliai szavaknál is hatásosabban mutatja be a szerencsétlen ember szenvedését Giotto (mások szerint Taddeo Gaddi) festménye, A béketűrő Jób. Jób minden rázúdított szenvedése ellenére nem káromolta az Istent, sőt Ézsaiás-szerű átkot magára mond:

„Hogy nem pusztultam el már az anyaméhben!

Vagy miért nem haltam meg, mikor megszülettem?...

Most csöndben feküdnék és nyugodhatnék…" (Jób 1:10)

Ami az Újszövetséget illeti: a leprával és gyógyításával kapcsolatban általában Márk, ritkábban Máté apostol evangéliumából idéznek názáreti Jézus gyógyításáról. Azonban Lukács apostol, az orvos írása is fontos utalásokat tartalmaz. Ezek az evangéliumok a Kr.u. I. század végéről valók. Márk (1:40-42) ír a bélpoklos megtisztulásáról. Máté összefoglalóan azt mondja (10:8), hogy „betegeket gyógyítsatok, poklosokat tisztítsatok, halottakat támasszatok, ördögöket űzzetek; ingyen vettétek, ingyen adjátok." Lukács evangéliuma egyik fejezetének a címe: A leprás meggyógyítása. „Amikor Jézus az egyik városban tartózkodott, egy leprával borított férfi meglátta, elé borult és kérte: Uram, ha akarod, megtisztíthatsz. Erre kinyújtotta kezét, megérintette és így szólt: Akarom, tisztulj meg! És azonnal megtisztult a leprától". (Lk 5:12-13)

Egy másik fejezet A tíz leprás cím alatt ezt mondja: „Jeruzsálembe menet Szamária és Galilea határa mentén vitt az útja. Amikor az egyik faluba betért, tíz leprás férfi jött vele szembe…kérték: Jézus, Mester! Könyörülj rajtunk! Rájuk emelte tekintetét és így szólt hozzájuk: Menjetek, mutassátok meg magatokat a papoknak. Útközben megtisztultak". (Lk 17:11-14)

Jézus meggyógyít tíz leprást. Monreale Katedrális mozaikja, XII. század.

Az apostolok kora táján az Alexandriában tanult és Rómában dolgozott görög orvos, Aretaiosz úgy vélekedett, hogy a leprát (vagy például a pestist) lehet közvetíteni is, tehát fertőző betegségnek tartotta (vagyis szerinte nem a miazma a járványok kiváltó forrása). A Kr.u. II. században a Római Birodalom szinte egész területén elterjedt.

A lepra, amelyet a Biblia poklosságként emleget, 600 után erősen elterjedt Európában, 1250 körül érte el tetőpontját, majd szinte eltűnt a kontinensről. A Kr. u. IV. században hozzák létre a Földközi-tengeri térségben az első leprosoriumokat, az elkülönített lepratelepeket (amely a VI. században egész Európában elterjedt).

Murillo (1617–1682): Árpád-házi Szent Erzsébet (1207–1231) megmossa a vakot és a leprást.

Van olyan oltárkép, mint az Árpád-házi Szent Erzsébetet ábrázoló, amelyen a szent leprás betegeket mosdat. A lyoni zsinat 583-ban hozott határozatot a leprásokkal szemben (a betegek elkülönítését rendelte a leprosoriumokban). Pozitív lelettel a beteget ide szállították. A betegeknek feltűnő, megjelölt kabátot kellett hordaniuk (kereplővel jelezték közlekedésüket, legalábbis azok, akik kezüket nem közlekedésre használták). (A lepra görög szó, szó szerint kiütést, rühöt jelent, általában bélpoklosságként fordítják.) A betegek a város és a kolostorok falain kívül emelt lepraházakban kötelesek eltölteni életüket. A korai középkorban a leprát Isten büntetésének, okának a romlott ételeket, vagy a megromlott levegőt tartották. A leprások el-

tartásáért az egyház vállalt felelősséget. 549-ben az orléansi zsinaton kötelezték az egyházi vezetőket, hogy a leprások élelmezéséről és ruházatáról gondoskodjanak. Bizonyos előírások betartásával a leprásoknak joguk volt koldulni. Jellegzetes ruházatuk volt, megjelölt kabáttal (gyakran kürtöt, csengőt, kereplőt kellett használniuk az egészségesek figyelmeztetésére). A Meroving (481-511) ill. a Karoling (751-987) Birodalomban már léteztek leprosoriumok. 550-ben Chalon-sur Saôneban Agricola püspök házat alapított a bélpoklosok számára (exinodochion leprosorum néven). Ilyen telepek közé tartoztak a metzi, a verduni és más városokban létrehozottak. A lepra a keresztes hadjáratok során valóságos népbetegség lett. 1225 körül Franciaországban 2000 leprosoriumról tudunk (egész Európában 20 ezerről; ekkor, 1250 körül Japánban is említenek leprosoriumokat). A betegség taszító látványa valóban kitaszítottá tette a leprásokat a társadalomból.

A bélpoklosság (poklosság) nemcsak a lepra, hanem egyéb idült fertőző betegségek összefoglaló elnevezése is volt. A bélpoklosság talán onnan ered, hogy igen gyakran a béltraktust támadja meg a Mycobacterium leprae nevű kórokozó (a száj nyálkahártyája, a herék, a szem, a csontrendszer, az idegek, főleg a bőr mellett). Latin neve misellus (nyomorult, szánalomra méltó) volt. Rossz élelmiszer vagy rossz bor okozta a középkori felfogás szerint, de az egyház a bűnös élet büntetésének tartotta. A beteg ezért is tisztátalan és ezért ki kell zárni az egészséges emberek közül, a társadalomból. A leprás minden jogát elveszti, és a közösség védelmét is. Nem házasodhattak, a házasoknak el kellett hagyniuk családjukat. Miután a társadalom számára halottnak számítottak, még a halotti misét is elmondták értük. Nyári melegben is kesztyűt kellett hordaniuk, hogy véletlenül se érinthessék meg az egészségeseket. A leprások közül senki sem élvezett előjogokat.

A későbbi középkorban valamivel könnyebb lesz társadalmi helyzetük: miután a keresztes lovagok közül sokan megkapták a betegséget, nem lehetett tartani a bűn büntetése tételt (pl. megszűnik a leprásokért mondott halotti mise; az 1179-es lateráni zsinat pedig kimondja, hogy a lepra nem válóok). Az 1120-ban alakult Szent Lázár-rend kifejezetten a bélpoklosok ápolásával foglalkozott. A leprás beteg bejelentési kötelezettség hatálya alá esett, ami a helység papjának volt a feladata. Később bizottság tekintette meg a beteget, mielőtt leprosoriumba küldték. Csavargók is előszeretettel mentek a leprások közé az ellátás és a ruházkodás miatt. Európában a XIV. században a lepra fokozatosan visszahúzódott, aminek oka valószínűleg a pestis előretörése volt, amely az összezárt leprásokat ragadta el először. Megbélyegzésük az újkorban is megmaradt. A lepra még ma is tömegesen fordul elő Indiában, Közép-Afrikában (de Romániában is). Míg 1990-ben 10-15 millióra tették a leprások számát, ma néhány millióra (a fertőzöttek száma ma is meghaladja a 10 milliót). 2010 decemberében Haitiban a leprában elhunytak száma meghaladta a 2000 főt.

Paracelsus (1493-1541) a iatrokémiát (iatrosz=orvos) három principiumra alapozza (tria prima), mert ezek minden természetes dologban (ásványok, növények, állatok, fémek, emberek) adva vannak: kén (ami ég), só (szilárdat jelent), higany (nem ég el, de nem is marad vissza [azaz elpárolog, hideg felületen lecsapódik]). A só érdekel bennünket: a szervezeten belül dugulásokat eredményez, kívül bőrkeléseket (leprát, szemölcsöt) okoz.

Az újkor kezdetén egy portugál misszionárius orvos, Luis d'Almeida (1524-1583) vezetésével kórházat rendeznek be Japánban a szegények, öregek és a bélpoklosok számára (Almeida az első, név szerint ismert európai orvos Japánban). Mercurialis (1530-1609) padovai professzor – Hippokratész írásait ültette át latinra – a fejbőr betegségeiről ír (kopaszság, hajhullás), de foglalkozik a leprával is (művének a címe: De morbis cutaneis et omnibus corporis excrementis libri V., amelyet Velencében adtak ki 1572-ben). Terápiája mindenben a galénoszi hagyományt követi. Miután a lepra erre az időre (1600) eltűnik Európából, a lepra-telepeket másfajta betegek töltik meg.

1873-ban fedezte fel Armauer Hansen norvég kutató a lepra kórokozóját. Ezt megelőzően Albert Neisser német bakteriológus a leprás szövetekben kimutatta a lepra baktériumát, megkezdődhetett a lepra fertőző betegségként való kezelése. Hatásos gyógyszerek azonban csak a XX. században születtek, hála a Nobel-díját át nem vehetett német Gerhard Domagknak (1895-1964), a szulfonamidok előállítójának. 1939-ben kapta volna meg a díjat, időközben azonban ennek a gyógyszernek ellenálló csírák is kialakultak, ezért az új ezredfordulón a lepra ismét támad, de változatlanul a szegény országok és emberek betegsége.

A Raffaello-kép ábrázolta jelenet volt az az esemény, ami megváltoztatta a világot. A monda szerint ugyanis Szilveszter pápa (314-335) azért keresztelhette meg Nagy Konstantin császárt (306-337), mert a pap kigyógyította az uralkodót betegségéből, a leprából.[2]

KÉPEK JEGYZÉKE (A szerző a témához száz képpel rendelkezik)

1 Grünewald (1460-1528): Szent Antal megkísértése.
2 Botticelli (1445-1510): Krisztus megkísértése.
3 Bruegel (1520-1569): Nyomorultak (Leprások) c. festménye.
4 Bruegel (1520-1569): A böjt és a karnevál harca (balra középen leprások).
5 Codex Aureus (bal oldali része) – Jézus meggyógyít 10 leprást.
6 Velázquez (1817-1870): Remete Szent Antal (a leprások védőszentje) és Remete Szent Pál.
7 Egy betegség (és gyógyításának következménye), amely megváltoztatta a világot: Raffaello (1483-1520): Konstantin császár megkeresztelése.
8 Durer (1471-1528): Jób.
9 Miniatúra egy XV. századi francia kódexből: leprás betegeket gyógyító kórház.
10 Gerhard Domagk (1895-1964). Otto Dix (1891-1969) festménye.
11 Árpád-házi Szent Erzsébet (1207-1231) megmosdat egy leprást. Egy 1480 körül készült kódexből.

2Plótinosz (205-270) leprában halt meg. Utolsó szavai: „Próbálom a bennünk lakozó istenit visszavinni a Mindenségben lévő istenihez".
Jehan Bodel (1167-1210) az első francia nyelvű mirákulumjáték szerzője. Részt akart venni a 4. keresztes hadjáratban, de leprás lett, s az arrasi leprosoriumban meghalt.
Teréz (1910-1997) albán származású Béke Nobel-díjas apáca lepratelepen gondozta a calcuttai szegény betegeket. Hatására tanítványai (1980-ra már ezernél is többen voltak) csak itt 60 lepratelepet hoztak létre, és több mint 200-at a világ többi részén. Roger Adam (1889-1971) a természetben előforduló különböző anyagok, pl. a lepra kezelésében használt chaulmoogra-olaj vegyi összetételét írta le.

In memoriam Kétyi Iván

Kétyi Iván professzor életének 85. évében rövid betegség után távozott.

Kétyi professzor Pécsett született, itt végezte tanulmányait, és haláláig itt élt.

Mindig nagy hálával emlékezett meg középiskolájáról, a mai Széchenyi István Gimnáziumról és annak tanárairól, ahol, és akiktől a reálgimnáziumi tárgyak magas színvonalú oktatásán túl a humán tárgyakból is rendkívül alapos ismereteket szerzett. Olyan polihisztor tanárok nevelték, mint az irodalomtudós Fábián István, a középkori pécsi egyetem latin beszédeit magyarra fordító Petrovich Ede, vagy a Wagner rajongó matematikus Török Elemér. Azt az alma matert látogatta, amely a Bauhaus-os Breuer Marcelt és Forbát Alfrédot, a matematikus Fejér Lipótot, a növénynemesítő Kurnik Ernőt, valamint a néprajz és népzene tudós, Kalevala fordító Vikár Bélát adta a magyar és egyetemes kultúrának. Padtársai közül olyon ismert személyiségek kerültek ki, mint a kiváló külföldi tudósító Róbert László. Ebben a miliőben alapozta meg azt a rendkívüli lexikális tudást és szellemi nyitottságot, ami egész tudományos pályáján jellemezte.

Egyetemi tanulmányait 1950-ben fejezte be a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, majd a diploma elnyerése után az akkori Közegészségtani Intézetből kivált Mikrobiológiai Intézetben kezdett dolgozni az intézetalapító Rauss professzor irányításával, akinek egyik első tanítványa volt. Ez meghatározó volt a tudományos téma megválasztásában és később annak további irányultsága tekintetében is. Egész pályafutásának fő irányvonalát a bacilláris vérhas kutatása képezte. Amikor a baktériumok jelenség szintjén történő kutatása mellett megtörténtek az első lépések a genetikai háttér megismerésének irányába, azonnal felismerte ennek jelentőségét, és a bakteriofág genetika módszereivel gazdagította az intézetben alkalmazott kutatómódszerek tárházát. Dán kutatókkal, majd itthoni munkatársaival végzett kutatásainak eredményei meghatározó jelentőségűek a vérhast okozó baktériumok antigénszerkezeti tulajdonságait determináló gének természetének felismerésében.

1965-ben védte meg kandidátusi, majd 1973-ban akadémiai doktori értekezését. Rauss professzor nyugdíjba vonulása után 1975-tól 1993-ig vezette a Mikrobiológiai Intézetet.

Kétyi professzor jó főnök volt. Humorral és toleránsan igazgatta az intézetet. Vezetése alatt a Mikrobiológiai Intézet a béke szigete volt, kiváló, kutatásra alkalmas légkörrel, melyben mindenki igyekezett a legjobbat nyújani.

Bár a társasági élettől már visszahúzódott, amikor a mi generációnk megismerte, intézeti megbeszélések alkalmával kiváló társalgónak bizonyult, aki a tudomány és a művészet minden területén széleskörű olvasottsággal és műveltséggel rendelkezett. Elbeszélései alapján ismertük meg az intézet hőskorát, a múlt század ötvenes éveinek tudományos világát. Bölcs humorral emlékezett vissza azokra az időkre, amikor a mikrobiológia világa sem maradhatott mentes a politikától egyrészt a tudományterület irányítása, másrészt a kórokozók esetenként koncepciós keresésének vonatkozásában.

Kétyi Iván professzor Baktérium Genetika kurzusa, a kurzus jegyzete és élményszámba menő előadásai sok diákköröst vonzottak az intézetbe, akik közül hárman jelenleg is ott dolgoznak. 1981-ben kiadott „Mikrobiológiai genetika” c. szakkönyve nívódíjban részesült. A Béládi-Kétyi-Nász-Váci szerzőnégyes több kiadást megért „Orvosi mikrobiológia, immunitástan és parazitológia” tankönyvének társszerzője volt.

Magánéleti visszavonultsága ellenére a tudományokhoz való hozzáállása távolról sem volt arisztokratikus. Egyik fő feladatának tekintette a tudományos ismeretterjesztést. Évtizedeken keresztül rendszeresen referátumokat írt a teljes orvostársadalom által olvasott Orvosi Hetilap és a tudományos érdeklődéssel rendelkező szélesebb olvasókörnek is szóló, de szakmai alapossággal megírt közleményeket bemutató Természet Világa számára.

Kétyi professzor 1987-90 között a Pécsi Orvostudományi Egyetem tudományos rektorhelyettese volt. Nyugdíjba vonulása után elnökként 10 évig vezette a PTE Klinikai Központ Regionális Kutatásetikai Bizottságát.

A Magyar Mikrobiológiai Társaságnak számos perióduson át volt vezetőségi tagja, egyben a Bakteriológiai Szekció elnöke. Tevékenységét a társaság a Manninger Emlékéremmel ismerte el. Ez év márciusában tüntették ki a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjével, amit betegsége miatt személyesen már nem tudott átvenni.

Személyében tanítványai, kollégái, az Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet egykori és jelenlegi munkatársai, valamint a magyar mikrobiológus társadalom kiváló kutatót és oktatót vesztettek el.

Emlékét tisztelettel őrizzük.

Dr. Szekeres Júlia

Professzoraink, tanáraink – Dr. Varga Gyula képei

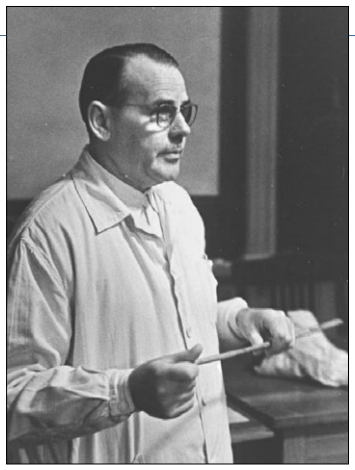
Dr. Boros Béla (1903-1992)

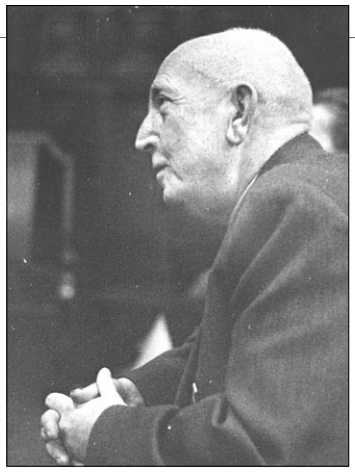
Dr. Cholnoky László
(1899-1967)

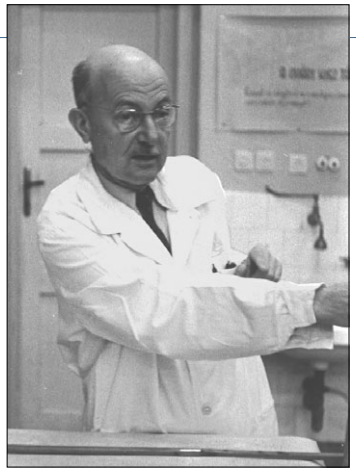
Dr. Donhoffer Szilárd
(1902-1999)

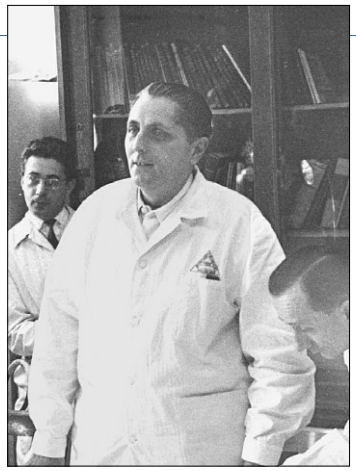
Dr. Alföldi Jenő
(1904-1981)

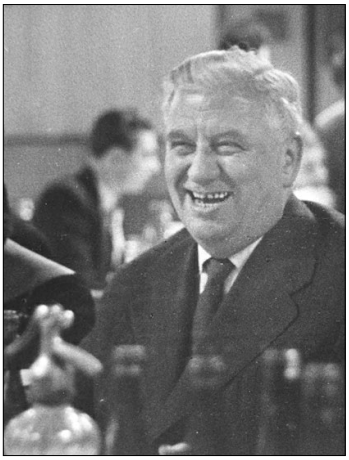
Dr. Méhes Gyula
(1897-1970)

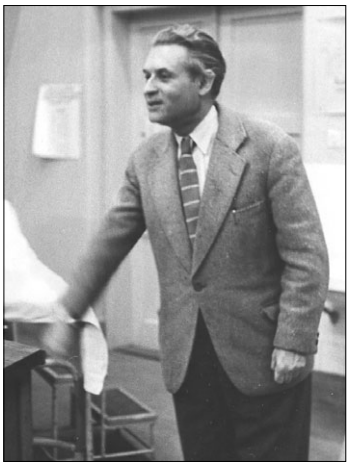
Dr. Hámori Artur
(1909-1983)

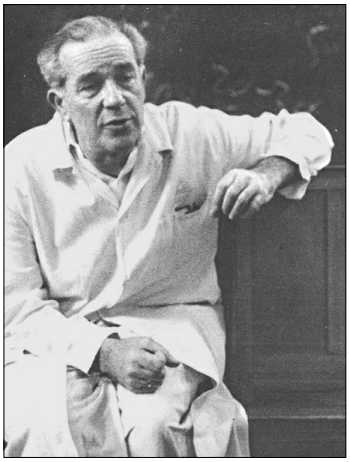
Dr. Kerpel-Fronius Ödön
(1906-1984)

Dr. Huth Tivadar
(1896-1962)

Dr. Farkas Gyula
(1926-1983)

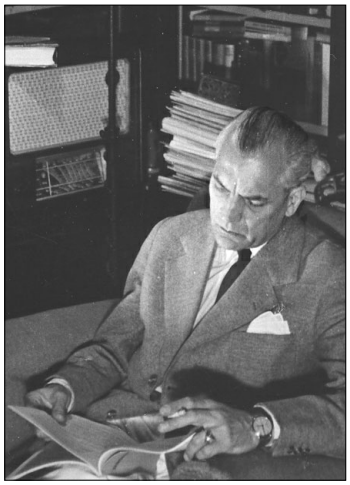
Dr. Lissák Kálmán
(1908-1982)

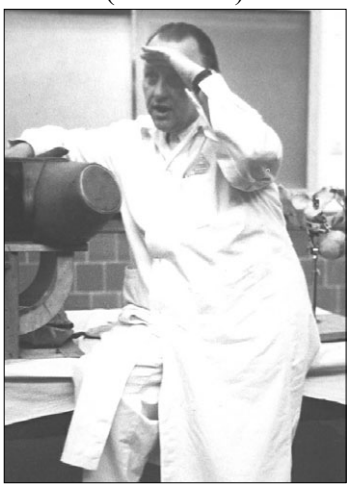
Dr. Lajos László
(1904-1975)

Dr. Melczer Miklós
(1891-1985)

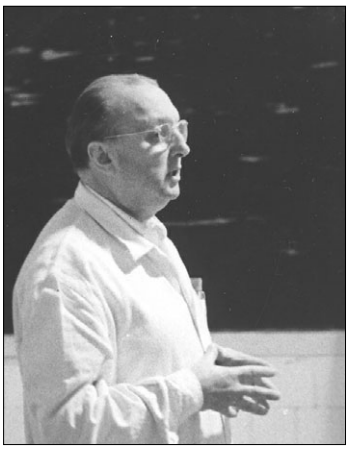
Dr. Póka László
(1908-1989)

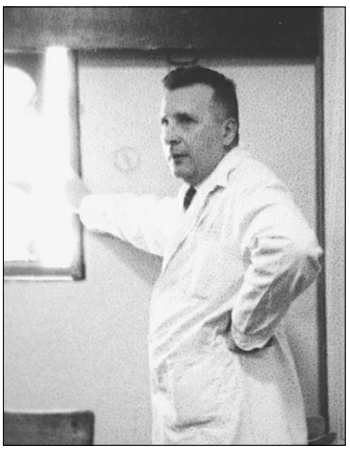
Dr. Mérei F. Tibor
(1921-1993)

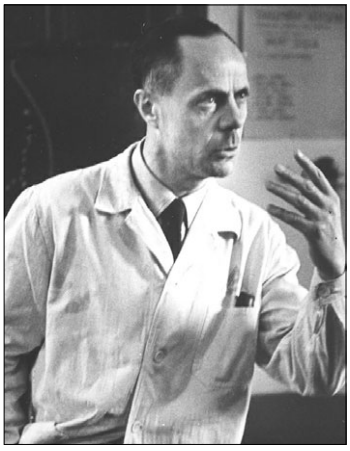
Dr. Romhányi György
(1905-1991)
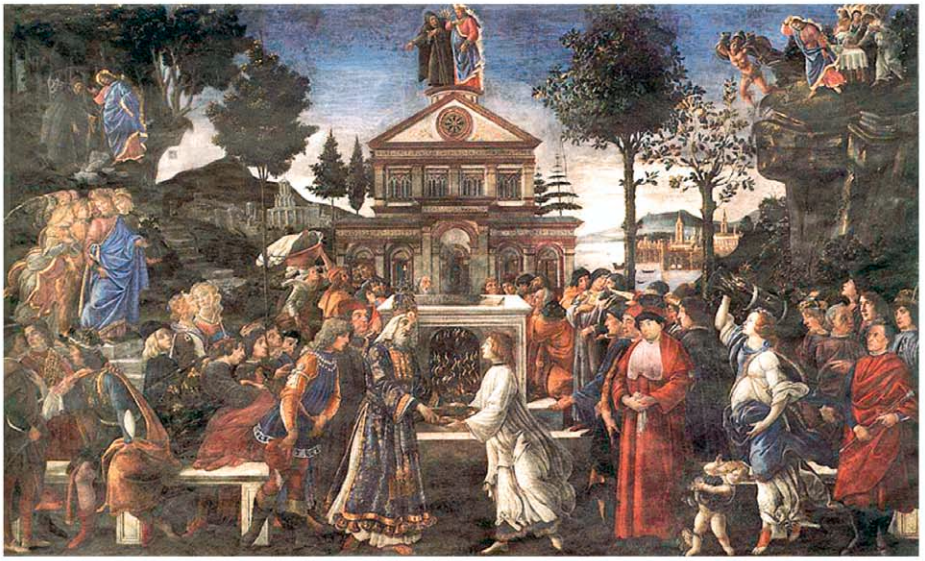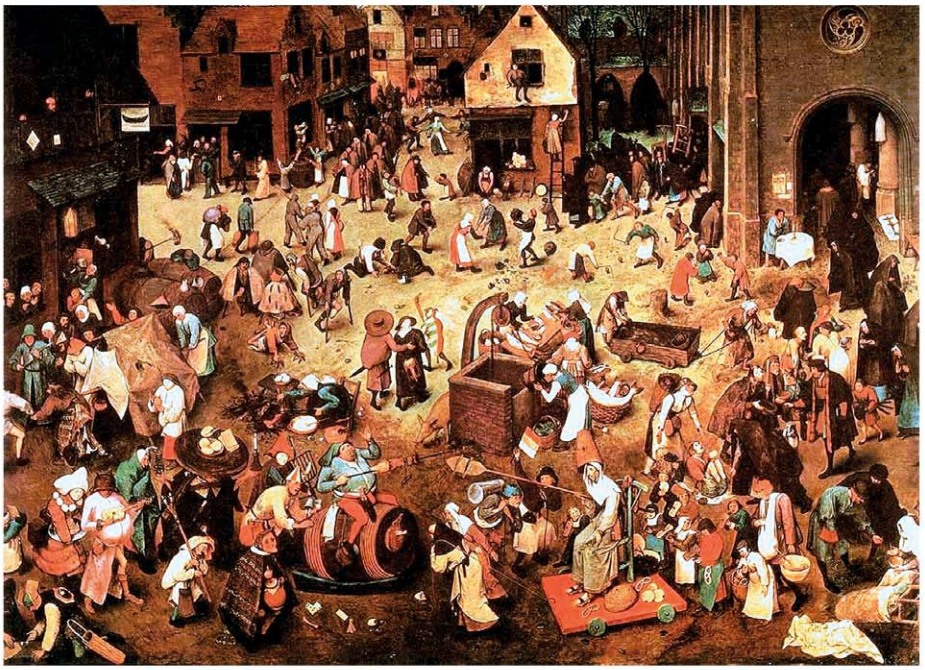
Dr. Szentágothai János
(1912-1994)